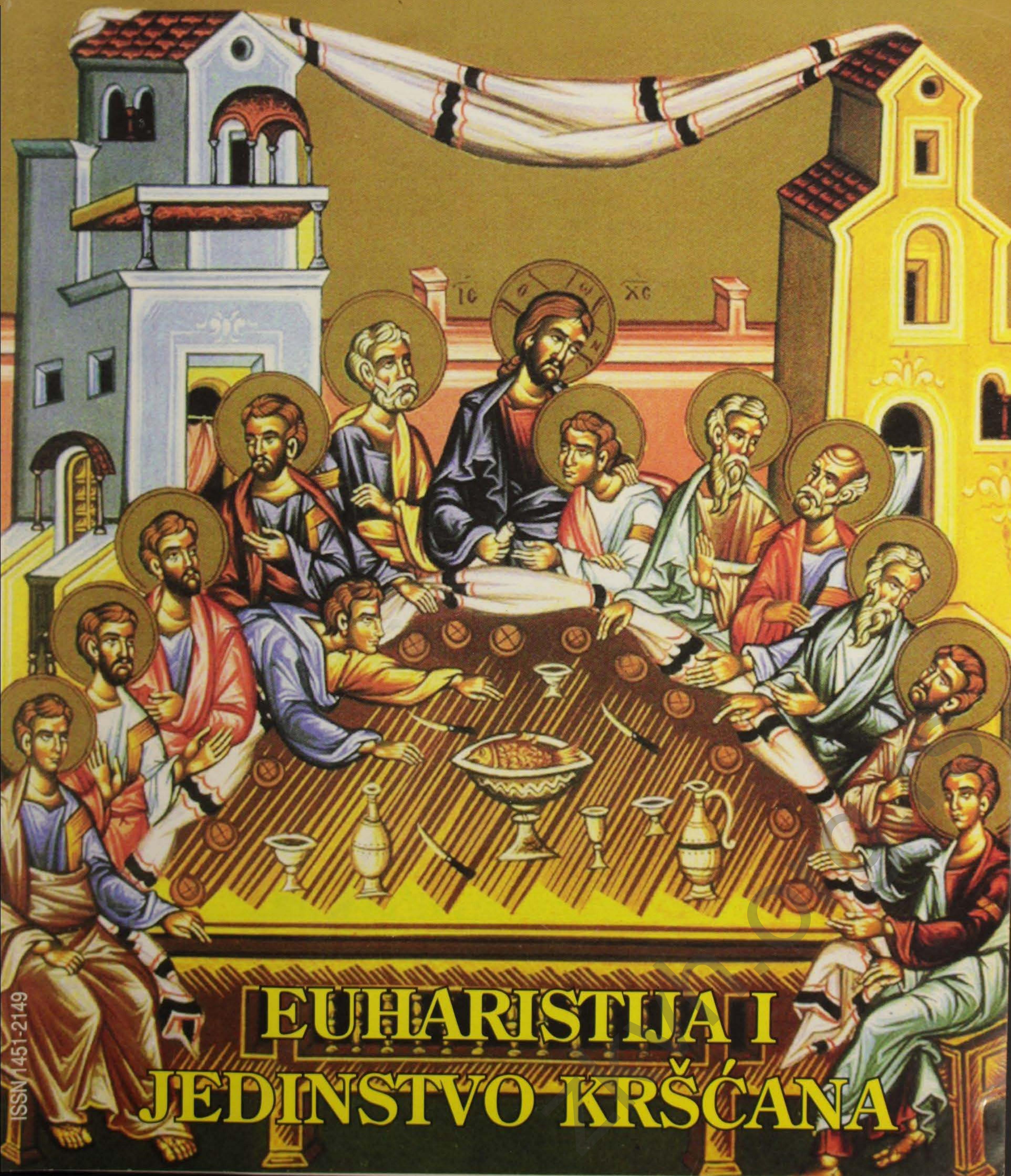

KATOLIČKI LIST

ZVONIK

GOD: XII BR. 1 (123) Subotica, siječanj (januar) 2005. 70,00 din

**EUHARISTIJA I
JEDINSTVO KRŠĆANA**

Božić u Godini Euharistije

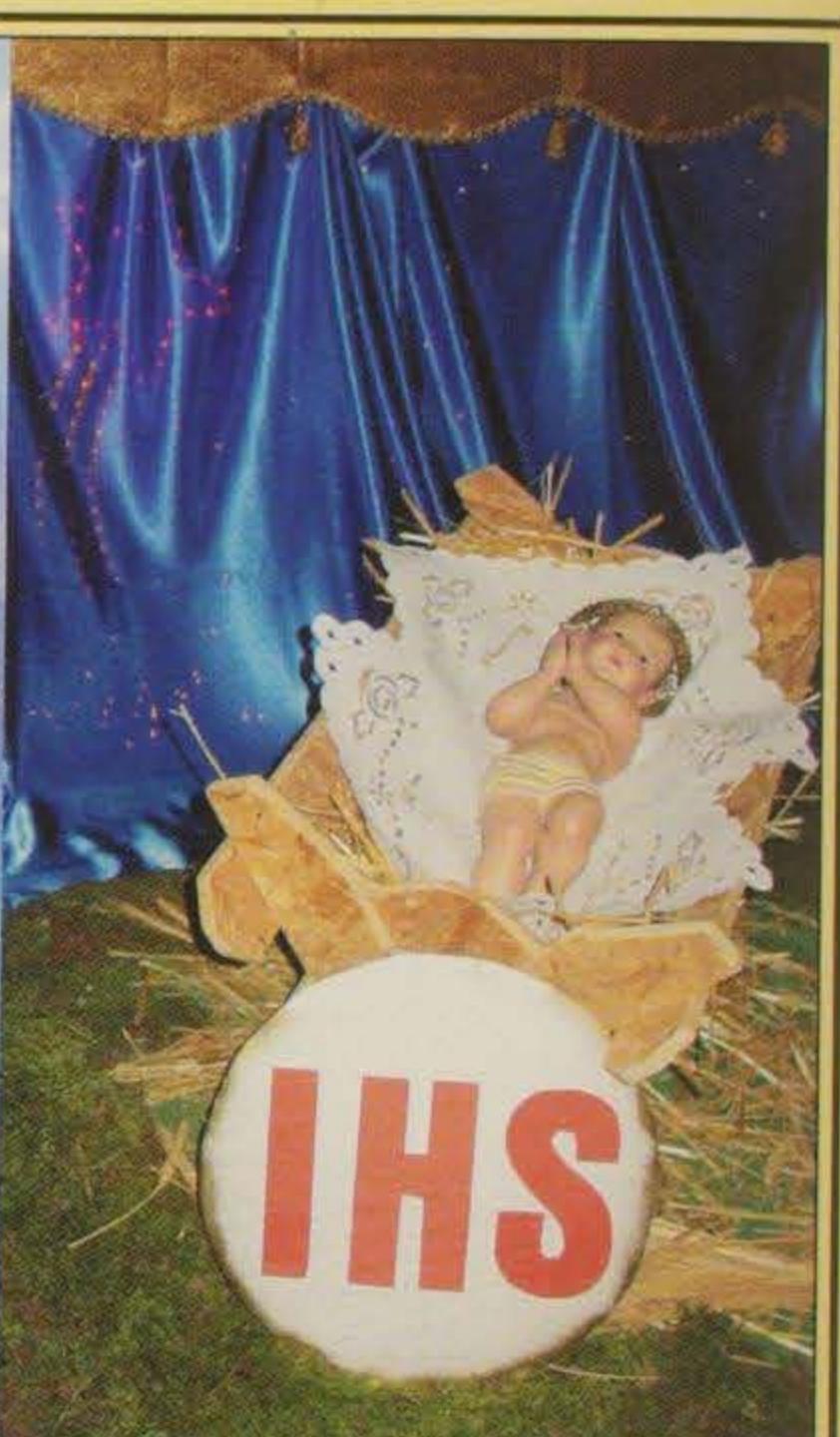
© Copyright L'Osservatore Romano

"Adoro Te devote

In Nativitate Domini

2004

EUHARISTIJA I JEDINSTVO KRŠĆANA

Prvi broj "Zvonika" svake nove, kalendarske, godine pun je izvješća o proslavi Božića, blagdana radosnog obiteljskog i kršćanskog zajedništva. Isus se rodio kako bi ljudi čitavoga svijeta mogli postati i biti braća i sestre. Božić svake godine očituje bezbroj lijepih primjera toga zajedništva. Za Božić vjernici nastoje obradovati jedni druge nekim poklončićem. Za Božić se osobito misli na siromašne i mnogi spremno odvajaju ponešto da i njima uljepšaju te dane slavlja i veselja. Ove godine je užasna tragedija u Južnoj Aziji, gdje je od posljedice plimskog vala tsunami živote izgubilo gotovo dvjesto tisuća ljudi, pokrenula jednu divnu "lavinu" solidarnosti i djelotvorne ljubavi prema braći u potrebi. Ta tragedija kao da je podsjetila ljude svih religija, naroda i rasa na opće bratstvo na koje nas tako snažno podsjeća i kojemu nas vuče upravo otajstvo Božića.

Crkva nam u ovo vrijeme neposredno poslije Božića usmjeruje pogled od obiteljskog zajedništva na jedno drugo zajedništvo, na zajedništvo svih onih koji vjeruju u Krista. Podsjeća nas na užasnu tragediju nejedinstva i poziva nas na molitvu za jedinstvo kršćana.

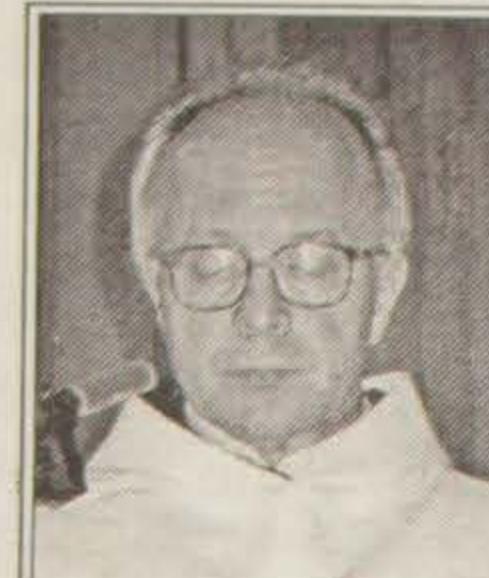
Danas započinje Molitvena osmina za jedinstvo kršćana. Upravo dok pišem ove retke u subotičkoj evangeličkoj crkvi započela je i molitva subotičkih kršćana za jedinstvo. Već tridesetak godina od 18. do 25. siječnja okupljaju se vjernici Katoličke, Pravoslavne, Reformirane i Evangeličke Crkve u Subotici na molitvu za jedinstvo svaku večer u 17 sati u drugoj kršćanskoj crkvi. Taj zanimljiv hod sigurno daje doprinos sveopćem kršćan- skom pokretu molitve za jedinstvo. Ove godine za katolike se ona događa u Godini Euharistije. Jedinstvo Crkve Kristove naznačuje se i ostvaruje upravo "divnim sakramentom euharistije" kako nas uči II. vatikanski koncil u svom dekretu o ekumenizmu "Unitatis redintegratio" (usp. br. 2). Isti dokument naglašava kako je krajnji cilj ekumenizma da se svi kršćani po "jedinstvenom euharistijskom slavlju" okupe u jedinstvo jedne jedincate Crkve (usp. br. 4). U tom smislu valja podsjetiti da s tzv. Zapadnim crkvenim zajednicama koje izviru iz protestantizma Katolička crkva nema punog zajedništva. No, budući da sakrament krštenja tvori "sakramentalni vez jedinstva" među krštenicima, on smjera i "cjeleovitom ucjenjenu u euharistijsko zajedništvo" (br. 22). Što se tiče Istočnih Crkava (Pravoslavne Crkve) koje imaju "cjeleovitu suštinu euharistijskog misterija" to euharistijsko zajedništvo već postoji (Pravoslavna crkva ima svih sedam sakramenata kao i Katolička!) i, kako uči Koncil, put zajedništva i jedinstva koji već postoji između dvije Crkve učinit će da padne zid što dijeli Istočnu i Zapadnu Crkvu jer će "najzad biti samo jedna kuća, učvršćena ugaonim Kamenom Kristom Isusom koji će od obojega učiniti jedno" (br. 18).

Očito je, međutim, da potpunoga zajedništva i jedinstva još nema. Kao mladi svećenik zapamtio sam jedan događaj. Na završetku molitvene osmine u katedrali poslali su me pričešćivati na kor. Ondje mi je pristupio jedan čovjek i upitao me: "Mogu li se ja pričestiti? Znate, ja sam evangelik. Redovito idem u crkvu. Češće navraćam i u Katoličku crkvu...". Nažlost, morao sam mu odgovoriti negativno. Naravno, da nije bio zadovoljan. Tada sam razumio kako samo zajednička molitva za jedinstvo kršćana, iako se odvija u nazočnosti predstavnika svih kršćanskih Crkava, nije dovoljna. Ta molitva je samo "nešto". Potpuno jedinstvo za koje je Isus molio i za koje mi molimo i koje želimo puno je više i dogodit će se tek onoga dana kad budemo jeli isti kruh za jednim euharistijskim stolom: "Budući da je jedan kruh, jedno smo tijelo mi mnogi; ta svi smo dionici jednoga kruha" (1 Kor 10,17).

"Zvonik" općenito, a osobito u svojoj rubrici "Ekumenizam" nastoji davati svoj doprinos preporuci Koncila i ostvarenju želje Isusovog srca: "Da svi budu jedno" (Iv 17,21).

Svim dragim čitateljima želim puno Božjeg blagoslova u životu i radu u novoj godini. Svojom dobrotom i djelotvornom ljubavlju učinimo sebi i svojim bližnjima ovu godinu boljom i ljepšom od prošle. Sretno!

Vaš urednik

Piše: br. Vjenceslav Mihetec ocd

U godini jubileja somborskog Karmela zamolili smo karmeličanina o. Vjenceslava Miheteca da ove godine preuzme našu rubriku "Meditacija" što je on rado prihvatio. Zahvaljujemo.

Razmatranje

Osobitost Karmela je RAZMATRANJE. Ono je polazna točka. Molitvi razmatanja Karmelska zajednica, po svom Pravilu, posvećuje dnevno dva sata. Ta dva sata molitve omogućuju karmeličaninu da tijekom čitavoga dana ostane u razmatranju "Zakona Božjega" postojeći pred Bogom koji je živ (usp. 1 Kor 18,15).

Razmatranje neki zovu MEDITACIJOM, iako to nije isto. Razmatranje se događa na razumskoj razini. Neki rabe naziv "premišljanje". Imamo to u Evandelju: "Na tu se riječ ona smete i stade razmišljati, kakav bi to bio pozdrav" (Lk 1,29). Ova rečenica iz Evandelja nas upozorava da se ovo razmišljanje odnosi na Božju Riječ, koja iznenađuje, zbujuje, neshvatljiva je otpreve. Potrebno ju je uvesti u prostor razmišljanja. Riječ redovito traži odgovor. Bez razmišljanja odgovor će biti površan, nedorečen. Marija, djevica iz Nazareta, učiteljica je molitvenog razmišljanja.

Sveto pismo puno je primjera molitvenog razmišljanja. Svaki kome je Bog uputio svoju riječ bio je zatečen i uveden u prostor razmišljanja. To je prostor drugovanja s riječju na razini razuma.

Razmatranje, pod čime uvijek mislimo na razmatranje Božjega govora, otkriva nam vidike. Što se više uzdižemo i penjemo, obzorja su šira. Tu na nekom brežuljku razumskog uspona čovjek se zaustavi i počinje se zadubljivati. Kao da ne želi dalje. Obuzela ga je jedna misao. Tu se razum spustio u dušu. U dušu je unio sadržaj Božje poruke. Neprimjetno molitelj je ušao u prostor meditacije. Tu mu ne treba više puno riječi, puno teksta iz knjige, on nazire nešto otajno i sav je napet da to ne izgubi. Meditacija je, dakle, plod smirenog razmišljanja. I nagrada.

Do razmatanja i do meditacije se ne dolazi bez sredstava, mogli bismo reći znakova na putu molitve. Prije svega to je milost Božja. Marija je bila potaknuta na razmišljanje Božjom milošću, kojom ju je Bog obuzeo. Raduj se "milosti puna" rekao je anđeo Gabrijel. Tom milošću Bog obuzima, ispunja one koji ga vole i koji mole: "Tebe želi duša moja, tebe želi tijelo moje, kao zemlja suha, žedna bezvodna" (Ps 63,2). Na milost Marija odgovara vjerom, povjerenjem: "Neka mi bude po tvojoj riječi..."

Kako bi se mogao ostvariti razgovor s bilo kime, potrebna je sposobnost slušanja. To je posebno neophodno kad je u pitanju razgovor s Bogom. Stoga je šutnja neophodan uvjet kako bi se čulo: "da poslušam što mi to Gospodin govori", kaže psalmista. Šutnja omogućuje razmišljanje. Tu se ne radi o pukom miru i mirovanju. Šutnja je aktivna. Mogli bismo reći "marna". Ona nije puka odsutnost buke, vanjske vike, ona je mîr duše, duše u kojoj boravi Bog. Takva duša unosi mir u bučan svijet. Nju ne može ugušiti vika vikača, nju ne može slomiti sva slomljenošć okoline, jer ona ne šuti zato što joj se šuti, već jer je njezin sadržaj Bog. Stoga se ova marna šutnja stiče marljivošću tijela i duše. Šutnja koja je plod ljubavi prema Bogu. Ona je osupnutost Božjim obzorjima i dubinama.

O ostalim uvjetima za plodan molitveni život, koji su ostvarivali karmeličani u povijesti i danas, govorit ćemo u hodovih "Meditacija". Trudit ću se, s pomoću Božjom, upoznati vas s Karmelom, vrtom, voćnjakom i perivojem Božjim u kojem Bog i danas za "dnevног povjetarca" šeće i razgovara s čovjekom (usp. Post 3,8).

Nastojat ću vas upoznati s bogatom molitvenom baštinom Karmela i nadovezati se na ono što su moja subraća iz somborskoga Karmela tijekom protekloga stoljeća nudili vašim dušama. Majci i Kraljici Karmela izručujem taj naš zajednički hod tijekom ove godine.

Materice u Đakovu

Dan majki odnosno "Materice" koje se slave na treću nedjelju došašća lijep je dan u iščekivanju Isusova rođenja. I nije slučajno naš narod baš u ovo idilično vrijeme iščekivanja smjestio slavljenje Materica. Naime, vani je sve porađeno, a u kući već sve odiše predblagdanskim ugodnjem. Zornice, žrtve, odricanje. A mame, kao da se poistovjećuju s nadolazećim blagdanom "rođenja". Majka zna da je rađanje bolan ali i veličanstven čin. Zato su Materice dan svojevrsnog pjeteta prema majkama.

Toga dana nema barijere koja će spriječiti kćer ili sina da stignu majci, ma koliko bili udaljeni od nje. No, ipak, ima onih koji toga dana ne mogu doći svojim majkama jer su u sredinama gdje se taj dan ne slavi tada i na način kako se slavi u našim krajevima. Mame onda stegnu srce, šute i čekaju Božić. A djeca, tamo gdje su, misle na njih i znaju da njihov tanjur стоји postavljen, a njihova jabuka i maramica čekaju.

A onda, težinu nostalгије razbijaju kakva lijepa gesta, pa dođe do iznenadnoga susreta te svi budu ozareni tom novonastalom situacijom. Baš tako je bilo i za posljedne Materice koje su iza nas. Dobrotom žedničkoga župnika v.l. Željka Šipeku, neke majke su nenadano došle u Đakovo gdje su naši bogoslovi. Kratak susret, značajan i radostan za obje strane. A naši bogoslovi pobrinuli su se da svemu daju duhovnu dimenziju te su nas zadržali na svojoj večernjoj meditaciji.

Povratak kućama bio je u znaku ozarenih lica i s puno lijepih dojmova koji daju snage za daljnji život.

Na kraju, zahvaljujemo v.l. Šipeku. Neka mu tu žrtvu naplati dragi Bog, a naš doprinos su molitve za njegovu plenitost.

Kata Milovanović-Ostrogonac

JUBILARNI BOŽIĆ U SOMBORSKOM KARMELU

Na svetu Badnju noć, u karmeličanskoj crkvi u Somboru, prigodom početka božićnog koncerta, koji je počeo u 21 sat, riječi pozdrava uputio je mr. o. Mato Miloš:

- Otajstvu Crkve približavamo se kroz vrata Božića. Put prema jaslicama, prema "šatoru Božjem među ljudima", nalazimo u putujućoj zajednici vjere. Naše misli i molitve ovih dana idu prema pokleknuću i klanjanju otajstvu Božića. Tu susrećemo Boga klečeći pred betlehemskim jaslicama i klanjamu se skrivenom u slabosti djeteta. No najprije nam je u molitvi potrebno pokleknuti razum skupa s voljom, cijelim srcem, što je zahtjevno za razum. U klanjujućoj vjeri može tragajući razum primiti svjetlo, u kojem otajstvo Utjelovljenja počinje sjati. Tada prima njegovu čudesnu svjetlosnu snagu koja prosvjetljuje sve ljudske i božanske stvari, otajstvo čovjeka i otajstvo Crkve. Ono što zaručnica jest, to u potpunosti duguje Zaručniku. Njezina tajna počiva u njegovoj tajni. A vrata u njegovu tajnu je Božić: "I Riječ je tijelom postala"! Ako se neumorno klanjam toj tajni u nama raste i misao za tajnu Crkve. Neka nam prignuće koljena pri isповijedanju Vjere "i utjelovio se po Duhu Svetom od Marije Djevice i postao čovjekom" u tome pomogne.

Nakon pozdravnih riječi počeo je koncert koji je izvela "Kulturno-prosvjetna zajednica Hrvata - Šokadija" iz Sonte. Trideset članova ovog društva uz tamburaški sastav, u pre-

krasnim sončanskim narodnim nošnjama, svojim zvonkim glasovima otpjevali su niz božićnih pjesama koje se rijetko čuju, a koje su se stoljećima stvarale i pjevale u našem pobožnom puku. Nazočni vjernici burno su pozdravili izvođače božićnog koncerta. Karmeličani su pjevačima darovali prikladne božićne darove. Društvo "Šokadija" jubilarnom Karmelu u Somboru darovalo je veliku ukrasnu košaru punu raznih kolača. Potom su se sa svojim župnikom v.l. Željkom Augustinovom, vratili u Sontu, gdje su u 23 sata još jednom imali koncert a zatim su u 24 sata pjevali i na božićnoj polnočki u crkvi sv. Lovre.

U karmeličanskoj crkvi u Somboru u 19 sati, polnočki na mađarskom jeziku predsjedao je prior o. Bernardin s kojim je bio đakon o. Endre Nagy. Školska djeca su nakon polnočke izvela božićni program sa svojim učiteljima, kojima je o. prior na završetku programa podijelio božićne darove. U 22 sata bila je polnočka na hrvatskom jeziku, kojoj je predsjedao o. Mato Miloš, a s njim su suslavili prior o. Bernardin i đakon o. Endre Nagy, koji je došao iz Zagreba. Na polnočki su sudjelovala djeca obučena u bijele haljine, noseći zapaljene svijeće u posudicama žita, prateći Malog Isusa koji je nošen u povorci do jaslica pripravljenih u podnožju ambona. Crkva je bila svečano urešena i vjernici su popunjena uz pjevanje pučkih božićnih pjesama. Bio je to nezaboravni stoti jubilarni Božić. Osobita nam je radost što su se naši vjernici u velikom broju pripremili svetom ispovjedi za ovaj Božić i što su mise tijekom božićnih blagdana bile jako dobro posjećene.

M. M.

Sretan Božić i Nova godina!

ZEMLJA JE DOBILA NAJLJEPSI CVIJET!

Jaslice i Euharistija - Betlehem i dvorana Posljednje večere.
Ljubav koja se razdaje - Život koji se žrtvuje.

Emanuel u jaslama i u Euharistiji -

siromašan, poniran, pun ljubavi

neka napuni vaše srce bogatstvom
koje On dariva.

Dođite, poklonimo Mu se!

Želim od srca da provedete ove božićne blagdane
u blizini Riječi koja je Tijelom postala!

Ne kaži da je Božić
i zaštita Majke Marije, Kraljice mira i ljubavi.
To vam od srca želi

s. Rastislava

Događanja u Subotičkoj biskupiji

BOŽIĆNI KONCERTI

ZAGREB NE MOŽE RAZUMJETI ŠTO ZNAČI "LADO" U SUBOTICI

U organizaciji Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović" i Hrvatske matice iseljenika,

božićni koncert u subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije 16. prosinca održao je Ansambl narodnih plesova i pjesama Hrvatske "LADO" iz Zagreba.

Na početku koncerta goste iz Hrvatske pozdravio je predsjedavajući Instituta dr. Andrija Kopilović zahvalivši Hrvatskoj matici iseljenika

za potporu u organiziranju ovoga koncerta.

Koncertu su nazočili predsjednik HMI Nikola Jelinčić i Hrvoje Salopek, zatim novi generalni konzul R. Hrvatske u Subotici mr. Davor Vidiš; ravnateljica ansambla Ivana Lušić i umjetnički direktor Ivan Ivančan. Među brojnom publikom koja je ispunila katedralu bili su i mnogi uglednici kulturnog i društvenog života grada.

Na koncertu je nastupio muški, ženski te mješoviti zbor i orkestar Ansambla pod ravnateljem Draženom Kurilovčanom. Publike je osobito bila ponosna što je voditelj orkestra, koji je na koncertu i sam svirao čak četiri instrumenta, sin bačke ravnice, Tavankućanin Pere Ištvančić.

Na programu su bile pučke božićne pjesme južne okolice Zagreba, hrvatske božićne pjesme, kolende iz Staroga Grada na Hvaru, božićne pjesme iz Baranje, kolende iz Vinišća kod Trogira i dr.

Na kraju koncerta svim izvođačima zahvalio je dr. Kopilović naglasivši kako je taj koncert najbolji uvod u devetnicu uoči Božića koja upravo započinje kao i u samo otajstvo Božića. Istočući kako je nastup Ansambla "LADO" veliki božićni dar, dr. Kopilović je rekao: "Zagreb ne može razumjeti što LADO znači za Suboticu" što je publika podržala dugim

pljeskom, izražavajući tako svoju radost i zadovoljstvo zbog njihova vrlo uspješna nastupa u subotičkoj prvostolnici.

Na samom kraju katedralni je župnik mons. Stjepan Beretić, ravnateljici Ansambla u znak sjećanja na njihov nastup i boravak darovao grb grada Subotice, koji u sebi sadrži sliku glavnog katedralnog oltara koja prikazuje Mariju i sv. Tereziju Avilsku. Umjetničkom direktoru je pak darovao Institutov kalendar za 2005. godinu koji sadrži slike 12 oltara grada Subotice i okolice.

Željka Zelić

Subotica

TAMBURAŠI I KATEDRALNI ZBOR

Katedralni zbor "Albe Vidaković" i Subotički tamburaški orkestar održali su u prigodi 15 godina održavanja božićnih koncerata ovoga zabora 21. prosinca zajednički koncert u subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije Avilske. Uz njih je nastupio i dječji zbor "Zlatni klasovi" koji ove godine obilježava 20. godišnjicu svojega postojanja.

Na samom početku predstavljena je kratka povijest održavanja božićnih koncerata te je naznačeno kako je pjevanje božićnih pjesama uz tamburaški orkestar bila novost u subotičkoj katedrali na polnočki 1989. godine ali da se taj običaj zadržao sve do danas. Katedralni je zbor "Albe Vidaković" 28. prosinca 1990. godine izašao u javnost i predio prvi božićni koncert u velikoj vijećnici Gradske kuće u Subotici. Dječji zbor "Zlatni klasovi" osnovan je 1984. godine na 20. obljetnicu smrti svećenika i glazbenika Albe Vidakovića i više je puta sa zborom nastupio na božićnim te uskrsnim koncertima kao i na Zlatnoj harfi (prošle godine 18. put). Iz tog su dječjeg zobra mnogi kasnije prešli u katedralni zbor a od prvih članova na tom su putu ustrajali Zlatko Matković u tenoru, Nevena Gabrić u sopranu i Marina Piuković u altu, koji su i ovu večer nastupili sa zborom.

Na koncertu su izvedene poznate božićne pjesme iz Bačke i Hrvatske kao i nekoliko tradicionalnih božićnih pjesama iz Europe (Austrije, Njemačke, Francuske) kao što su "O Tannenbaum", "Gloria in excelsis Deo", "Transeamus usque Betlehem" i dr. U prvom dijelu nastupio je katedralni zbor "Albe Vidaković" i Subotički tamburaški orkestar a u drugom dijelu pridružio im se i dječji zbor "Zlatni klasovi". Rukovoditelj tamburaškog orkestra bio je Stipan Jaramazović koji i potpisuje sve aranžmane izvedenih pjesama, a zbor je pripremila i njime ravnala kao i svake godine s. Mirjam Pandžić.

Željka Zelić

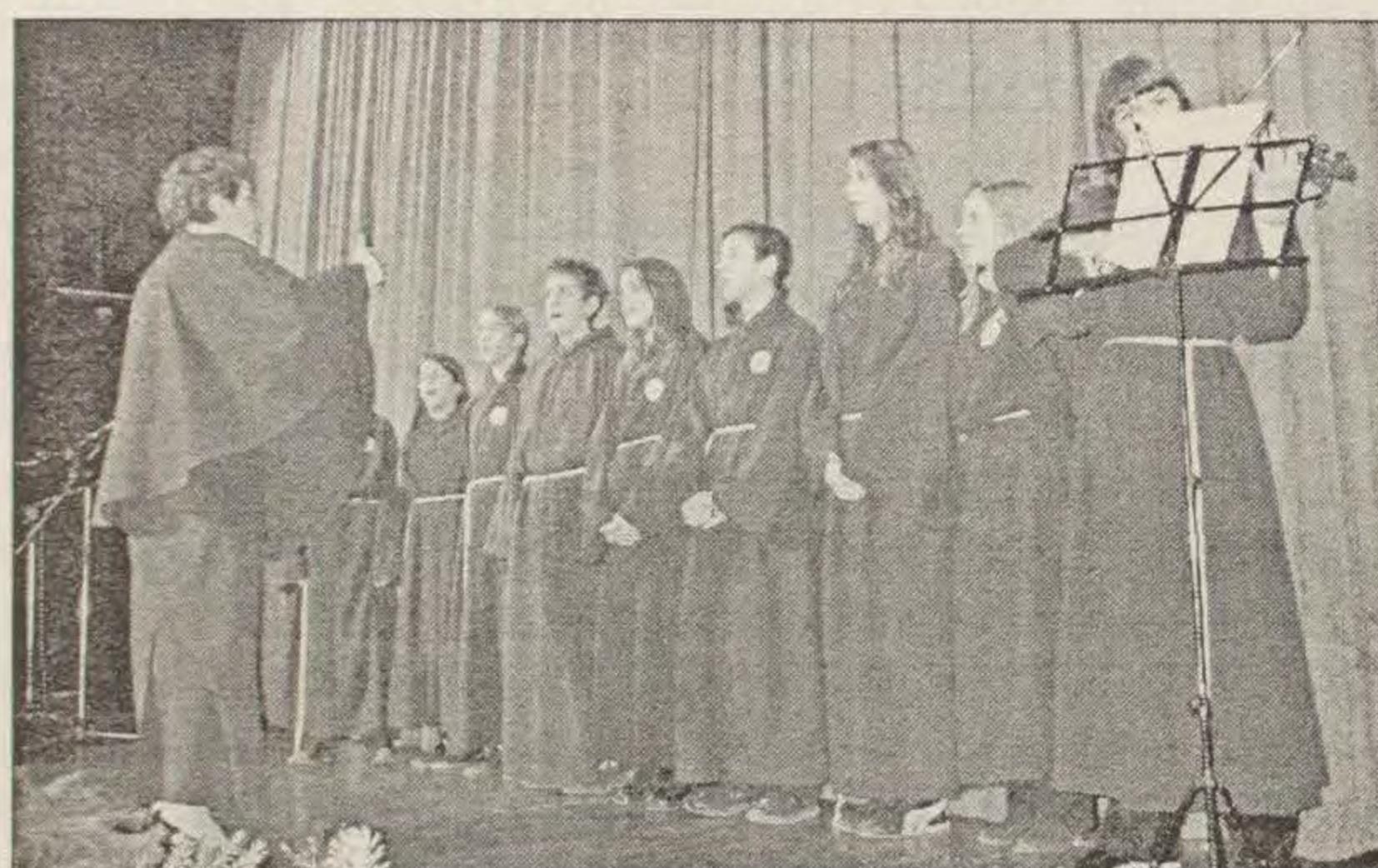

EKUMENSKI BOŽIĆNI KONCERT

Ekumenski božićni koncert, sedmi po redu, održan je u četvrtak 30. prosinca u novosadskom kazalištu "Ben Akiba" uz podršku Ekumenske humanitarne organizacije i p. Tadeja Vojnovića a u organizaciji Nevene Maksimović. Na koncertu su nastupili predstavnici svih kršćanskih Crkava i crkvenih zajednica Novoga Sada i okoline, kao i predstavnici drugih crkvenih zajednica kao što su metodisti, baptisti, pentekostalci i drugi. Tako je na koncertu nastupilo nekoliko zborova i to: zbor KUD-a "Petőfi Sándor", zbor Evangelističke slovačke crkve, zbor Baptističke crkve, akademski muški komorni zbor "Spomenak", ženski zbor Evangelističke metodističke crkve "Gloria" iz Kisača, zbor "Guzsalyas", dječji

zbor franjevačke crkve "Kapisztrán gyermekkórus", zbor časnih sestara Službenica BDM, ženska vokalna grupa rusinskega KPD-a i VIS šest djevojčica. Svojim sviranjem i pjevanjem uspjehu koncerta pridonijeli su i Dubravka Eterović i Dejan Milinov, Milica Stojadinović, sopran, Žarko Đorđević, Elvira Vučurević za violinom, Tamara i Tatjana Štricki za flautama i Aleksandra Vojnak za klavirom. Kao recitatori božićnih pjesama nastupili su Ana Brtkova i Veljko Vidić te Marija Vojvodić. Značajno je to što su ove

godine po prvi puta nastupili i gosti iz Subotice i to Subotički tamburaški orkestar pod ravnateljstvom Stipana Jaramazovića nastupivši s dvije božićne pjesme Hrvata Bunjevaca koje su otpjevale Marija Jaramazović i Đurđica Stantić, te grupa "Čuvari tradicije" Srpskog kulturnog centra iz Subotice.

Na repertoaru su bile božićne pjesme na hrvatskom, mađarskom, slovačkom, rusinskom, ukrainском, njemačkom i srpskom jeziku.

Na samom kraju koncerta, svi nazočni kao i svi sudionici koncerta otpjevali su zajedno božićnu pjesmu "Tiha noć" a na tamburicama ih je pratilo Subotički tamburaški orkestar.

Voditelji programa bili su Izabela Ifju i Miloš Šegrt.

Željka Zelić

BOŽIĆ U VAJSKOJ

Na Badnju večer u crkvi sv. Jurja članovi HKUPD "Dukat" izveli su dječji igrokaz "Badnjak sreće". Igrakaz je izvela dječja dramska grupa, a redatelj je bio Pavle Pejčić. Vjernici su vrlo lijepo primili ovu predstavu i pljeskom nagradili male glumce.

Misu polnočku predvodio je župnik vlč. Josip Kujundžić. Drag gost na misi bio je i vajštanski bogoslov u Đakovu Dragan Muharem, a misi je prisustvovala i ravnateljica OŠ "Aleksa Šantić".

Na svečanoj božićnoj misi, koju je također predvodio župnik vlč. Josip Kujundžić, sudjelovao je i pjevački zbor HKUPD "Dukat" s četiri pjesme koje su se nekad izvodile u Vajskoj i Bođanima. /I. A./

Betlehemsko svjetlo u Vajskoj

Po treći put u Bačku je stiglo "betlehemsko svjetlo". Prvi put je donešeno u Plavnu, zatim u Bač a ove godine u Vajsku. Svjetlo su donijeli izviđači i planinka iz Odreda izviđača "Iovalios" iz Valpova i Udruge izviđača "Slavonski hrast" iz Osijeka u punu crkvu u Vajskoj. Osim vjernika ovom činu su nazočili predsjednik općine Bač Tomislav Bogunović te svećenici okolnih župa Stipan Bošnjak, Miroslav Orčić, Marijan Dej i Jakob Pfeifer. Nakon kraćeg programa u izvođenju članova HKUPD "Dukat", oni su betlehemsko svjetlo odnijeli u Sombor i zatim ponovno u Hrvatsku. /I. A./

ZA BOŽIĆ NOVI BETLEHEM U BEREGU

U crkvi sv. Mihaela Arkanđela Božić je proslavljen svečano i radosno. Svečanu misu polnočku pred punom crkvom vjernika služio je župnik vlč. Davor Kovačević koji je ove godine obradovao župljane novim "Betlehemom" iznad kojeg je postavljena slika zimskog pejzaža u tehnici ulja na platnu, a rad je kolutskog slikara Ilike Uzelca.

Na polnočki je pjevao seoski zbor "Sv. Cecilije" uz pratnju Bereških tamburaša a s njima je prvi put svirala devetogodišnja Milica Lerić, učenica prvog razreda osnovne glazbene škole u Somboru. /Z. G./

PRVI BOŽIĆNI KONCERT FOLKLORNOG ODJELA HKC "BUNJEVAČKO KOLO"

U velikoj vijećnici subotičke Gradske kuće 22. prosinca po prvi put su se članovi Folklornog odjela Hrvatskoga kulturnog centra "Bunjevačko kolo" predstavili i impresivnim pjevanjem božićnih pjesama. Ovaj koncert, sastavljen od pjesama iz različitih dijelova Hrvatske i Bačke, govorio je o Isusovu rođenju na posve nov način i scenski i pjevački. Od početnih dvadesetak pjevača na kraju koncerta scena je bila ispunjena i sviračima i pjevačima. Voditelj odjela, Davor Dulić, pokazao je da novi način rada s folklorašima daje vidne rezultate. Na sve se pazilo: od frizure, nošnje, hodanja, držanja pa do načina vrlo zahtjevnog izvođenja programa. Ipak, dodajmo na kraju da će publika tek shvatiti koliko je bogatstvo u različitosti a ovakav koncert je sigurno vrlo kvalitetan dio kulturnog mozaika za Božić u Subotici. /K. Č./

"COLLEGIUM MUSICUM CATHOLICUM" U FRANJEVAČKOJ CRKVI

U organizaciji Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović" i Franjevačkog samostana, 23. prosinca Mješoviti zbor "Collegium Musicum Chatolicum" održao je božićni koncert u franjevačkoj crkvi. U ime organizatora zbor je predstavio i otvorio koncert predsjedavajući Instituta dr. Andrija Kopilović.

U jednosatnom, vrlo raznovrsnom programu izvedeno je 19 kompozicija. Zbor je pjevao djela Kilbertusa, Palombella, Vidakovića, Asića, Bacha, Handela, Schnabela, te gregorijanski koral i božićne pjesme iz Bačke, Francuske, Engleske i Italije. Pažljivijem slušatelju nije promakla kompozicija iz Bačke "Pastiri kod stada" u obradi M. Stantića koja se nije dosad čula na koncertima, osim u pučkom pjevanju.

Kao solisti nastupili su Petar Kopunović Legetin (bariton), József Škofljanec (trublja), Nenad Orkić (trublja) i mr. Kornelije Vizin (orgulje). Zborom i glazbenom pratnjom ravnao je Miroslav Stantić.

Mješoviti zbor, poznatiji pod imenom "Zbor Isusova Uskrsnuća", nakon deset godina nastupanja, promijenio je upravo za Božić 2004. svoje ime u "Collegium Musicum Catholicum". Kako zbor više nije vezan samo za jednu župu jer ima pjevače iz cijelog grada, novim imenom potvrđuje svoje opredjeljenje za duhovnu glazbu i djelovanje u cijelom gradu.

K. Č.

IZLOŽBA BOŽIĆNJAKA

I ove godine je održana izložba božićnjaka u vestibilu Gradske kuće, i to od 17. do 21. prosinca 2004. Izložbu je organizirao Etnografski odjel "Blaško Rajić" pri Katoličkom institutu za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović". Na otvorenju izložbe pozdravnu riječ je uputio pročelnik Etnografskog odjela Grgo Kujundžić. O značenju božićnjaka govorio je dr. Andrija Kopilović, predsjedavajući Instituta. U programu su nastupili pjevači župe sv. Jurja pod ravnateljem s. Blaženke Rudić. Voditelj otvorenja izložbe bio je Branimir Ivanković, a tekstove je govorila Vesna Huska. Na izložbi je bio izložen 21 božićnjak. Osim naših vrijednih domaćica koje prave božićnjake svake godine, ove su se godine po prvi put uključili pekari iz 3. razreda srednje škole "Lazar Nešić".

Osim božićnjaka posjetitelji su mogli pogledati stranice kalendara za 2005. godinu. Kalendar od 12 listova prikazuje oltare naših crkava, što je povezano s Godinom Euharistije. Izdavač je Institut "Ivan Antunović".

s. Blaženka
Rudić

DOŠAŠĆE I BOŽIĆ U ŽUPI SV. ROKA

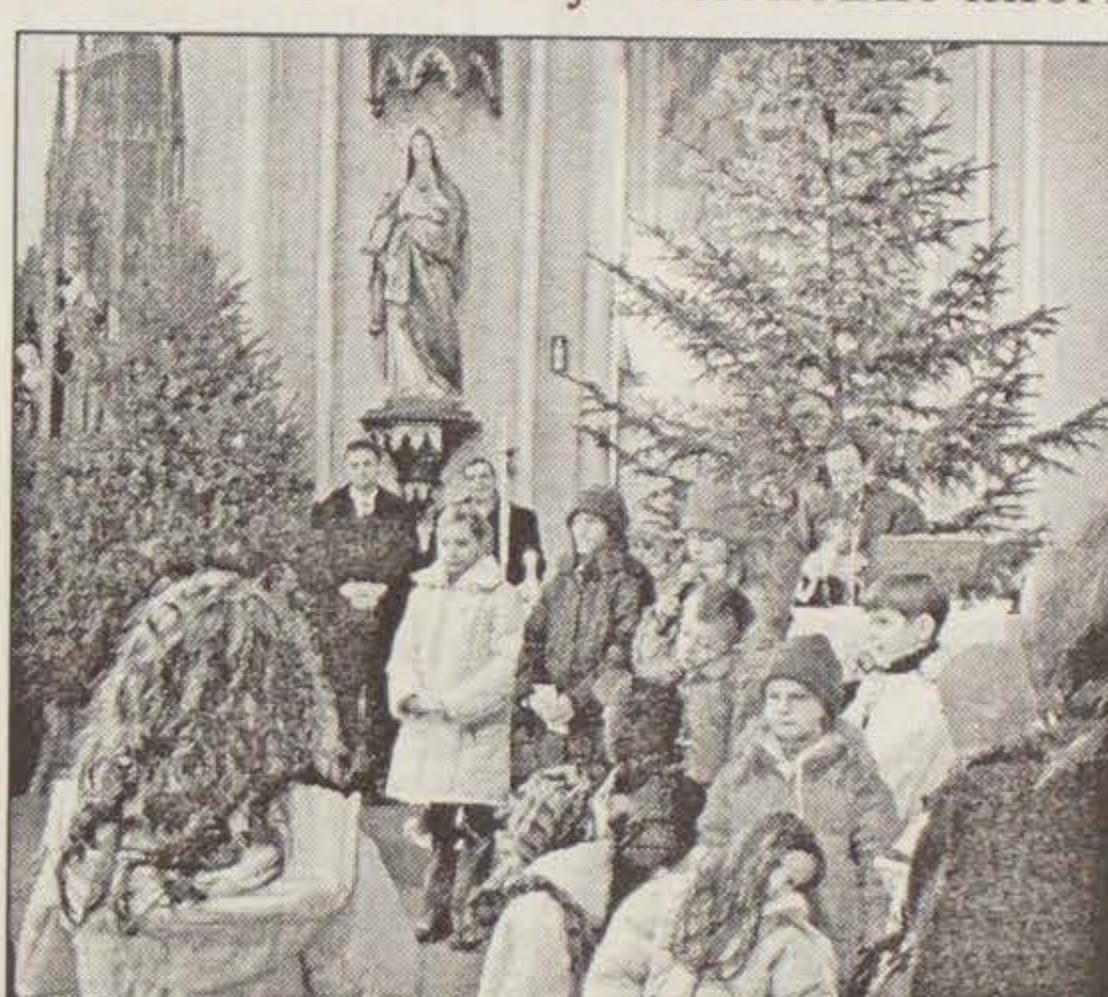
Zornice

U župi sv. Roka su Subotici i ove godine održane su mise zornice. Svako jutro u pola sedam na misi se okupljalo oko 70 djece i 150 odraslih osoba. U prigodnim propovijedima župnik Andrija Anišić je u prvom dijelu razgovarao s djecom o sadržaju sv. mise kao i o ponašanju na svetoj misi, a zatim je svako jutro pročitao po jedan dio Općih uredbi o svetoj misi iz Rimskog misala. Na taj način želio je da djeca i okupljeni vjernici bolje upoznaju otajstvo Euharistije i potaknuti ih na još svjesnije i aktivnije sudjelovanje u župnim euharistijskim slavlјjima. Na misama zornicama podijeljeno je oko tri tisuće pričesti.

Na kraju svake mise djeca su dobila kiflu i sličicu koju su lijepila u Adventski kalendar te su na kraju dobili lijepu božićnu sliku.

Oci

U vrijeme Došašća po starom običaju Hrvata Bunjevac svečano se slave dan majki i očeva - Materice i Oci. O proslavi Materica izvijestili smo u prošlom broju, a o događanjima od Otaca do Božića slijedi nekoliko informacija.

Na Oce su počasno mjesto u svetištu imali Ivan Stipić i Antun Kujundžić u bunjevačkoj nošnji, kao predstavnici svih očeva. Oni su na sv. misi čitali Božju Riječ. Prigodne čestitke očevima uputili su vjeroučenici predvođeni s. Silvanom, zatim učenici hrvatskih odjeljenja OŠ "Ivan Milutinović" sa svojom učiteljicom Zoricom Ćakić, te djeca iz vrtića "Marija Petković" predvođeni odgojiteljicama Marinom i s. Silvanom.

Krštenja i vjenčanja

U četvrtak uoči Badnjega dana u okviru susreta karizmatske molitvene zajednice, pod svečanom sv. misom krstilo se petero odraslih i dvoje djece a dva bračna para su svoju bračnu ljubav i vjernost nakon višegodišnjeg građanskog braka učvrstili i sakramentom ženidbe. Odrasli novokrštenici su ujedno tada imali svoju prvu pričest.

Na badnje jutro svečano su završene zornice na kojima je bio jednak broj djece i odraslih kao i svih drugih dana. Na kraju mise djeca su prikazala svoje Adventske kalendare i dobila prigodne darove.

Događanja u Subotičkoj biskupiji

Polnočka - Božić

Misa polnočka i ove je godine započela Pastirskom igrom koju su pripremila i izvela djeca uz zdušno zauzimanje katehistice s. Silvane. Svečanu sv. misu zbog bolesti župnika predvodio je mons. Marko Forgić, duhovnik sjemeništa "Paulinum" i duhovni pomoćnik ove župe. On je održao i prigodnu propovijed u kojoj je među ostalim u ovoj Godini Euharistije govorio i o otajstvu Tijela - malenoga Isusa i Euharistijskog Isusa.

To otajstvo bilo je znakovito označeno pred glavnim oltarom crkve. Kako je objasnila autorica ove lijepo slike s. Silvana Milan, željela je ove godine predstaviti dva velika otajstva - otajstvo Utjelovljenja i otajstvo Euharistije na bačkoj ravnici. Na zelenoj mahovini, koja je označavala bačku ravnicu, mlađe zeleno žito predstavljalo je njive zasijane pšenicom. U središtu prizora bile su jaslice s Isusom, a pored Jaslica velika hostija sa slovima IHS. Bio je ondje i "božićnjak" kao središnji znak obiteljske proslave Božića i nekoliko stručaka zlatnih klasova pšenice iz čijih se zrna pravi brašno za kruh svagdašnji i kruh euharistijski.

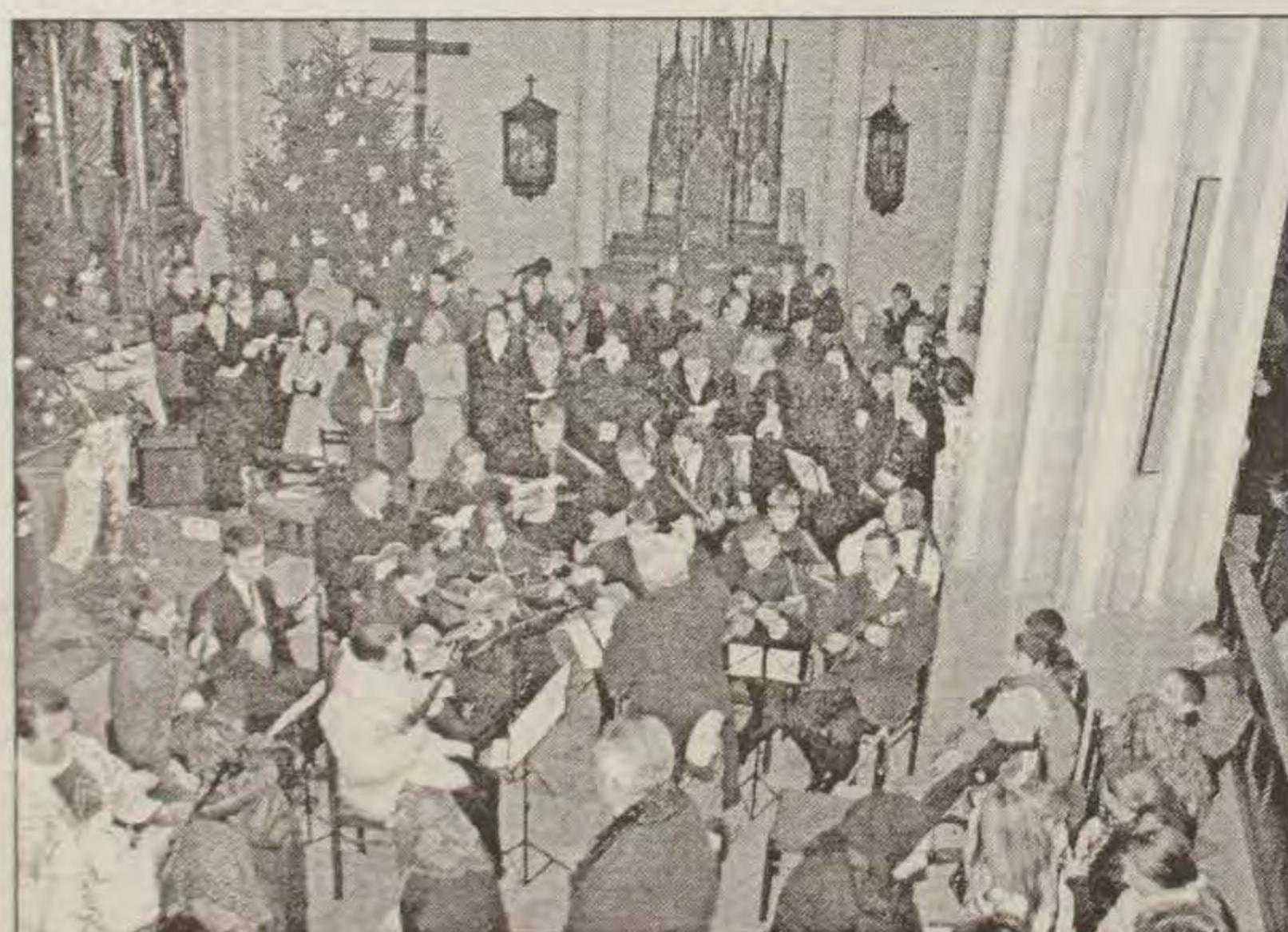

Na ovoj svetoj misi četrnaestero odraslih pristupilo je prvi put k stolu Gospodnjem i blagovalo Tijelo Kristovo.

Svečana božićna misa bila je u 9 sati. Predvodio ju je župnik Andrija Anišić.

Anišić. On je u svojoj propovijedi poticao vjernike da redovito dolaze na nedjeljnu sv. misu jer u svakoj svetoj misi se ponavlja božićno otajstvo, jer se Isus utjelovljuje u euharistijskim prilikama kruha i vina. Osobito je naglasio važnost što češće sv. Pričesti jer po pričesti Isus dolazi u naše biće, u naš život i donosi nam svoje božićne darove mira, radosti i ljubavi.

Na misi je pjevao župni zbor pod ravnjanjem s. Silvane uz pratnju orkestra "kerskih tamburaša" kojim je ravnala Mira Temunović.

Na kraju mise božićne čestitke okupljenim vjernicima uputila su djeca hrvatskih odjeljenja OŠ "Ivan Milutinović" i djeca iz vrtića "Marija Petković". Oni su uz prikazivanje božićnog crtanog filma, koji je prikazivao gđin Rajko Ljubić, otpjevali i otplesali oko oltara i Isusa u jaslicama dječju božićnu pjesmu "Ide Božić".

Euharistijsko klanjanje

Vjernici ove župe posvetili su Isusu i cijeli jedan dan Euharistijskim klanjanjem koje je bilo u kapeli bl. Marije Petković. Bilo je to već treće klanjanje u trajanju od 24 sata kojim vjernici ove župe obilježavaju i proslavljaju Godinu Euharistije. U klanjanje se uključilo oko 150 osoba. /A.A./

Svjedočanstvo

JA SAM KRŠTENA I PRESRETNA SAM

Draga moja braćo i sestre u Kristu! Naš dragi Otac mi je uslišao molitvu. Moji sinovi i ja kršteni smo 23. 12. 2004. godine u crkvi sv. Roka, a suprug i ja smo se istoga dana vjenčali. Krstio nas je i vjenčao naš župnik Andrija Anišić.

Moje srce i duša su tako dugo čeznuli za ovim. Željela sam da se krstimo što prije i tražila veze i načine da se to dogodi. Neki su to i uspjeli ali ja ne. Hvala dragom Bogu za to. On uvijek zna što je za nas najbolje. Kroz bol i patnju za vrijeme svake sv. Pričesti u crkvi, zato što i ja nisam mogla stupiti, On je usavršavao moju ljubav. Kroz svaki sat vjeronauka kod našeg župnika, kroz biblijske razgore sa s. Silvanom, kroz Obiteljske susrete, kroz susrete karizmatske molitvene zajednice naše župe, divne mise zornice, dragi Bog je umnažao našu vjeru i usavršavao našu ljubav prema njemu i prema svima oko nas kao i prema nama samima.

Moja čežnja za Božjom bliznom je rasla. Moja glad i žeđ za Božjom riječju je bujala u meni, jer "Umornome snagu vraća, jača nemocnoga... Onima što se u Jahvu uzdaju snaga se obnavlja, krila im rastu kao orlovi ma, trče i ne su staju, hode i ne

more se" (Iz 40,20.30). Nitko nas ne voli tako bezgranično kao naš Bog, kao naš Isus. Voli nas onakve kakvi smo, bez razlike. Raširenih ruku čeka da padnemo u njegov zagrljav i predamo svoj život u njegove ruke. "U njemu doista živimo, mičemo se i jesmo..." (Dj 17,28). O, kako je divno predati svoj život u njegove ruke. Sve brige, sve želje, sve radosti, sve tuge, sve boli tijela i duše... Kako su divni njegovi darovi, dar pomirenja, dar euharistije, dar života: "Ja dodođu da život imaju, u izobilju da ga imaju" (Iv 10,10). Što mu više daruješ, više primaš.

I evo me u zagrljaju njegovom. Njegova svjetlost, njegova nježnost i ljubav obasjavaju sada moj život. Ispunio je moju dušu i srce ljubavlju, radošću, mirom i vjerom te mogu klicati s psalmistom psalma 23: "Gospodin je pastir moj, ni u čem ja ne oskudijevam... Dobrota i milost pratit će mene u sve dane života mojega."

Od siječnja mjeseca moja obitelj i ja nastavljamo ići na vjeronauk. Pripremamo se za krizmu koja će se dogoditi na Veliku subotu. Bit će mi to najdraži rođendanski poklon jer će se to zbiti baš na moj rođendan.

Hvala Ti, mili moj Abba! Oče! Hvala Ti, slatki moj Isuse, što si ušao u moj život. O, kako je divno znati da si uvijek tu. Gdje god da sam, ti si uvijek sa mnom.

Pjevam Gospodinu pjesmu novu i slavim ime njegovo.

Htjela bih reći svima koji su nekršteni ili samo kršteni da dođu i pridruže nam se. Nemojte okljevati. I vas Isus čeka raširenenih ruku...

Vaša sestra Vesna

Vesna je napisala i posebnu pozivnicu za krštenje koju je podijelila svojim bivšim kolegama u školi gdje je radila. Evo nekoliko misli i iz te pozivnice:

Drage Kolege! Pozivam Vas da prisustvujete najljepšem događaju moga života, krštenju moje djece i mene i mom vjenčanju u crkvi sv. Roka. U naš život i u naša srca ušao je Isus, naš Gospodin i Bog, naše najveće dobro, naš Spasitelj i donio nam radost, mir i ljubav. Ovu sreću i ljubav želim podijeliti s Vama i cijelim svijetom. Krštenje i vjenčanje je u četvrtak, 23. 12. u 20 sati.

Sve vas ljubi i voli,

Vesna

DOŠAŠĆE I BOŽIĆ U ŽUPI SV. JURJA

Iako u našoj župi ni ove godine nije bilo zornica, pokušali smo na poseban način proživjeti vrijeme Došašća i obradovati Isusa i druge za Božić.

Na početku Došašća dobili smo mali album "Moj advent 2004.". Tu je bio zadatak za svaki tjedan Došašća i jedna slika koju je trebalo složiti iz četiri dijela i lijepo obojati. Nakon nedjeljne svete mise dobili smo jedan dio slike. Također smo Isusu pisali čega smo se odrekli, a svoje igračke smo donijeli na dar siromašnima.

Uoči Materica razveselili smo stare u Caritasovom klubu kratkom priredbom. Na Materice smo pjevali našim mamama u crkvi uz pratnju naših tamburaša. Također smo čestitali Oce našim očevima.

U petak, 17. prosinca manji dio zbora naše župe sudjelovalo je na otvorenju izložbe božićnjaka u Gradskoj kući.

Prije polnoćke izveli smo kratki program i čestitali Božić svima prisutnima. Nakon ponoćke dobili smo paketiće od malog Isusa. Za one koji su donijeli svoje albume, to jest obojene slike i napisali čega su se odrekli u Došašću, slijedilo je

Događanja u Subotičkoj biskupiji

izvlačenje 6 nagrada. Njihove radeove smo izložili u predvorju crkve.

Na blagdan sv. Stjepana misno slavlje u našoj crkvi uljepšali su mladi tamburaši na čelu s g. Stipanom Jaramazovićem. Čestitali smo imendan našem župniku.

Na blagdan Nevine dječice skupina mlađih je posjetila stare i osamljene osobe u našoj župi i čestitala im Božić pjevajući božićne pjesme.

Za najmlađe još nije bilo odmora. U srijedu, 29. prosinca opet smo bili u Caritasovom klubu i izveli božićni program za stare.

I ove godine naša crkva je lijepo okičena. Hvala svima koji su darovali borove, lijepo okitili i priredili nova iznenađenja u jaslicama. Hvala svim darovateljima za božićne pakete, kao i onima koji su nam izdaleka poslali svoj dar. Hvala Bogu na svim darovima i milostima u protekloj godini. Neka svima bude sretna i blagoslovljena 2005. I barem s malo snijega za zimske ferije!

Jurica

BOŽIĆNI KONCERT U PETROVARADINU

Peti put po redu Vikarijat srijemski organizirao je božićni koncert na blagdan Bogojavljenja, 6. siječnja 2005. godine, u crkvi sv. Jurja u Petrovaradinu u kojem je uživalo oko 300 gledatelja.

Pred mnogobrojnom publikom sa svojim programom nastupile su župe Novi Slankamen, Irig, Petrovaradin 1, 2 i 3, Ruma, Beočin, Srijemski Karlovci, Laćarak, Srijemska Mitrovica i Golubinci te gosti iz Županije Mješoviti zbor KUD-a "Kristal".

U raznovrsnom programu nastupila su djeca, mladi i stariji pjevači i svirači. Na koncertu su se predstavili "betlemaši" iz Novog Slankamena čuvajući lijep narodni običaj.

Uz recitacije i scensku igru izvedeno je mnogo božićnih pjesama. Program je izведен na nekoliko jezika što i priliči Srijemu i srijemskim vjernicima.

Događanja u Subotičkoj biskupiji

Ovom vrlo bogatom koncertu nazočili su vukovarsko-srijemski župan **Nikola Šafer** i domaći pomoći biskup đakovački i srijemski i generalni vikar za Srijem **mons. Duro Gašparović**. /K. Č./

ANDRIJA KOPILOVIĆ PROMOVIRAN U DOKTORA TEOLOGIJE

Jagelonsko sveučilište u Krakowu utemeljila je sveta Hedviga kraljica prije 608 godina, 11. siječnja. Toga dana to drevno Sveučilište ima svoj dan i slavi ga na osobito svečan način u kraljevskoj katedrali na Wavelu. Redovito je vrlo svečana sveta misa na kojoj su prisutni rektor Sveučilišta, dekani, profesori, a misu predvodi Veliki kancelar, krakowski nadbiskup - kardinal. Tako je bilo i ove godine. No, posebna radost za nas ove godine je činjenica da je nakon te mise u takozvanom svečanom činu "Actus academicus" svečano promoviran u doktora teoloških nauka i naš svećenik, **dr. Andrija Kopilović**. Ta promocija ima svoj stari tradicionalni,

vrlo svečani i dojmljivi ceremonijal. Nakon mise, koju je predvodio kardinal **Macharsky**, slijedio je čin promocije. Rektor je pozivao nove doktore nauka iz teologije, filozofije i crkvene povijesti. Pozivao ih je pojedinačno imenom i svima

objavio naslov doktorske disertacije koja je obranjena i tiskana. Kandidati su u posebno svečanim odorama pristupali k oltaru kao i njihovi promotori koji su svečano proglašili promociju. Promotor dr. Kopilovića je **dr. hab. Andrzej Napiorkowsky OSPPE**. Prethodila je zakletva, a zatim je bila promocija u činu predaje diplome uz određeni tekst, sve na latinskom jeziku. Ove godine bilo je šesnaest promocija. Nakon čestitanja uslijedio je za nas, goste iz Bačke, svečani ručak u Pavlinskom samostanu na Skalkama kod crkve svetog Stanislava, zaštitnika Poljske. Svojim prisustvom su ovaj susret uzveličali nadbiskup beogradski, **mons. Stanislav Hočevar**, veliki rektor Krakowskog sveučilišta, dekan Teološkog fakulteta, recenzent doktorske radnje, delegat kardinala Macharskoga, rektor katedrale i promotor s nekoliko braće pavlina. Što je razumljivo, u takvim zgodama, svečani domjenak je bio i prigoda za mnogo značajnih i pohvalnih govora u čast novoga doktora. Osim Krakowa, gosti iz

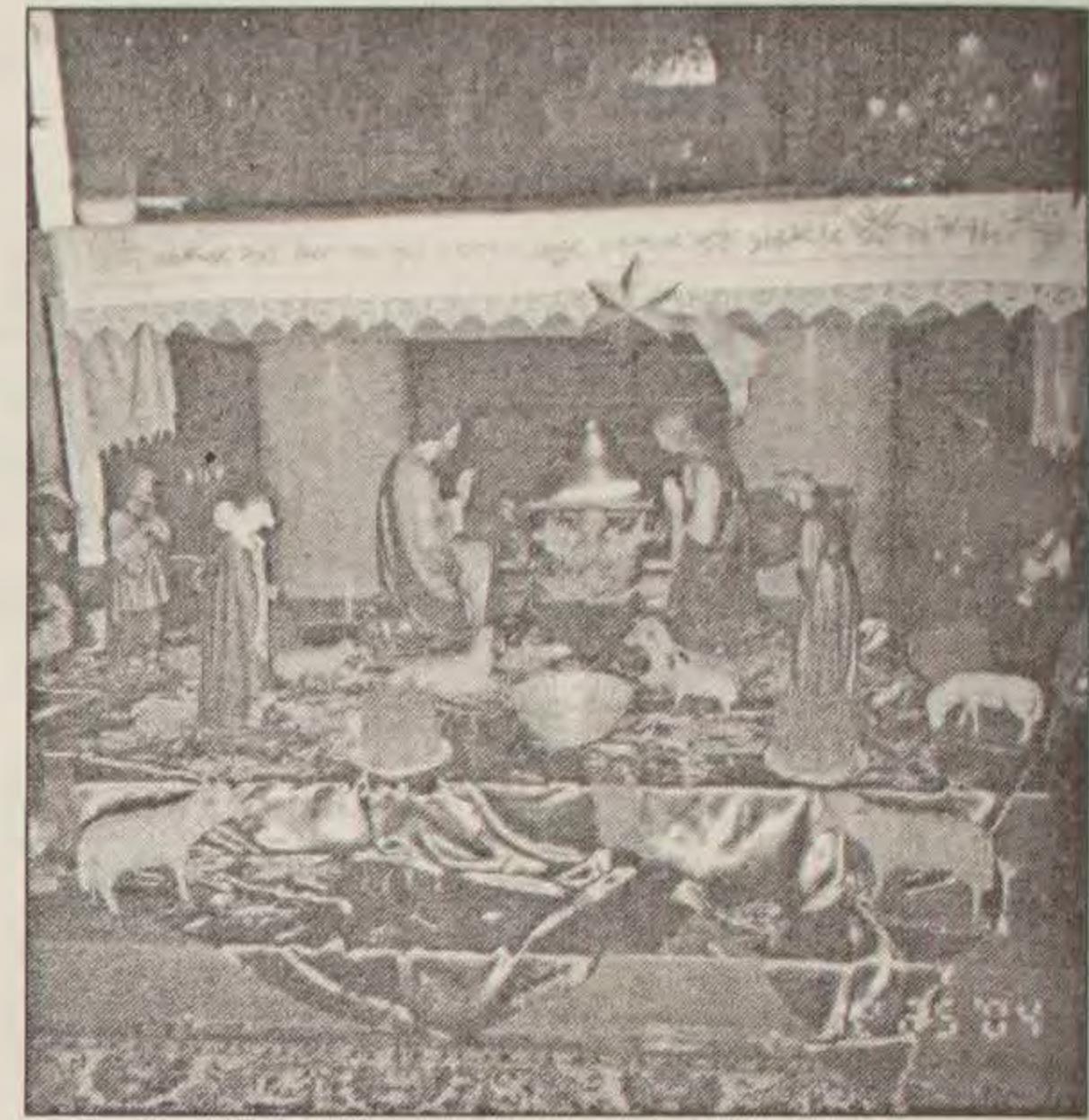
Bačke su počeli Svetiše Majke Božje Karmelske u Czerny, zatim Svetiše Majke Božje Kalvarijske i Papino rodno mjesto - Wadowice. Ovaj susret i događaj su nas obrado-

vali i po sudu svih bio je to događaj novoga mosta povezivanja Krakowa s našom mjesnom Crkvom. /Zv/

Božić u Bačkoj Palanci

Ove godine proslava božićnih blagdana u Bačkoj Palanci je bila posebno svečana. Po prvi put misno slavlje je uljepšano pjevanjem dječjeg zbara od tridesetak članova različitog uzrasta. Zbor je pripremao i vodio profesor **Stevan Mak**. U prepunoj crkvi svečanu misu je predvodio **vlč. Attila Zselér**. Na kraju svete misе đakon **Ivan Kisegi** zahvalio je velečasnom Zseléru što već dugi niz godina slavi velike blagdane s nama. Đakon se zahvalio i svima koji su svojim prilozima i trudom okitili crkvu i nabavili paketiće djeci. Posebno je izrazio radost što vidi da se zajednica podmlađuje i jača.

Marijana Gavrić

116. OBLJETNICA SMRTI BISKUPA IVANA ANTUNOVIĆA

U subotičkoj katedrali-bazilici Sv. Terezije obilježena je 9. siječnja 116. obljetnica smrti velikana bačkih Hrvata, biskupa Ivana Antunovića. Svečanu misu predvodio je **dr. Marinko Stantić**, koji trenutno obnaša službu kapelana u Adi. S njim je

soslavio **dr. Andrija Kopilović**, predsjedavajući Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović" u naznacnosti katedralnog župnika **mons. Stjepana Beretića** i **Andrije Anišića**, glavnog i odgovornog urednika "Zvonika". U svojoj propovijedi dr. Stantić je, osvrćući se na događaj Isusova krštenja, najprije istaknuo Isusovo nastojanje da "ispuni svu pravednost" svojim krštenjem, a zatim se zadržao na liku Ivana Krstitelja koji je jasno shvatio da Isusu nije

Događanja u Subotičkoj biskupiji

potrebno krštenje, ali je svejedno poslušao Isusa i učinio što je on želio. Uspoređujući biskupa Ivana Antunovića, velikog preporoditelja bačkih Hrvata, s Ivanom Krstiteljem, propovjednik je podsjetio kako je biskup Antunović bio veliki vjernik, poslušan Isusu u svemu, što jasno očituju njegova djela. On je slijedio poticaje Duha Svetoga te je, uz svoj pastoralni rad, prionuo u svojim kasnijim godinama života i na pisanje knjiga, kako bi svom narodu ostavio što više poticaja za rast u vjeri, ali i za vjernost svom narodu. Na taj način je ostvarivao svoje životno geslo: "Sve za vjeru, narodnost i riječ svoju", zaključio je dr. Stantić. Misno slavlje pjevanjem je uzveličao katedralni zbor "Albe Vidaković" pod ravnjanjem s. **Mirjan Pandžić** te zbor Hrvatskog kulturnog centra "Bunjevačko kolo" uz pratnju tamburaškog ansambla istoga Centra. Na kraju mise mons. Beretić zahvalio je predvoditelju i sudionicima slavlja, osobito mladim tamburašima i pjevačima HKC "Bunjevačko kolo" koji su ove godine prvi puta nastupili u katedrali. Poželjevši im Božji blagoslov i ustrajnost u radu, izrazio je želju da njihov nastup o obljetnici smrti biskupa Ivana Antunovića postane tradicija. /**Željka Zelić**/

BOŽIĆNI PRIJAM ZA PREDSTAVNIKE MEDIJA U GENERALNOM KONZULATU R. HRVATSKE

U povodu božićnih blagdana generalni konzul R. Hrvatske u Subotici **mr. Davor Vidiš** priredio je 23. prosinca prijam za predstavnike hrvatskih medija. Na prijemu su nazočili novinari i urednici Hrvatske riječi, Katoličkog mjeseca "Zvonik", hrvatskog uredništva Radio Subotice, TV snimatelji i fotografi te predsjednik Hrvatskoga nacionalnog vijeća **mr. Josip Ivanović** i član Odbora za informiranje pri HNV-u **Tomislav Žigmanov**. U svoje osobno ime i u ime djelatnika Generalnog konzulata prisutnima je čestitao božićne i novogodišnje blagdane mr. Davor Vidiš a želje za dobrom suradnjom iznijeli su i mr. Josip Ivanović i Tomislav Žigmanov. Susret je imao i notu zabrinutosti zbog neosnovane tužbe TV Novi Sad protiv novinarke **Dušice Dulić** i urednika Hrvatske riječi **Zvonimira Perušića** u nadi da će i hrvatska zajednica u novoj godini riješiti pitanje TV emisije budući da jedina nije ostvarila ovo zagarantirano pravo. /**K. Č.**/

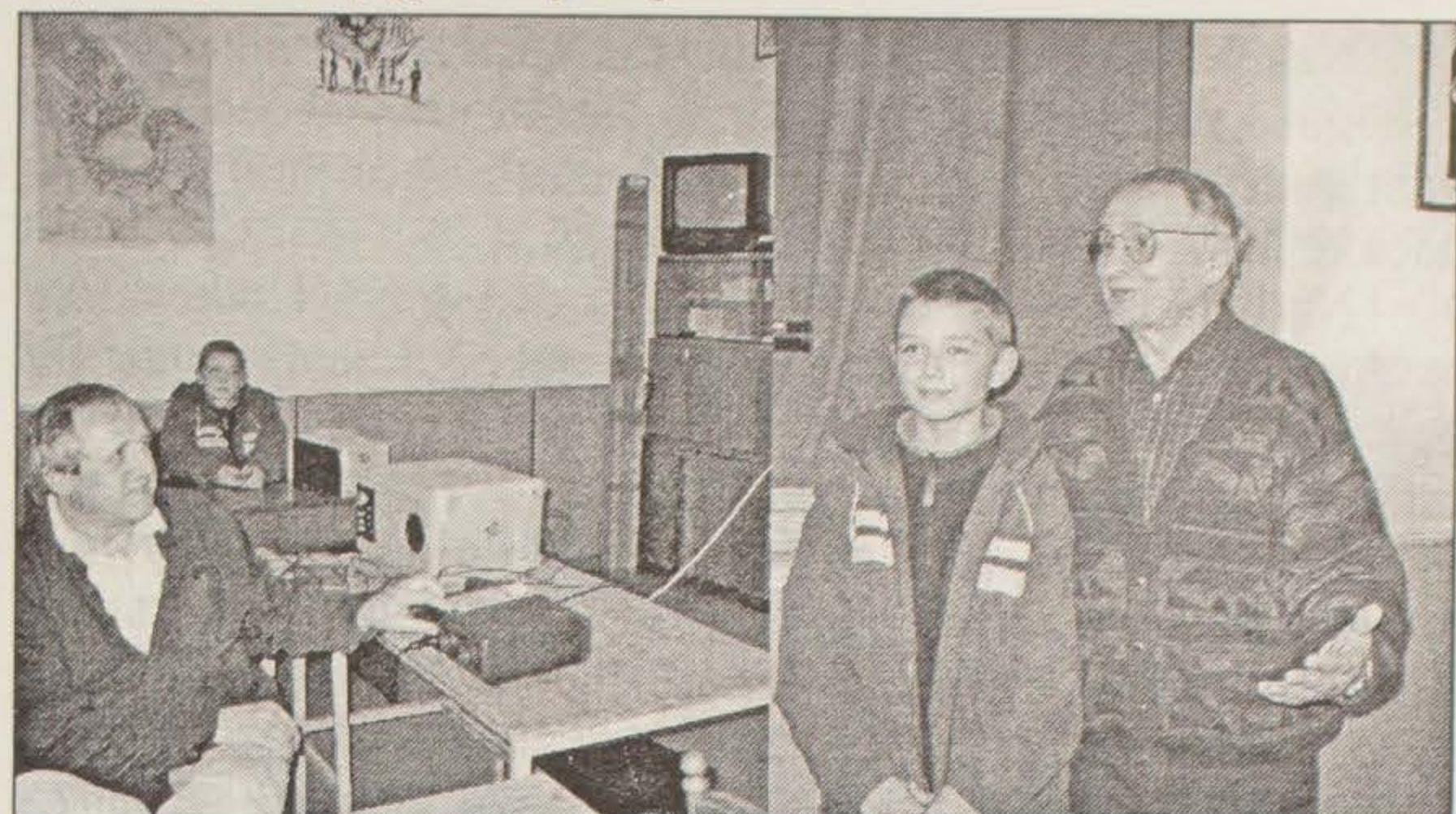
sečnika "Zvonik", hrvatskog uredništva Radio Subotice, TV snimatelji i fotografi te predsjednik Hrvatskoga nacionalnog vijeća **mr. Josip Ivanović** i član Odbora za informiranje pri HNV-u **Tomislav Žigmanov**. U svoje osobno ime i u ime djelatnika Generalnog konzulata prisutnima je čestitao božićne i novogodišnje blagdane mr. Davor Vidiš a želje za dobrom suradnjom iznijeli su i mr. Josip Ivanović i Tomislav Žigmanov. Susret je imao i notu zabrinutosti zbog neosnovane tužbe TV Novi Sad protiv novinarke **Dušice Dulić** i urednika Hrvatske riječi **Zvonimira Perušića** u nadi da će i hrvatska zajednica u novoj godini riješiti pitanje TV emisije budući da jedina nije ostvarila ovo zagarantirano pravo. /**K. Č.**/

JEKA MOG DITINJSTVA

U vjeronaučnoj dvorani župe sv. Roka u Subotici, 23. studenog održano je prvo prikazivanje filma **Rajka Ljubiča** "Jeka mog ditinjstva" po priči dr. Luke Štilinovića. Ova projekcija održana je za uži krug Lukinih prijatelja te glumaca tog filma.

Poslije projekcije filma okupljenima se obratio autor teksta dr. Luka Štilinović. Vidljivo ganut, on je govorio o doživ-

ljajima iz svoga djetinjstva koje je opisao te zahvalio Rajku na divnom ostvarenju kao i svim glumcima koji su u tom filmu ovjekovječili njegovo djetinjstvo.

Prva svečana projekcija ovoga filma bila je dan kasnije u velikoj dvorani HKC "Bunjevačko kolo" u okviru Dana Balinta Vujkova. /**Zv/**

BOŽIĆNI KONCERTI U SVETOZARU MILETIĆU

Savjet Mjesne zajednice priredio je svojim mještanima za Božić dva koncerta u mjesnom Domu kulture.

Prvi je koncert 17. prosinca održao Tamburaški orkestar "Musica corda" iz Đurđina i Male Bosne pod ravnjanjem **Nele Skenderović**. Ovi mladi tamburaši oduševili su publiku svojim izvođenjem božićnih pjesama.

Sljedećega dana, 18. prosinca u Domu kulture gostovao je Puhački orkestar iz bratskog Bácsbokóda iz Mađarske. Iako je orkestar poznat po izvođenju marševa, na programu božićnog koncerta bile su svjetski poznate skladbe.

Lucia Tošaki

Svećenici i redovnici tri subotička dekanata okupili su se i ove godine u biskupskom domu na blagdan sv. Ivana da čestitaju svom biskupu Božić i imendan i požele mu blagoslovljenu Novu godinu.

Vijesti iz Iriga i okoline

Nakon što je na dan svetih srijemskih mučenika 5. studenoga otvorena Godina jubileja, rastali smo se od dragih nam ljudi: Antala Segedija (49), Karla Saboa (66) iz Šatrinaca te Marice Mišljević (75) iz Iriga.

Na blagdan sv. Klementa, 27. studenoga, u Hrtkovcima je župnik zajedno s nekolicinom vjernika sudjelovao na posvećenju i druge kapelice na pravoslavnom groblju uz mjesnoga paroha Slavka Teofilovića.

U došašće smo ušli sa zornicama i duhovnom obnovom za svećenike u Đakovu.

Kroz cijelo vrijeme došašća služene su svete mise za naše pokojnike: Vladu Grdića, Dežea Saboa, Matu i Maricu Vukosavić, Ilonku Mulaj, dr. Franju Velija, Ištvana i Anušku Rušapaj, Antala i Vendela Segedija, Milenka Ivanovića, Mariu Zsciga te obitelji Hajnal, Divjak, Škuljan, Varga, Čirko, Vizmeg, Erlauer, Šmit i Zeljko.

Na blagdan sv. Barbare, zaštitnice rudara i mjesta, 4. prosinca, upriličeno je veliko završno slavlje u kapelici, koje Vrdnik do sada nije imao: slavlje u povodu 200 godina rudarstva u Vrdniku. U prepunoj kapelici, euharistijsko slavlje na šest nakana za pokojne rudare te sve nazočne vjernike i cijenjene goste, predslavio je preč. Jozo Duspara, župnik iz Golubinaca, a propovijedao je dr. Tadej Vojnović, OFM iz Novoga Sada. U jutarnjim satima istim povodom služena je i sveta liturgija u manastiru Ravanica, nakon koje je u društvenoj prostoriji "Kasina" upriličen koncert "Tanke žice tamburice" tamburaškog orkestra mladih iz Golubinaca pod ravnjanjem mo. Ilike Žarkovića. Voditelj programa bio je Lazar Pilipović. Nakon koncerta nazočni su mogli pogledati i izložbu slika o rudarstvu u Vrdniku.

Uz najljepšu Marijinu molitvu "Neka mi bude po riječi Tvojoj / .../" 20. prosinca slavljenja je sveta misa o petoj obljetnici smrti majke našega župnika Kate Zmaić. Ovoj nakani župnik je pridružio još jednu - za dobročiniteljicu župe, Rozaliju Zdouc iz Vrdnika koja je umrla istoga dana kada i njegova majka te za najstarijega člana filijale Dobrodol i građitelja crkve Josipa Greča.

Nakon svete misa održan je koncert mađarskih božićnih pjesama koji je izveo KUD "Petőfi Sándor" iz Novoga Sada.

Badnjak

Uoči samoga badnjaka u Irigu nas je napustila vjernica Viktorija Limbocki (81) koja je rado dolazila u crkvu. Polnoćka je služena za sve tri vjeroispovijesti i gosta pravoslavnoga svećenika Slavka Teofilovića. Sveta misa posebno je služena za pokojne Vlatka Kukrika i Istvána Viszmega.

Pastirska misa služena je u župi a treća božićna misa u Vrdniku.

Na sam badnjak služena je sveta misa u večernjim satima u Dobrodolu (selo su ukrasili sami mještani) i Šatrinima (posebno za mlade).

Na blagdan Svetе obitelji svete misa slavljenje su u Irigu, Šatrinima i Dobrodolu. Slaveći ove svete mise otkrili smo što nas to tako privlači u crkvu, te smo upoznali konačni govor Božji u Isusu - da ta Riječ mijenja svijet. Božić nam je ponudio dimenziju ljubavi: budi čovjek! Tako smo shvatili da se isplati živjeti u obitelji jer je to ljubav.

Kraj godine završen je oproštajem u jednom danu od dvije osobe. U Vrdniku smo se rastali od dugogodišnje bolesnice Anice Farkaš (80) a u Irigu od Gizele Horvat (77).

f.f.

ODLIKOVANI SALEZIJANCI

Za neumorni rad na prosvjećivanju Mađara izvan domovine i za revno ostvarivanje programa "Redovničke zadužbine", Redovničkom medaljom odlikovani su svećenici salezijanci Stanko Tratnjek i Stojan Kalapić. Prvi put u povijesti ovakvo odlikovanje dobitne su osobe koje nisu mađarske nacionalnosti. Naime, o. Stanko je Slovenac, a o. Stojan Bugarin. Oni pripadaju Slovenskoj salezijanskoj provinciji i neumorno rade Bogu na slavu i za dobrobit povjerenih im vjernika u Mužlji i okolnim selima, gdje salezijanci žive i pastoralno djeluju od 1965. godine.

Odlikovanje su dobili za opće zalaganje u spomenutom predmetu a napose za svoj rad u dječačkom zavodu "Emaus" u Mužlji.

Ovu vijest objavio je list "Magyar Szó" u svom božićnom broju.

Janez Jelen

Jubilarni božićni koncert u Pančevu

Deseti po redu božićni koncert u crkvi u Pančevu održan je 21. prosinca. Ove godine na koncertu su nastupile sestre Marija Ligeti-Balint i Melinda Ligeti-Simić, Milivoje Ilić, Svetlana Tirmenštajn, Milan Berginc i dr.

Izvedena su djela "Stara božićna pjesma" Franca Liszta, "Ave Maria" - J. S. Bacha-Gounoda, Sonata br. 8 op. 5 u e-mollu Corellija, "Božićna ljubavna pjesma" - Johnya Mendela.

Ovogodišnji je koncert svojim nastupom uzveličao i zbor pančevačkog srpskog crkvenog pjevačkog društva pod vodstvom gđe Vere Carine i blagoslov i podršku njegovog Preosveštenstva episkopa banatskog gdina Nikanora. Oni su izveli srpske napjeve, božićne pjesme, Mozartovu "Mis Brevis" i "Ave verum corpus", a premijerno su izveli i kompoziciju "Gloria" Melinde Ligeti-Simić. Za kraj, uz pratnju komornog gudačkog orkestra učenika muzičke škole "Jovan Bandur", izvedena je kompozicija "Tiha noć" na engleskom jeziku.

Važno je napomenuti da se ovi božićni koncerti organiziraju od 1995. godine na inicijativu Josipa Webera. Prva dva koncerta održana su u kapeli sv. Ane (zadužbini obitelji Weifert), a od 1997. godine održavaju se u župnoj crkvi. U

Katolička crkva u Vojvodini i SCG

proteklo desetljeću na koncertima su nastupili mnogi umjetnici, profesori i učenici Mužičke škole "Jovan Bandur" iz Pančeva, te članovi mađarskog KUD-a "Petőfi Sandor", također iz Pančeva. Koncerti su svih godina bili iznimno posjećeni kako od strane vjernika tako i od predstavnika ostalih vjerskih zajednica Pančeva, ali i od strane osoba iz javnog, kulturnog i političkog života našega grada.

Nenad Ješić

Blagoslovjen Dom sv. Ambrozija u Pančevu

Na spomendan sv. Ambrozija, 7. prosinca, otvoren je i blagoslovjen novoizgrađeni Dom sv. Ambrozija u Pančevu. Ova je pomoćna zgrada u dvorištu župe namijenjena raznovrsnim nebogoslužnim aktivnostima počevši od vjeronauka pa do održavanja susreta različitih duhovnih pokreta. Izgradnju ovoga objekta financirao je "Caritas Ambrosiana" iz Milana, a izgrađen je po europskim standartima veličine 150 kvadratnih metara. Radovi na objektu započeli su rujna 2003. godine a izvoditelj radova bilo je poduzeće "Cerovica" iz Krupnja.

Novoizgrađeni Dom blagoslovio je naddekan biskupije János Fiser, prenoсеći tom prilikom pozdrave zrenjaninsko-ga biskupa László Huzsvára koji zbog bolesti nije mogao nazočiti blagoslovu doma. Naddekan je također istaknuo da se Dom otvara u godini dva velika jubileja, otvorenja Godine Euharistije u Rimu, i otvorenja godine sv. Gerarda u Zrenjaninskoj biskupiji koja će trajati do 24. rujna 2005. godine. Sv. Gerard bio je prvi biskup drevne Čanadske biskupije, a koje je dio i naša biskupija.

Zupnik naše župe Mihály János govorio je pak o životu sv. Ambrozija nazvavši ga svecem s naših prostora zbog njegova djelovanja u Sirmiumu (današnja Srijemska Mitrovica).

Jedna od dvorana u okviru Doma nazvana je Dvorana Chiara-Luce-Badano. O imenu te djevojke čiji je proces beatifikacije pokrenut, govorila je predstavnica grupe mlađih fokala iz Beograda, koji su ujedno svojim pjevanjem uzveličali našu proslavu.

Uz naddekanu, slavlju su nazočili i svi svećenici našega dekanata kao i predstavnici Srpske pravoslavne crkve, svećenici Milovan Glogovac i Stevan Urošev, te Reformirane crkve koju je predstavljao pastor Béla Halas.

Nazočnima se prigodnim riječima obratio i predstavnik "Caritasa Ambrosiana" g. Pietro Boni.

Sofija Živanović, ikonopisac iz Pančeva, darovala je Domu ikonu s likom sv. Ambrozija rađenu na drvu.

Nakon blagoslova doma, svi nazočni su pozvani na prigodni agape u duhu tolerancije i međusobne ljubavi.

Nenad Ješić

Prvo "Martinje" u Zrenjaninu

Prvi puta u povijesti starodrevnog grada Zrenjanina, koji je do sada nosio različita imena, ovdašnje je stanovništvo (točnije Slovenci) slavilo "Martinje", točnije slavlje vezano za blagdan sv. Martina koji je praćen kulturnim događajima odnosno predstavljanjem prvog prospekta o Zrenjaninu na slovenskom jeziku. Prospekt je namijenjen u prvom redu gostima iz Slovenije koji u sve većem broju dolaze u Vojvodinu radi utvrđivanja nekadašnjih rodbinskih i prijateljskih, kulturnih i poslovnih veza. "Martinje" je započelo prema sloven-

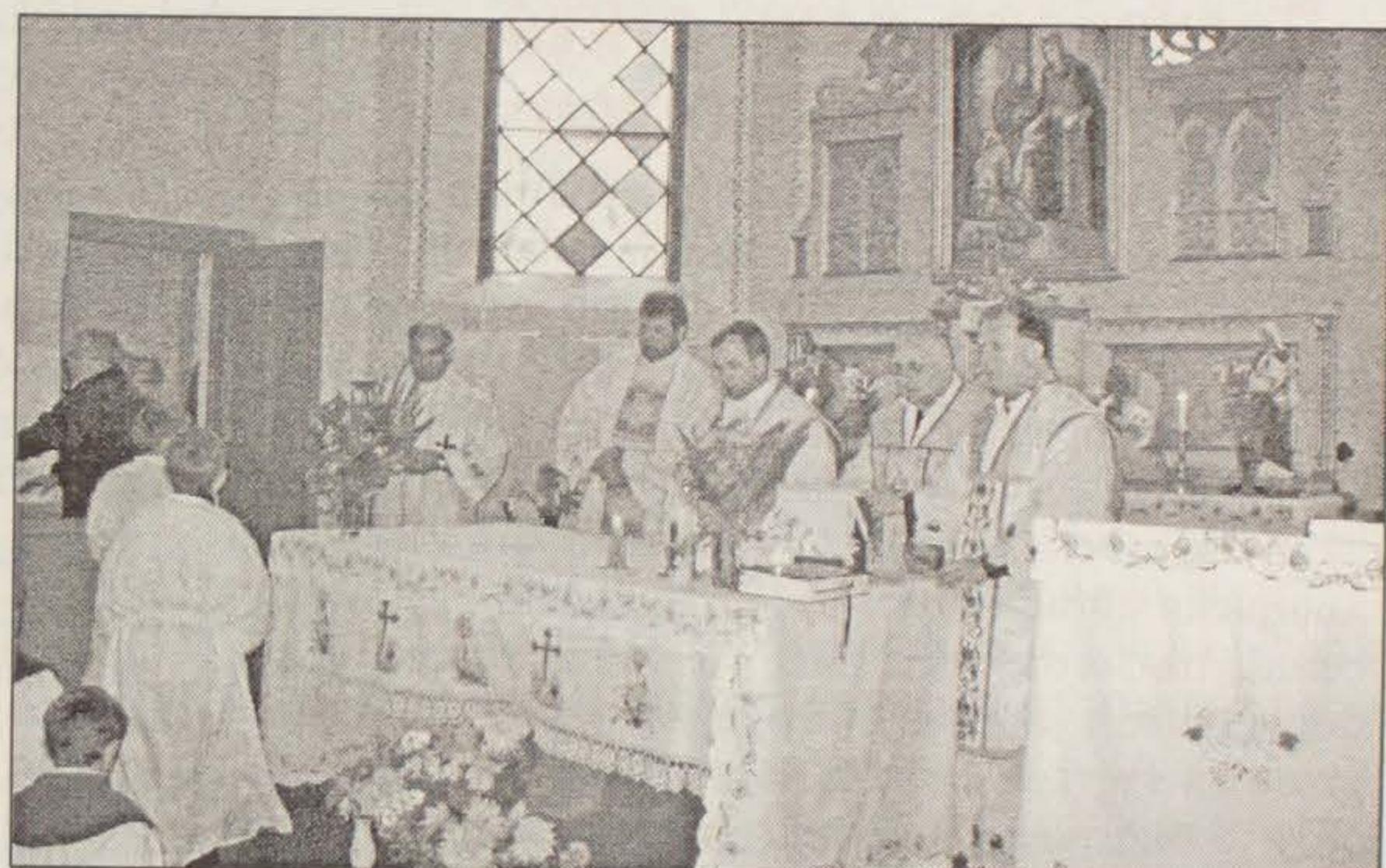
skom običaju - slovenskom himnom "Zdravljicom".

Nazočnima se najprije obratila Martina Drča - članica izvršnoga odbora Slovenskoga društva "Planika" u Zrenjaninu pozdravivši brojne goste. Ona je napomenula kako je značajno to što svakoga mjeseca organiziramo druženje članova budući da smo od nove vlasti dobili na korištenje posebne prostorije u bivšoj školi. Uz Slovence, u istim prostorijama svoja okupljanja imaju i ostale manjine. Gđa Martina pojasnila je kako je "Martinje" u Sloveniji u prvom redu uspomena na sveca i biskupa Martina, koji iz mošta pravi vino.

Janez Jelen

Proštenje u Belom Blatu

Kao i svake godine, u Belom je Blatu svečano proslavljeno proštenje sv. Elizabete. Tom je prigodom slavljeni i svečana sveta misa u koncelebraciji više svećenika: generalnoga vikara i zrenjaninskoga župnika mons. Jenőa Tietzea, mužljanskih salezijanaca - Stanka Tratnjeka, Janeza Jelena, Stojana Kalapiša i Zoltána Varge, kao i vršačkog župnika László Gyurisa koji je ujedno propovijedao na mađarskom i hrvatskom jeziku. Misi su nazočili i posebni gosti iz Beograda i to iz mađarske ambasade Otto Sípos te iz bugarske ambasade Krasen Yurukov, kao i predsjednik mjesne kancelarije i predsjednik Mjesne zajednice.

U svojoj propovijedi, don László Gyuris govorio je o duhovnome životu sv. Elizabete, naglasivši njenu ljubav prema siromasima, bolesnima i napuštenima. U njima je Elizabeta gledala Isusa koji trpi. Nadalje, propovjednik je naveo nekoliko potresnih zgoda iz života te svetice ugarskoga podrijetla, koja je sa samo dvadeset godina postala udovica s dvoje nejake djece. Zbog pobune je protjerana iz svoga grada - ali se nije vratila ni onda kada je poslije ugušene pobune svečano pozvana natrag. Misleći na spas svoje duše nije se više htjela upuštati u svjetovni život, nego u onaj duhovni posvetivši se Božjim izabranicima. Ispričavši svjedočanstvo iz stvarnoga života, on je također istaknuo ukoliko su nam potrebne kreposti kao što su strpljivost i ljubav onda nam se valja utjecati sv. Elizabeti koja ih je obilno posjedovala.

Na svetoj misi sudjelovali su i mlađi koji pohadaju školski vjeronauk, zajedno sa svojim direktorom škole, učiteljicom i pedagoginjom, a koji su poslije svete mise na prigodnoj akademiji sve nazočne obradovali pjesmama i recitalom o svetoj Elizabeti Ugarskoj, u čemu ih je uvježbala i vodila učiteljica Éva Pozsár uz podršku svog muža Istvána, predsjednika mjesne kancelarije. Uz njih, nazočila su i djeca belobratske osnovne škole. Na kraju akademije svima se zahvalio don Stanko Tratnjek koji je posebno pohvalio pjevače pod vodstvom kantora Józsefa Sándora, zatim djecu i njihovu poduzetu učiteljicu i pedagoginju, a naročito ravnatelja škole Milana Nedeljkova koji je omogućio dolazak djece.

Janez Jelen

Uređuje: Franjo Ivanković

Godišnji sabor Hrvatske zajednice bračnih susreta

Hrvatska zajednica bračnih susreta u subotu 8. siječnja održala je u velikoj dvorani Filozofskog fakulteta Družbe Isusove u Zagrebu svoj redoviti godišnji sabor i duhovnu obnovu. Pred prepunom dvoranom od oko 400 sudionika iz cijele Hrvatske i susjedne Vojvodine Nacionalni tim **Andelka i Marijan Mađerčić i vlč. Josip Koprek** podnijeli su izvještaj o prošlogodišnjim aktivnostima HZBS. U prethodnoj godini održan je rekordni broj od čak 17 bračnih vikenda na kojima je sudjelovalo 190 parova, 14 svećenika i 2 redovnice. Prošle jeseni održan je i vikend u Totovom Selu u našoj biskupiji i na njemu je sudjelovalo 12 parova i 4 svećenika. Vrhunac programa bilo je misno slavlje koje je predvodio zagrebački pomoćni biskup **mons. Vlado Košić**.

Na ovom saboru zajednice bračnih susreta sudjelovalo je desetero članova iz Subotice. /IKA/

Posvećena nova crkva na Jordanovcu

Zagrebački nadbiskup kardinal **Josip Bozanić** na svetkovinu Bezgrešnog začeća Blažene Djevice Marije, u srijedu 8. prosinca, posvetio je župnu crkvu na zagrebačkom Jordanovcu.

Nova župna crkva sagrađena je pored Filozofskog fakulteta Družbe Isusove i bogoslovije. Izgradnjom župne crkve koja se lijepo uklapa u cijelokupni kompleks zgrada dovršena je izgradnja pastoralnog centra na Jordanovcu. Tako je konačno realizirana dugogodišnja zamisao otaca Isusovaca da se na istom prostoru sagrade četiri žarišta vjere, kulture i znanosti, a to su: Kolegij Družbe Isusove, Filozofski fakultet Družbe Isusove, knjižnica "Juraj Habdelić" i župna crkva s pastoralnim centrom. Planiranje izgradnje crkve započelo je još 1926. godine kada je zagrebački nadbiskup **Bauer** darovao Isusovcima zemlju na Jordanovcu.

Temelje nove crkve blagoslovio je 1994. godine kardinal **Franjo Kuharić**, a kardinal Josip Bozanić svečano ju je posvetio uz prisustvo pedesetak svećenika i mnoštvo vjernika. /GK/

NADBISKUP HOČEVAR U KRAKOVU

Beogradski nadbiskup i metropolita **mons. Stanislav Hočevar** predvodio je u ponедјeljak, 10. siječnja svečanu večernju sv. misu u pavlinskoj crkvi sv. Stanislava u Krakovu. Ova sv. misa bila je u okviru devetnice u čast sv. Pavla, prvog pustinjaka. Na početku sv. mise dragog gosta iz Beograda kao i sve goste iz Vojvodine, koji su zajedno s nadbiskupom došli na promociju Andrije Kopilovića u doktora teologije, pozdravio je prior pavlinskog samostana na Skalkama **dr. Andrzej Napiorkowski**, koji je bio i mentor novoga doktora.

U prigodnoj propovijedi on je naglasio kako nas razne devetnice i druge pobožnosti u Crkvi podsjećaju na prolaznost ovoga svijeta i svega materijalnoga i usmjeruju naš pogled "onamo gdje su prave vrijednosti", vrijednosti Kraljevstva nebeskoga. O tim vrijednostima odvažno je svojim pustinjačkim životom svjedočio sv. Pavao, pustinjak, istaknuo je nadbiskup Hočevar. /Zv/

Papa primio članove Diplomatskog zbora akreditiranog pri Svetoj Stolici

Papa Ivan Pavao II. primio je u ponedjeljak 10. siječnja u audijenciju članove Diplomatskog zbora akreditiranog pri Svetoj Stolici. Riječ je o tradicionalnom primanju koje se u Apostolskoj palači u Vatikanu redovito priređuje na početku godine, u tijeku kojeg Papa i veleposlanici u Vatikanu izmjenjuju međusobno čestitke za Novu godinu. Na početku audijencije Papi se u ime Diplomatskog zbora akreditiranog pri Svetoj Stolici prigodnim riječima obratio dojen Diplomatskog zbora **prof. Giovanni Galassi**, veleposlanik San Marina. On se u svom govoru na francuskom jeziku osvrnuo na probleme s kojima se svijet danas suočava poput međunarodnog terorizma, rata u Iraku, ali i cijelog niza ratova koji se trenutačno vode na afričkom kontinentu. Prof. Galassi nije propustio spomenuti ni tragediju koja je krajem godine zadesila jugoistok Azije kao ni bezobzirno uništavanje okoliša, uslijed kojeg se cijelim narodima uskraćuju neophodni resursi za samo preživljavanje.

Pozdravljajući veleposlanike koji "čine vidljivom veliku obitelj naroda", Papa je uputio želje za radošću i blagostanjem kako njima tako i njihovim obiteljima i njihovim zemljama, posebno pozdravivši veleposlanike 37 zemalja koji su od siječnja protekle godine do danas započeli svoju misiju pri Svetoj Stolici. "Te osjećaje radosti potamnjuje užasna prirodna katastrofa koja je 26. prosinca pogodila više zemalja azijskog jugoistoka, dotakavši također obale istočne Afrike", rekao je Papa. Sve to naša srca, istaknuo je Papa, ispunja nemicom i tjeskobom i samo nas poruka života i nade koja nam dolazi iz betlehemske štale može oslobođiti žalosnih sumnji o čovjekovoj sudbini. /.../

Papa je zatim naveo neke osnovne izazove. Spomenuo je prije svega "izazov života" i država kao svoju prvotnu zadaću ima upravo skrb i promicanje ljudskog života. Taj izazov života, nastavio je Papa, posljednjih je godina poprimio sve veće razmjere i postao ključan. "On se usredotočio na početak ljudskog života, kada je čovjek najslabiji i kada mu je najpotrebnija zaštita. Postoje oprečni pogledi na pitanje pobačaja, potpomognutog rađanja, korištenja ljudskih matičnih stanica u znanstvene svrhe, kloniranje. Stav Crkve, poduprt razumom i znanostu, je jasan: ljudski je zametak subjekt istovjetan ljudskom biću koje se treba roditi i rođenom čovjeku koji se iz tog zametka razvio. Uslijed toga ništa od onoga što narušava njegovu cjevitost i dostojanstvo nije dopustivo. Slično tome znanstveno istraživanje koje postupa sa zametkom kao s puškim laboratorijskim uzorkom nije dostojno čovjeka. Znanstveno istraživanje na području genetike potrebno je poticati i unapređivati, ali, kao i svaka druga ludska aktivnost, nikada ne smije biti lišeno moralnih imperativa; ono se pored ostalog može razvijati s obećavajućim izgledima za uspjeh na području matičnih stanica odraslih osoba", istaknuo je Papa, čitavoga čovječanstva.

Katastrofalan potres i plimni val odnijeli 170.000 ljudskih života

U zemljama jugoistočne Azije dogodio se 26. prosinca katastrofalan zemljotres koji je u vodama Indijskog oceana prouzročio veliki plimni val koji je na obalama zemalja jugoistočne Azije (posebno Šri Lanke, Indonezije, Indije i Tajlanda) prouzročio katastrofalne posljedice usmrtivši više od 170.000 osoba i uništivši gospodarstvo i objekte u priobalju navedenih zemalja. Ova katastrofa ujedinila je cijeli svijet koji je brzo reagirao i počeo na razne načine prikupljati materijalna sredstva za pogodjena područja. Do sada je u svijetu prikupljeno više milijardi eura novčane pomoći, kao i mnoštvo lijekova i drugih potrepština. U akciju pomaganja ugroženima uključio se i naš biskupijski Caritas koji organizira prikupljanje novčanih sredstava na ovu nakanu.

Piše: dr. Marinko Stantić

DAJMO SLAVU BOGU

Dolaskom u neki crkveni dom, kao živa Crkva, dolazimo zahvaliti Bogu za primljene milosti. No, jesmo li se ikada zamislili nad tom kućom molitve, o samoj građevini? Koliko su ljubili Boga oni koji su dali izgraditi tako divna zdanja. O tome nam govore same građevine. Vjerojatno su Boga silno ljubili, pa su mu željeli podići divnu kuću i posvetili je Njemu u čast. Vjerovali su naši preci da je Srce Isusovo bogato za sve koji ga zazivaju, Srce koje je osjećajno za sve potrebe ljudi. Ali, zašto je potrebno graditi ovakve građevine? Zašto je uopće potrebnoći u crkvu? Zar nije lakše, kako neki kažu, moliti kod svoje kuće, jer Bog čuje i tu molitvu?

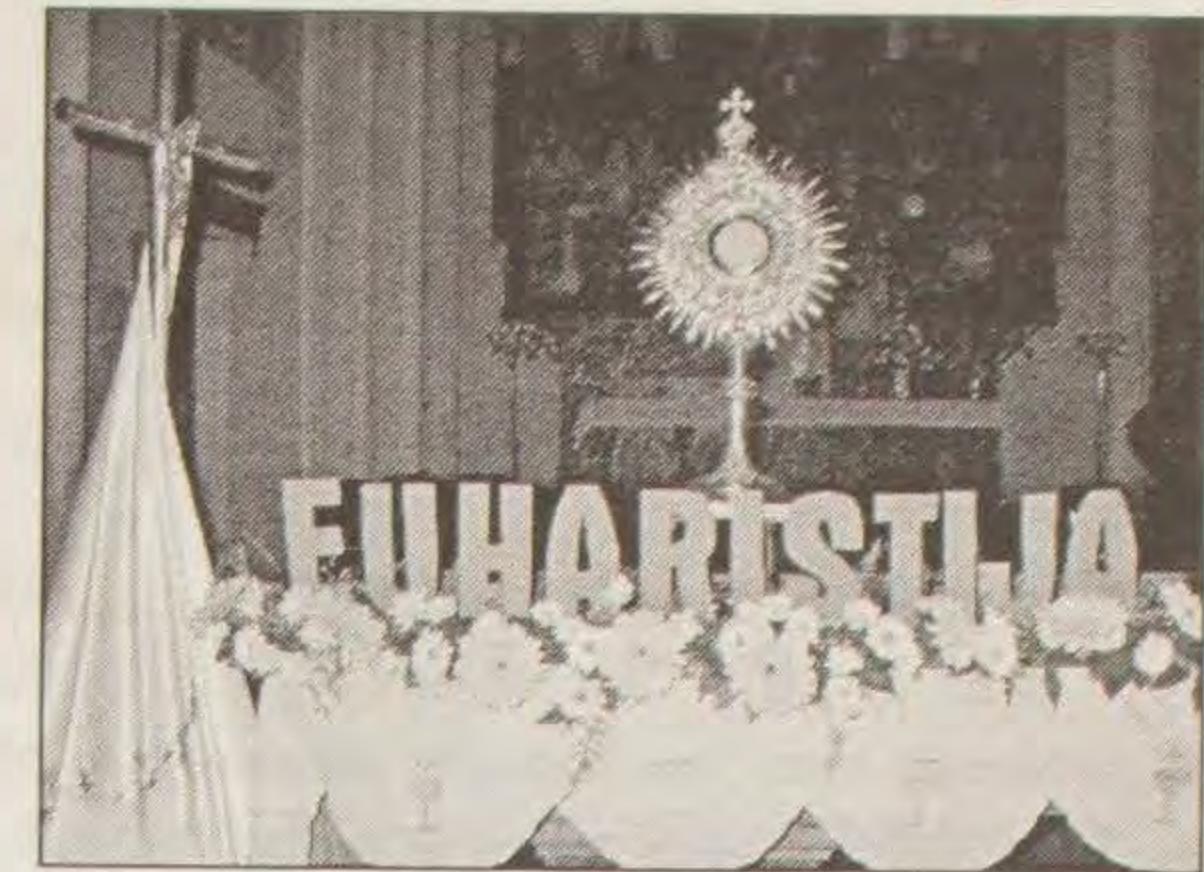
Prije nego odgovorimo na zadana pitanja, trebamo razjasniti neke stvari. Vratimo svoje razmišljanje u dane kada su stari Izraelci osjetili blizinu Božje nazočnosti. Prema Božjim uputama, oni su trebali prikazivati Bogu žrtve kao zadovoljštinu za svoje grijeha. To je najstariji element u obredu žrtvovanja. Kada su sklapali savez, zaklali bi neku životinju na kamenu (današnja slika oltara), te je podijelili na dvije polovine. Tada bi prolazili između te dvije polovine i zazivali prokletstvo na moguće prekršitelje saveza. Kada bi to obavili, svi bi zajedno blagovali meso prinesene životinje. Dakle, prilikom sklapanja saveza Bog obećava da će čovjeku pomoći ostvariti željenu sreću i dobro na zemlji, ali čovjek za uzvrat mora Boga priznavati, štovati i ne vrijeđati. Zaklana životinja treba predočavati sudbinu onoga koji taj savez pogazi; tko prekrši dogovor neka doživi isto što je i žrtvovana životinja, neka se ubije. Kada su Izraelci ušli u Obećanu zemlju, žrtvovali su Bogu osim krupne i sitne životinje još i brašno, kruh, vino i vodu.

Da bi čovjek znao kako što bolje postići sreću na zemlji i kasnije u vječnosti, Bog je dao Mojsiju na brdu Sinaju ili Horebu 10 Božjih zapovijedi. Te zapovijedi su čovjeku kao uputstva kako se treba

ponašati da bi dugo živio i kako bi mu bilo dobro na zemlji. Time je Bog sa svoje strane ispoštovao obećanje koje je dao prilikom sklapanja saveza. Mojsije je te ploče položio u tzv. Kovčeg saveza. Taj kovčeg označavao je Božju nazočnost u zajednici. U početku su Kovčeg saveza držali u šatoru gdje su štovali Boga i molili ga za pomoć. Šator su nazivali Šator sastanka. Sveti su šator sagradili Izraelci po uputama koje je, prema vjerovanju biblijskog pisca, Mojsije dobio od samoga Boga.

Kasnije je kralj David htio od tog šatora napraviti bolje i čvršće sastajalište s Bogom. Pošto mu nije uspjelo, njegov je sin Salomon ostvario očevu želju. Salomon je sagradio hram u koji je stavio Kovčeg saveza. S vremenom se uobličio obred kojim su prinosili žrtve Bogu što je također Njegovo djelo.

Kada se Krist utjelovio i On je poštivao hram. I On je prihvatio žrtvovanje Bogu neke žrtve kako bi Bog čovjeku oprostio njegove pogreške, tj. kako bi čovjek prinio žrtvu okajnicu za svoje grijeha. Suštinu prinošenja žrtve Isus nije promijenio, jedino se žrtva promjenila. Žrtva nije više bila životinja, nego sam Krist. On je ta žrtva koja je ubijena na drvu križa kao zadovoljština za čovjekove grijeha. On je ta krvna žrtva. Čovjek dok grijesi krši sporazum s Bogom, te zavređuje sudbinu žrtvovanih životinja - smrt. No, Krist se dragovoljno prinio kao žrtva za naše grijeha. On je umro umjesto nas. Time je jednom zauvijek ponovno ispravio porušenu vezu između Boga i čovjeka. Ali, pošto će čovjek i nakon što je Isus žrtvovan, i dalje grijesiti, Krist je ostavio trajnu, nekrvnu žrtvu, koju će čovjek moći prinositi za svoje grijeha i nakon Njegova uzašašća na nebo. Ustanovio je Euharistiju. Ostavio je obred štovanja Boga i zapovjedio svojim učenicima: "Ovo činite meni na spomen." Kao što u Starom zavjetu žrtvu nije mogao prinositi bilo tko, nego samo svećenik, tako i sada u Euharistiji, žrtvu može pri-

nositi samo svećenik. I to je jedan od razloga zašto je crkva mjesto okupljašta i zašto je potrebno dolaziti na sv. misu. Crkva je kuća Božja, mjesto gdje se Bog nalazi pod prilikama kruha i vina. Crkva je današnji šator sastanka, a svetohranište je današnji Kovčeg saveza.

Isus ide i dalje. On sliku hrama proširuje. Isus nam govori da smo mi svi hram Božji i da Duh Božji prebiva u nama. Primili smo Duha Svetoga i tako Bog u nama boravi. Naše tijelo, zidovi su toga hrama. Duh, koji u nama prebiva, ostvaruje prebivalište Božje u nama. A Bog u nam prebiva onda kada ga čistim srcem primamo u sakramantu svete Pričesti. Blago nama ako Ga nikada svojim grijesima ne istjeramo iz svoga tijela.

Tjedni dan proslave Isusova uskrsnuća i slavljenja Božjih djela u povijesti Božjega naroda mi kršćani nazivamo Danom Gospodnjim. Starozajvetni Božji narod, kako je poznato, svetkovao je sutoču u spomen na Božje djelo stvaranja svijeta te u zahvalnom sjećanju na izlazak iz egiptskog ropstva i sklapanje saveza na Sinaju.

Apostolska Crkva je pak doživljavala spasiteljsko djelo Isusa Krista kao događaj u kojem je prepoznavala puninu Božjeg nauma s ljudima. Živo je osjetila da se u događaju Isusova uskrsnuća ispunja Božja ljubav prema čovjeku. Svetkovanje Dana Gospodnjega premjestila je na prvi dan u tjednu, jer se toga dana uskrslji Krist ukazivao apostolima. Stoga, čitava Crkva svetkuje vazmeno otajstvo svakog osmog dana, koji se s pravom naziva danom Gospodnjim ili nedjeljom. Tog su se dana vjernici dužni sastajati zajedno, da slušaju Božju riječ i da sudjelujući kod Euharistije obave spomenčin muke, uskrsnuća i proslave Gospodina Isusa te da zahvaljuju Bogu koji ih "uskrsnućem Isusa Krista od mrtvih nanovo rodi za živu nadu" (1 Pt 1,3).

Stoga je nedjelja prvi dan blagdan koji se ima predlagati i uporno preporučivati vjerničkoj pobožnosti da bude i dan radosti i počinka od posla. Neka joj se druga slavlja, osim doista najznačajnijih, ne prepostavljaju, jer je ona temelj i jezgra čitave liturgijske godine.

2. siječnja

Sveti Bazilije Veliki

(*326 + 1. siječnja 379.)

- Sin ugledne i pobožne obitelji • brat dvojice svetaca i svete sestre •
- studirao u Cezareji, Carigradu i Ateni • vjeran prijatelj Grgura Nazijanskog •
- profesor retorike • puno putovao • otac istočnog redovništva • pomoćnik biskupov •
- branitelj prave vjere • pisac brojnih teoloških djela • obnovitelj istočne liturgije •
- zbrinuo čitav grad siromaha, bolesnika i gubavaca • naučitelj Crkve •

Ime lijepoga značenja

Ime Bazilije (ženski oblik imena je Bazilija, Bazilijana, Bazila) u izvornom grčkom obliku glasi Basileios, a znači kраč ljevski ili kraljev. Po svome značenju ime Bazilije tako spada u lijepa imena. Latinski oblik toga imena je Basilus. U Subotičkoj biskupiji se danas ime Bazilije u hrvatskom ili mađarskom obliku ne čuje. I u starini je bilo rijetko ime među katolicima. Mađarski oblik toga imena je Bazil, Bazsó, Vazul, pa su ime Vazul znali nositi i ovdašnji Hrvati. Ime je međutim često u Srba u svom srpskom obliku: Vasilije.

Jedan od trojice velikih Kapadočana

Bazilije je rođen 329. godine u Cezareji Kapadocijskoj (danasa Niksar, sjeveroistočno od Ankare u Turskoj) u uglednoj i pobožnoj obitelji. Njegov je mlađi brat sveti Grgur Niški i sveti Petar od Sebaste, a sestra sveta Makrina Mlađa. Kao dječak doživio je tešku bolest, pa su ga njegovi roditelji obećali Bogu. Bazilije se školovao u rodnom gradu, u Carigradu i u Ateni. Kao student sprijateljio se sa svetim **Grgurom Nazijanskim**. To je prijateljstvo ostalo do kraja života. Godine 356. postao je profesor retorike u rodnom gradu. Proputovao je Egipat, Palestinu i Mezopotamiju, pa je upoznao samostanski i pustinjakački život, a onda se odrekao profesorske katedre, te je kao tridesetogodišnjak razdijelio svoje imanje, da bi sa svetim Grgurom Nazijanskim živio u samoći kao i njegova sestra Makrina. Oko sebe su okupili više pustinjaka.

Utemeljitelj istočnog redovništva

Reorganizirao je život redovnika svojim *Velikim i Malim pravilom*, kojim je pustinjake povezao zajedničkim pravilom. U pravilima se posebno ističe poslušnost, molitva i rad. Tako ustrojeni redovnici zovu se još i danas **bazilijanci**. Dio pravila svetoga Bazilija je preuzeo u benediktinsko

pravilo sveti Benedikt. Nakon što se zamonašio, biskup Euzebije ga je zaredio za svećenika 362. godine. Bazilije mu je bio desna ruka. Godine 370. je naslijedio Euzebija na mjestu metropolita Kapadočije, crkvene pokrajine s 50 biskupa. Neumorno je poučavao narod napose u borbi protiv arijanizma.

Teološki pisac

Objavio je tri spisa protiv arijanskog vođe Eunomija, dogmatsko djelo o Duhu Svetom, djelo *Moralia*, kao zbirku asketskih pravila. Pisao je homilije, dogmatske i aksetske spise, da bi 358.-359. godine napisao djelo *Filokalia* (Ljubav prema ljeti), 378. je napisao *Heksameron*, a od 357. do 378. nastale su i njegove *Poslanice*. Njegovi spisi odišu bistrinom vjere. Promicao je helenističku naobrazbu, platonizam. Sveti Bazilije je sastavio obred glasovite *Liturgije svetog Bazilija* kojim se i danas u pravoslavnom bogoslužju slavi sveta misa. Energično se borio protiv simonije. Bazilije je jedan od najvećih biskupa svih vremena, čovjek djela, obnovitelj istočne liturgije.

Dobrotvor

Kako je car Valens bio sljedbenik arijevskog krivovjerja, između cara i Bazilija je dolazilo do žestokih okršaja. Zadivljen Bazilijevom nepokolebivošću, car ga je nagradio velikim novčanim darom. Tim je darom sveti Bazilije osnovao i izdržavao čitav duhovni grad "Basilias", čiji su stavnici bili bolesnici i siramasi za koje je podigao kuće. Za brojne gubavce je podigao azil. Svetoga Bazilija Velikog, njegovog brata Grgura Niškoga i Grgura Nazijanskoga povijest pamti kao velike Kapadočane. Bazilije je bio u tjesnoj vezi s milanskim nadbiskupom Ambrozi-

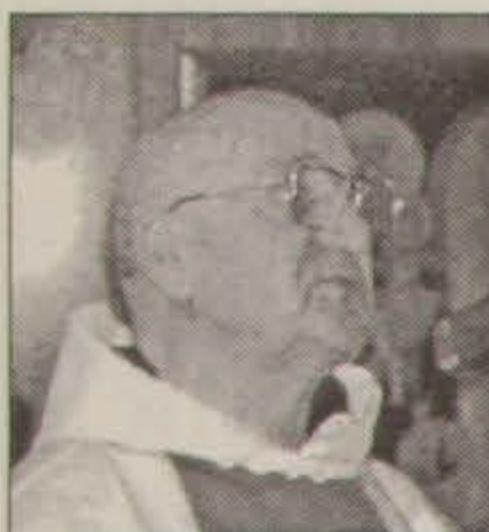

jem. I zapadna i istočna crkva ga drži naučiteljem.

Umro je, nakon dulje bolesti, 1. siječnja 379. godine u dobi od 49 godina.

Slikari ga prikazuju kao ornatu istočnoga biskupa s golubom u rukama, katkad s vukom, pticom i crkvom u ruci.

Molitva

“Pažnjom na Isusa”

Piše: o. Ante Stantić, OCD

U svakoj molitvi treba “paziti”, “upirati pogled” na osobu s kojom razgovaramo. Kako je molitva “Razgovor s Bogom”, važno je kod molitve “Paziti na Isusa”, ističe o. Gerard, jer u njoj općimo s Bogom. Izraz “paziti na Isusa” o. Gerars je nebrojeno puta zapisao i neprestano je na Isusa upirao pogled, kad je molio, i kad je djelovao.

Pokušajmo otkriti značenje tih riječi kako bi ih onda koristili u vlastitom molitvenom životu. “Gledanje Isusa... Njegove ču zasluge gledati ili okom ili duhom”, (to znači) “moram doline nemarnosti radom poravnati i sniziti pouzdavanje u sebe”. “Kada god duša na Boga i na njegova djela gleda, slatko razmatra, svoje dužnosti ispunja... Neka cijelim vladanjem pišem: Pazim”.

Kad Isusa primamo u sv. Pričesti treba “uprijeti pogled na Isusa kako bi posvijestili što čini Isus po sv. Pričesti u duši” i što trebamo činiti mi kada ga u Pričesti primimo: “Moj Mali, po svetoj Pričesti ostaješ u meni. Dakle neka pazim što misliš, govoriš, trpiš, da i ja to želim, da po meni činiš”. U sljedećem navodu opisuje kvalitetnu pažnju. U obliku dijaloga s Isusom, Isus kao da poučava dušu: “Za paženje je potrebno: ne micanje a zatim po meni micanje.” Gerard pak odgovara: “Pazit ču da se borim protiv zemaljske strasti, te nabavim Tvoje milosti. To znači: tjelesno iz sebe, iz pameti, izbacivati a duhovno u pamet primati... Ako pazim onda živim, inače sam kao strvina.” Iz navoda slijedi da treba “upirati pogled na Isusa”, kako bi on micao dušu u duhovnom životu po svojoj milosti. Ali, kako on poštuje našu slobodu, ako hoćemo da on miče dušu, duša mu se mora otvarati putom suradnje: “tjelesno izbacivati a duhovno primati”.

U slučaju pak da ne znamo kako moliti, Gerard preporučuje: “Ako ne znamo razmatrati o Bogu, stavimo barem Utjelovljenoga Boga, Malog Isusa pred oči; na njega gledajmo, njega milujmo, na njega upravimo želje, poslove, čitanje.” Kako bi još bolje konkretizirao što treba učiniti gledajući na Isusa, zapisuje da treba “Naslikati Isusa u duši. Isus želi biti model. Isus želi da

svatko bude njegov slikar. Isus želi da naš cijeli život bude slikanje Isusa”. (Ali upozorava, očito da slika bude čista i lijepa): “Na sliku slikar ne baca smeće niti prah. Dakle: ni mi u našem najsavršenijem poslu: slikanju Isusa. Treba još bolje paziti da na prašno mjesto ne idemo. Jer ne bismo mogli od praha, tj. malih grijeha, (sliku) sačuvati”.

Ako ovako “pazimo na Isusa”, ističe o. Gerard, “Ljepši postajemo kad se na Isusu ogledamo”. Zato kliče: “Moj Golube”, (obraćajući se Malom Isusu), “što na Tvom čelu vidim, samo ču to željeti”.

O. Gerard drži da je “paženje na Isusa” otvoren put susretu s Bogom ne samo na ovoj zemlji nego da “paženje na Isusa” otvara put kontemplaciji (motrenju), koja ima vrhunaravna obilježja. Zapisuje naime: “Razmatranje je duše uživanje. Oku je mila lijepa stvar i uživa kad na to gleda. Za dušu je najljepše biće Bog, i njegova djela. Kada god na Boga i na njegova djela gleda, slatko razmatra, svoje dužnosti vrši, svoje želje ispunjava, već na ovoj zemlji okusi nebesku radost.”

Otac Gerard preporučuje što treba činiti putem “paženja” kako bismo duhovno živjeli.. Paženje sadrži u sebi čvrsto opredjeljenje. Potvrđuje to sljedećim zapisom: “Pazim: neka cijelim vladanjem pišem: pazim... Božje djelovanje gledati ili očima ili razumom ali po Isusu vođenom, to jest po Bogu nošen. (...) Tko na Boga misli, dušu pozlaćuje, nebeski život živi!!! To je život siromaha duhom, (kako govori Evanđelje). Ne maju ništa ali su bogati jer imaju Boga”.

Važno je istaknuti u zaključku da “paženje” ili “gledanje” na Isusa nije čisto razumsko nego “gledanje” u kojem se razum daje voditi od vjere, ufanja i ljubavi! Ovaj zaključak je vrlo značajan i aktualan jer mnogi su ljudi, pa i kršćani, daleko od Boga, jer vjeruju samo razumu! Bez vjere, ufanja i ljubavi razum, sam sebi ostavljen, pun je primjesa sebičnosti i egoizma, jer “Čovjek je kao crvljiva jabuka; ako mu vjera nije živa propast mu je sigurna”.

POETSKI
KUTAK

Uređuje:
Lazar Novaković

S. Edith Budin

S. Edith Budin rođena je 18. VII. 1954. godine u Osijeku. Priglavni duhovno zvanje pristupila je Družbi Naše Gospe. Nakon formacije zavjete polaze 1976.

Kao profesorica hrvatskog jezika predaje na Katehetskom i Glazbenom institutu u Zagrebu. U Družbi obavlja više odgovornih službi. Sada radi kao bibliotekarka u Metropolitanu - knjižnici Zagrebačke nadbiskupije.

Pjesme objavljuje u glasilu Družbe. Zastupljena je u jubilarnoj zbirci *Na dlanu*.

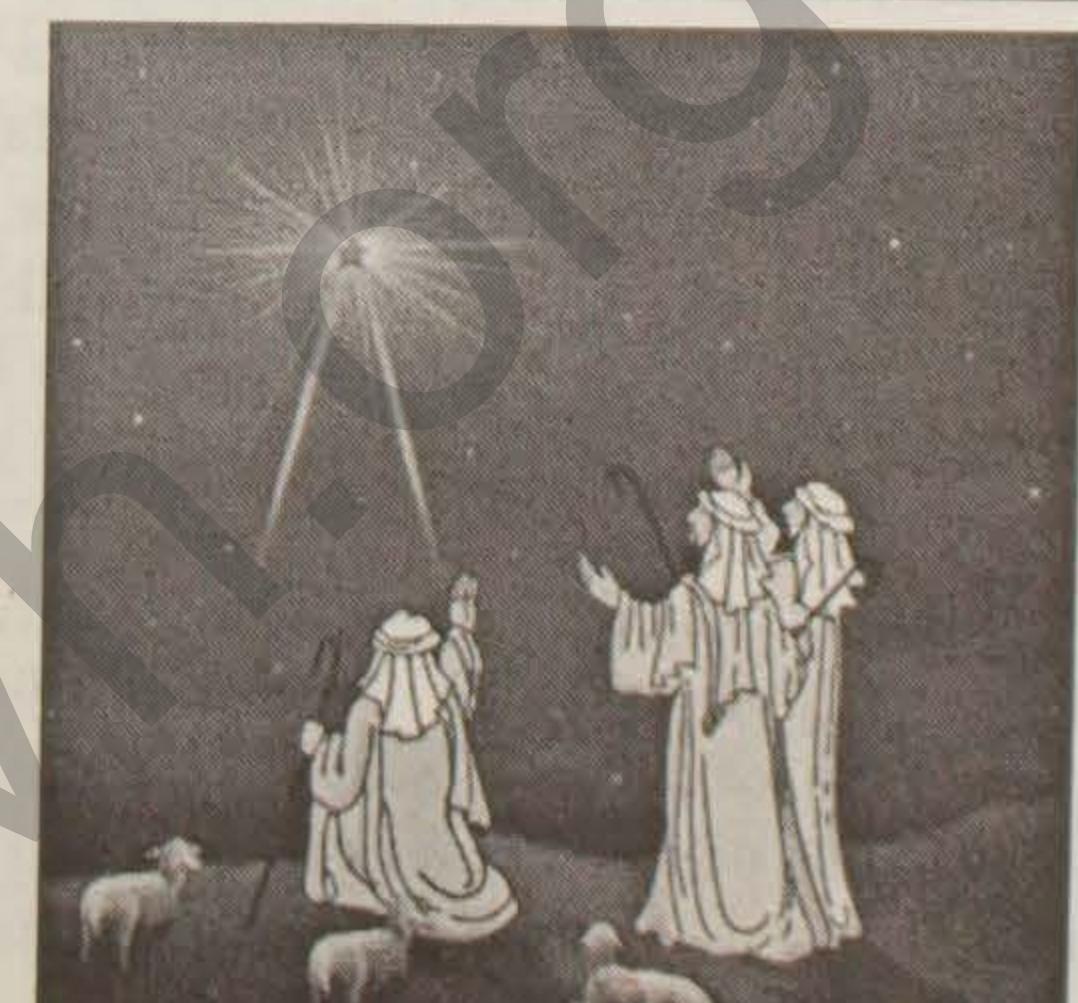
TVOJ TRAG

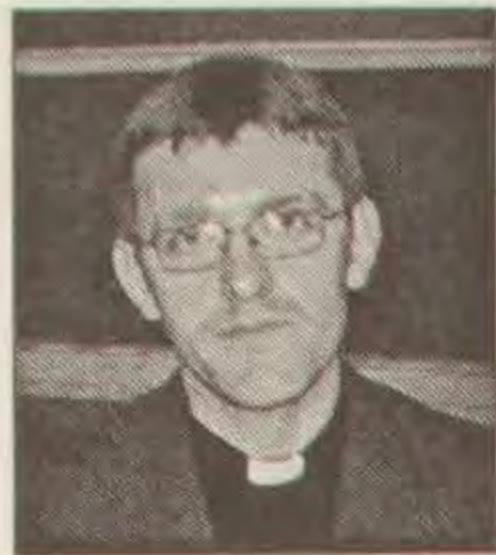
**Spustio si se na koljena,
Gospodine.
Prstom ostavljaš trag,
pismo u pjesku:
"Što napisah, napisah!"
Čuje se muk,
pitanje
i svi traže Tvoj pogled.
Jedan po jedan odoše,
svi...**

**Minula su stoljeća,
karavane su prošle,
a Tvoj trag je ostao
i vječno ćeš čuti taj refren...**

Dodîte k meni svi!

s. Edith Budin

Piše: Mirko Štefković

“DA SVI BUDU JEDNO”

- prikaz dokumenta -

Mjesec siječanj je mjesec molitve za jedinstvo kršćana, zato u ovom broju "Zvonika" želimo osvijetliti glavne značajke crkvenog stava prema ekumenizmu. Često puta se ti napor smatraju formalnom tolerancijom ili čak opasnim kompromisima, međutim takve jednostavne predrasude ne odgovaraju stvarnosti, nego jasno očituju raspoloženje "linije manjeg otpora" nespremno uputiti se katkad trnovitim putem upoznavanja drugoga, upravo kao drugačijeg. Imajući pred sobom gotovo deset godina staru encikliku, ne smijemo zaboraviti da su ekumenska nastojanja Papinskog vijeća za promicanje jedinstva kršćana od tada učinila znatne pomake u zbližavanju "rastavljenih kršćanskih braće", pri čemu je aktualnost enciklike samo potvrđena.

U svom izlaganju Sveti Otac polazi od činjenice da je XX. stoljeće obilježio veliki broj mučenika svih kršćanskih vjeroispovijesti, što je rječiti znak jedinstva u zajedničkom isповijedanju Krista. Stoga je svaki vjernik, bez obzira na životni stalež i poslanje u Crkvi, pozvan založiti se za stvarno jedinstvo kršćana, kako bi vjerodostojnost evanđeoskog navještaja zasjala u punom svjetlu (usp. Iv 17,21).

Jedinstvo krštenika je sastavnica samog Božjeg nacrta i zato je put ka potpunom zajedništvu poslanje cijele Crkve. Nikakva primjena sile niti kompromitiranje vjerskih istina, već samo obraćenje vode ka željenom cilju. Na tom putu prvenstvo pripada molitvi, kao temelju istinskog ekumenskog dijaloga i mjestu ispita savjesti. Takva uzajamna otvorenost omogućuje lakše zamjećivanje ljudskih pogrešaka i međusobno praštanje, gdje često puta različitosti jednostavno nestaju, jer se upoznavanjem zajedničkog pokladavjere uviđa krhkost njegovih vremenitih iskaza. Ovdje se iziskuje sudjelovanje svih kršćana, prije svega u molitvi, a potom i u čišćenju pamćenja od predrasuda i krivih pojednostavljenja.

Plodovi zajedničkih ekumenskih napora su mnogostruki. Prije svega je to ponovno otkriveno bratsko zajedništvo, koje se odražava na različitim razinama: ljubav u služenju bližnjima, Božja

riječ, te velike podudarnosti u bogoslužju. Zato smo pozvani otkriti i cijeniti već postojeća dobra naznačna kod drugih kršćana, što neophodno dovodi do povećanja zajedništva. Kada je o dijalogu s istočnim Crkvama riječ, ponovno uspostavljanje kontakata je dovelo do radosnog otkrivanja velike međusobne bliskosti, tako da se sada govori o sestrinskim Crkvama. Sve su to pokazatelji napretka postignutog ekumenskim naporima obiju strana. Što se pak zapadnih Crkava i Crkvenih zajednica - nastalih od reformacije - tiče, otvorenost u zajedničkom dijalogu je velika, ali on se odvija na drugačijoj razini u odnosu na spomenuti dijalog s istočnim Crkvama. Kao plod zbližavanja osim zajedničkih molitvenih susreta, valja spomenuti ujedinjenu zauzetost na društvenom planu u obrani čovjeka i njegovih prava, u čemu prednjače razne karitativne ustanove, koje predano rade na dobrobit najpotrebnijih.

Postignuti rezultati su istinski razlog za radost i nadu, ali se na njima ne smijemo zaustaviti. Cilj ekumenizma je potpuno i pravo zajedništvo, koje se očituje u zajedničkom slavljenju euharistije. Svjesni da nam do toga preostaje još dugi put, radujemo se već sada ostvarenom djelomičnom zajedništvu i molimo za njegov rast. Jedino tako se može nastaviti duhovni ekumenizam, prožet molitvom i svjedočenjem svetosti života. Katolička Crkva zato ulaže velike napore u uspostavljanju i vođenju ekumenskih dijaloga, što je ujedno i odraz službe jedinstva Petrovog nasljednika (usp. Lk 22,32). Naime, zajedništvo svih mjesnih Crkava s rimskom Crkvom je neophodni uvjet potpunog zajedništva.

Najveće zasluge svih ekumenskih nastojanja pripadaju samom Duhu Svetom, koji i na taj način vodi Crkvu ka ostvarenju Božjeg nacrta jedinstva. U tom velikom djelu otklanjanja protu-rijecnosti, koje evanđeoskom navještaju dolazi upravo od podijeljenosti među kršćanima, svi imamo svoju ulogu u molitvi ispunjenoj nadom, da uz naše nastojanje Bog svojoj Crkvi može podariti jedinstvo, "jer Bogu ništa nije nemoguće" (Lk 1,37).

Hrvatske katoličke
internet stranice (XXXV.)

Katolički tjednik
www.katolicki-tjednik.com

Nastavljajući jaku tradiciju katoličkoga tiska na području Vrhbosanske metropolije, Vrhbosanski nadbiskupski ordinarijat zajedno s Banjolučkom biskupijom od 2002. godine obnovio je list "Katolički tjednik". Dok je prvotno "Katolički tjednik" izlazio 1922.-1945. godine, web-izdanje obnovljenoga lista može se od 2003. godine čitati na adresi:

www.katolicki-tjednik.com

Središnji dio stranice predstavljaju značajniji odabrani članci iz najnovijega broja osnovnoga papirnatog izdanja (obično nešto manje od desetak tekstova), dok ostali članci nisu dostupni u web-izdanju, kako je to, uostalom, i uobičajeno za internet nakladništvo. Osim članaka iz najnovijega broja, na stranici postoji i arhiva dvadesetak posljednjih brojeva. Povjesničarima može biti zanimljiv link na povijest Katoličkoga tjednika u razdoblju između dva svjetska rata. Korisna je svakako i tražilica, zatim postoji mogućnost uspostavljanja kontakta s uredništvom putem elektronične pošte, a kao posljednja mogućnost su i linkovi na slične sadržaje.

Na obnavljanje Katoličkoga tjednika svakako je presudno utjecala situacija u kojoj se nalaze katolički vjernici u Bosni, što je prije svega izraženo kroz njihovu elementarnu egistencijalnu borbu. Dio ovoga zahtjevnog novinarskog posla, koji napose uvjetuje tjedni tempo rada, predstavlja i ova internet stranica kroz koju se ocrtavaju dva glavna elementa Katoličkoga tjednika: teološki te političko-aktualni.

s. b.

Piše: dr. Andrija Kopilović

23. 01. 2005. - TREĆA NEDJELJA KROZ GODINU

Iz 8,24-9,3; Ps 27,1.4.13-14; 1 Kor 1,10-13.17
Mt 4,12-23

Gospodin mi je svjetlost i spasenje

Prijevni psalam ove nedjelje je pun pouzdanja u Gospodina. Čovjek se često nalazi u tjeskobnoj situaciji. Tjeskoba je jedna vrsta susreta s istinom i osjećaj nemoći da se ta istina prihvati. Po naravi, čovjek u susretu s poteškoćama nekako "uključuje" obrambeni mehanizam ne želeći prihvati neugodnu situaciju svoga života. Međutim, čovjek vjere, kao psalmista današnjega psalma, duboko u sebi nosi ne samo vjersku spoznaju, nego i vjersko iskustvo da Gospodin Bog ne napušta svojih nego božanskim svjetлом rasvjetjava tamne prostore našega, često postavljenog pitanja "zašto", a konačno i što je najvažnije, sam Bog ih i "rješava". To se "rješavanje" zove spasenje. Stoga ova nedjelja koja je označena pozivom slabih ljudi na veliko poslanje - kao što je poziv apostola - treba ohrabriti sve nas. Svi mi, i tjeskobni i previše zabrinuti i puni straha, trebamo usvojiti ovaj zaziv koji je pun nade i svojevrsna vjeroispovijest: "Gospodin mi je svjetlost i spasenje". Ovaj psalam je pun molitve i to one prave, a to je traženje Gospodinova lica, kao sigurnoga utočišta. Naime, najčešće je naše ponašanje pomalo bezbožno kada smo u tjeskobi i nevolji te se utječemo svemu i svakome, samo ne onomu koji jedini može olakšati našu tjeskobu i obasjati našu tamu, a to je Gospodin. Dakle, neka ostane i pitanje ovoga psalma: Gdje je Gospodin u mojim tjeskobama?

30. 01. 2005. - ČETVRTA NEDJELJA KROZ GODINU

Sef 2,3; 3,12-13; Ps 146,6c-10; 1 Kor 1,26-31
Mt 5,1-12a

**Blago siromasima duhom:
njihovo je kraljevstvo nebesko!**

Što je razlog blaženstva onih koji su evanđeoski siromašni? Odgovor nam daje današnji psalam: "Gospodin ostaje vjeran dovjeka". U knjizi psalama se često osjeća ta Božja "opredijeljenost" za siromahe, slabe, ojađene, sužnjeve, nepravedno progone, siromašne... Kako je današnja nedjelja obilježena proglašom govora na gori, poznatim proglašom Blaženstava, ova nedjelja u psalmu daje ohrabrenje i poticaj da se radujemo ako se pronađemo u onih osam evanđeoskih Blaženstava. Bog je Otac svih ljudi. Sva zemaljska dobra od samoga života i svega što je potrebno za život dao je čovjeku. Zemaljska dobra su toliko bogatstvo da ga ima dovoljno za sve ljude i ne bi smjele postojati krize. Međutim, grijeh je jedini razlog, i to grijeh sebičnosti, da je ta božanska ravnoteža narušena. Čovjek sebičan prisvaja sebi više nego što mu je Bog namijenio i tako se suprotstavlja i Bogu, a vrijeda i braću ljude. Kome će se obratiti onaj tko je obespravljen, uništen ili ponižen? Jedino onome koji može tu pravdu "izravnati", a to je Začetnik savršene pravednosti i Otac svih ljudi - Bog. Stoga molitva psalama koja je puna pouzdanja treba današnjem Bogoslužju i nedjeljnog susretu dati pečat osjećaja sigurnosti i Božje brige za nas.

6. 02. 2005. - PETA NEDJELJA KROZ GODINU

Iz 58,7-10; Ps 112,4-8a.9; 1 Kor 2,1-5
Mt 5,13-16

Čestitima svice ko svjetlost u tami

Naš Bog je milosrdni Bog. Apsolutna dobrota i dobrohotnost. Mi smo slika Božja. U svemu. Psalam današnje nedjelje nas podsjeća, u skladu s liturgijom cijelog dana, na tu istinu: Slika smo Božja! Ako je Bog milosrdan i milostiv, pravedan i sama dobrota, na to smo pozvani i mi. Isus će u Evanđelju proglašiti, u Govoru na gori, načela kršćanskog svjedočenja i življena te istine. Kršćanin nije čovjek koji proglašava nego onaj koji svjedoči. Vrednote koje Evanđelje donosi vrednote su upravo toga poslanja: Obnoviti sliku Božju u čovjeku. Psalam o kojem danas razmišljamo daje obećanje da će onima koji ga u njegovom božanskom djelovanju vjerno slijede On biti i prava nagrada. Ta nagrada nije tek vječnost nego je i sigurnost na životnom putu i sigurnost od svega zla koje nas okružuje. No, za takvu postojanost potrebno je čisto srce i milosrdna ljubav. Za nju molimo i nju pokušavamo pretvoriti u djela jer je upravo takvima naklonjen Bog. Tako će naša djela, kojima smo poslušni evanđeoskoj nauci, biti svjetlost u tami, a naša svjetlost je pak sam Bog u koga se pouzdavamo i na koga se oslanjamo.

13. 02. 2005. - PRVA KORIZMENA NEDJELJA

Post 2,7-9; 3,1-7; Ps 51,3-6a.12-14.17; Rim 5,12-19
Mt 4,1-11

**Smiluj se, Gospodine,
jer smo sagriješili!**

Počinje Korizma. Vrijeme osobite sabranosti i čišćenja duše, duha i srca. Liturgija korizmenih nedjelja je izuzetno sadržajna i snažna u svojim porukama. Pred nama je izvještaj o iskustvu prvog čovjekovog grijeha. Đavao, čini se, kao da je zavladao svijetom. Koji put imamo osjećaj da je grijeh jači. Čovjek se, i to svaki, mora osjetiti prozvanim i pozvanim, kao grješnik. Osim iskustva istočnoga grijeha imamo i iskustvo svojih osobnih grijeha. Grješnici smo. Pred nama je najpoznatiji pokajnički psalam - psalam Davidov. David ga je ispjевao nakon svog osobnog iskustva vrlo teškoga grijeha. Taj psalam je pun poniznosti, pouzdanja i molitve. U njemu se osjeća sva praznina grješnoga čovjeka koji moli za oproštenje svjestan da ga može dati samo Bog. No, samo oproštanje i nije dosta. Psalmista moli za čisto srce i postojani duh. Grijeha se "jednokratno" i možemo oslobiti nakon oproštenja, ali kako se boriti protiv zla da nas grijeh ponovno ne svlada? Stoga često treba ponavljati zaziv: "Čisto srce stvori mi Bože!" Počela je Korizma. Dakle, uz ponizno pokajanje i priznanje svojih grijeha, zamolimo Gospodina za postojani duh i čisto srce. Neka nam "usne budu otvorene" na molitvu i slavljenje Boga radi njegovoga milosrđa!

Ne daj se pobijediti zlom, nego dobrim svladavaj zlo!

/Iz poruke pape Ivana Pavla II. u prigodi proslave Svjetskoga dana mira 1. siječnja 2005./

S početkom Nove godine, ponovno se obraćam odgovornima u državama i svim muškarcima i ženama dobre volje, koji osjećaju kolika je potreba izgradnje mira u svijetu. Izabrao sam kao temu Svjetskoga dana mira 2005. naputak svetoga Pavla iz Poslanice Rimljanim: "Ne daj se pobijediti zlom, nego dobrim svladavaj zlo" (12,21). Zlo se ne pobjeđuje zlom: na taj način, zapravo, umjesto pobjede nad zlom, imamo pobjedu zla. Vidik što ga je ocrtao veliki Apostol podcrtava temeljnu istinu: mir je ishod duge i naporne borbe, koja će biti dobivena kad zlo bude pobijedeno dobrim. Pred tragičnim prizorima žestokih bratoubilačkih sukoba, koji se odvijaju u različitim dijelovima svijeta, pred neopisivim patnjama i nepravdama koje iz njih proizlaze, jedini doista konstruktivan izbor jest s užasom zazirati od zla i prijedati uz dobro (usp. Rim 12,9). Jedini način izlaska iz začaranoga kruga u kojem se zlim odgovara na zlo je taj da se prihvate Apostolove riječi: "Ne daj se pobijediti zlom, nego dobrim svladavaj zlo" (Rim 12,21).

Zlo, dobro i ljubav

Od samih svojih početaka, čovječanstvo je upoznalo tragično iskustvo zla, te je nastojalo pronaći njegove korijene i razjasniti uzroke. Zlo nije neka anonimna sila koja djeluje u svijetu snagom determinističkih i neosobnih mehanizama. Zlo dolazi putem ljudske slobode. Upravo ta sposobnost, koja razlikuje čovjeka od ostalih živih bića na zemlji, u središtu je tragedije zla i neprestano je prati. Zlo uvijek ima svoje lice i svoje ime: lice i ime muškaraca i žena koje ga slobodnom voljom odabiru. Sveti pismo uči da su se, u počecima povijesti, Adam i Eva pobunili protiv Boga, te da je Abela ubio njegov brat Kajin (usp. Post 3-4). Bile su to prve pogrešne odluke, za kojima su tijekom stoljeća slijedile bezbrojne druge. Svaka od njih u sebi nosi bitnu moralnu značajku, koja podrazumijeva točno određene odgovornosti na strani čovjeka i uključuje temeljne odnose osobe s Bogom, s drugim osobama i sa svime stvorenim. Ako mu se želi naći najdublje uzroke, zlo je, u krajnjoj liniji, tragično izbjegavanje zahtjeva ljubavi. Moralno se dobro, međutim, rađa iz ljubavi, objavljuje se kao ljubav i usmjereno je prema ljubavi. Takav je govor posebno jasan kršćaninu, koji zna da ga dioništvo u jedinom Mističnom tijelu Kristovu stavlja u osobiti odnos ne samo s Gospodinom, nego i s braćom. Kad se logika kršćanske ljubavi, koja u Evanđelju predstavlja živo srce moralnoga dobra, dovede do svojih krajnjih posljedica, potiče čak i na ljubav prema neprijateljima: "Ako je gladan neprijatelj tvoj, nahrani ga, i ako je žedan, napoj ga!" (Rim 12,20). /.../

Univerzalnost zla i kršćanska nada

Suočeni s tolikim tragedijama koje pogađaju svijet, kršćani poniznim pouzdanjem isповijedaju da samo Bog omogućuje čovjeku i narodima nadvladavanje zla i postizanje dobra. Svojom smrću i uskrsnućem Krist nas je spasio i otkupio dajući "otkupninu" za nas (1 Kor 6,20;

7,23), zaslužujući njome spasenje za sve. Njegovom je stoga pomoći svima moguće dobiti pobijediti zlo.

Temeljeći se na sigurnosti da zlo neće nadvladati, kršćanin gaji nesputanu nadu koja ga podržava u promicanju pravde i mira. Bez obzira na osobne i društvene grijeha koji obilježavaju ljudsko djelovanje, nuda daje uvijek novi polet naporima poduzetim u korist pravde i mira, praćenim čvrstom vjerom u mogućnost izgradnje boljega svijeta. Ako je u svijetu prisutno i djeluje "otajstvo bezakonja" (2 Sol 2,7), ne smije se zaboraviti da otkupljeni čovjek u sebi ima dovoljno energije da mu se suprotstavi. Stvoren na sliku Božju i otkupljen po Kristu koji se "na neki način sjedinio sa svakim čovjekom", on čovjek može djelatno surađivati u pobjedi dobra. Djelovanje "duha Gospodnjega ispunja svemir" (Mudr 1,7). Kršćani, a posebice vjernici laici, "neka ne skrivaju tu nadu u nutarnjosti duha, nego neka je izražavaju i kroz oblike svjetovnog života neprekidno se obraćajući i boreći se 'protiv vladara ovoga tamnoga svijeta, protiv duhovnih sila zloće' (Ef 6,12)".

Nijedan muškarac i nijedna žena dobre volje ne mogu se izuzeti iz zadatka borbe za pobjedu nad zlom uz pomoć dobra. To je borba koja se ispravno vodi samo oružjem ljubavi. Kad dobro pobijedi nad zlim, kraljuje ljubav, a gdje ljubav kraljuje, kraljuje mir. Taj je evanđeoski nauk preuzet i na II. vatikanskom saboru

traže miroljubiva rješenja, koja će poštovati zakonite težnje ljudi i naroda.

3. Betlehemske Djetešce, Proroče mire, ohrabri nastojanja oko dijaloga i pomirenja, podrži napore oko mira, još u začecima ali pune nade, koji se poduzimaju u cilju bolje sadašnjosti i budućnosti tolike naše braće i sestara u svijetu. Mislim na Afriku, na tragediju Darfura u Sudanu, na Obalu Bjelokosti i na područje Velikih jezera. S velikom zebnjom pratim događanja u Iraku. A kako ne i s osobitom skrbi, ali s neugasivim pouzdanjem, svratiti pogled na Zemlju čiji si Ti Sin?

4. Posvuda je potreban mir! Ti, koji si Knez istinskoga mira, pomozi nam da shvatimo kako je jedini način da se dođe do mira, taj da s užasom zaziremo od zla, te uvijek i odvažno tražimo dobro.

Ljudi dobre volje iz svakoga naroda zemlje, s pouzdanjem pristupite jaslicama Spasiteljevim!

"Ne, prijestolja ne otima tko rajske prijesto dariva" (Himan večernje Bogovađenja). Pohitite ususret Onomu koji nas dolazi poučiti putu istine, mira i ljubavi.

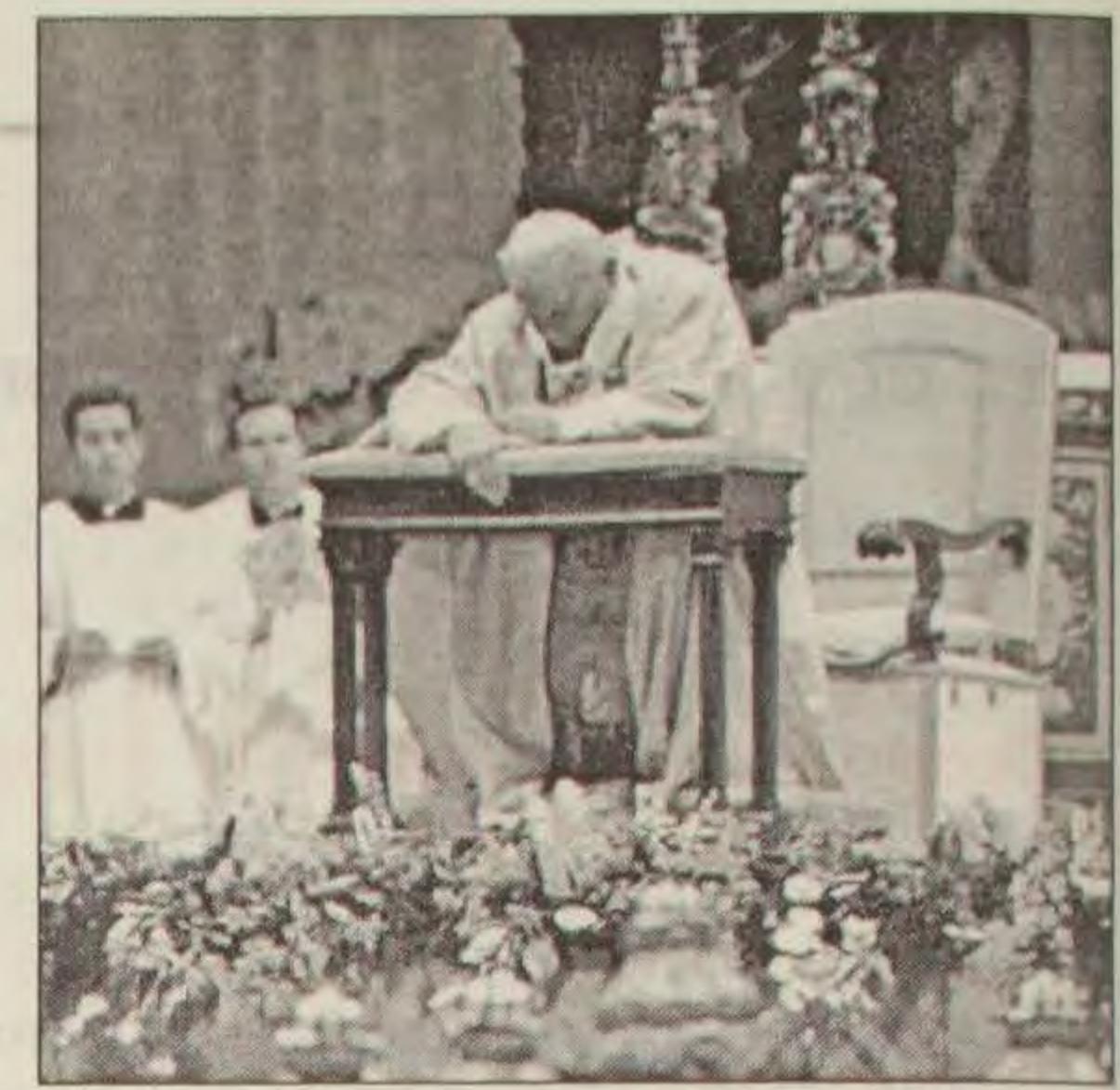

Foto: L'Osservatore Romano

PAPIN BLAGOSLOV

I za Božić 2004. godine papa Ivan Pavao II. kao Petrov naslijednik predvodio je po 27. put polnočku i s trijema Trga Sv. Petra podijelio blagoslov Gradu i svijetu. Donosimo tekst poruke koju je tom prilikom uputio.

Papine riječi uz blagoslov "Urbi et Orbi"

1. Christus natus est nobis, venite, adoremus!

Krist nam se rodio, dođite, poklonimo se!

Dolazi Tebi, na ovaj svečani dan, milo betlehemske Djetešce, koji si, rođivši se, sakrio svoje božanstvo, kako bi podijelio našu krhkou ljudsku narav. Prosvjetljeni vjerom priznajemo Te pravim Bogom, utjelovljenim iz ljubavi za nas.

Ti si jedini Otkupitelj čovjeka!

2. Pred jaslicama u koje si, slabašan, položen, neka prestanu toliki oblici nasilja koje uzima maha, te uzrokuje neopisive patnje. Neka se ugase tolika žarišta napetosti, koja bi se mogla pretočiti u otvorene sukobe. Neka ojača želja da se

koji ponavlja da je "nova zapovijed ljubavi osnovni zakon ljudskog savršenstva pa, prema tome, i preobrazbe svijeta". To vrijedi i za društveno i političko područje. U tom je smislu papa Lav XIII. napisao da oni kojima je dužnost brinuti se o dobru miru u odnosima među narodima moraju u sebi poticati i u drugima raspaliti "ljubav, gospodaricu i kraljicu svih kreposti". Neka kršćani budu uvjereni svjedoci te istine; neka znaju pokazati svojim životom da je ljubav jedina sila koja može dovesti do osobnoga i društvenoga savršenstva, jedina pokretačka snaga sposobna potaknuti napredak povijesti prema dobru i miru.

U ovoj godini posvećenoj Euharistiji, neka sinovi Crkve u tom najizvrsnijem sakramenu ljubavi otkriju izvor svakoga zajedništva: zajedništva s Isusom Otkupiteljem, a u njemu i sa svakim ljudskim bićem. Snagom Kristove smrti i uskrsnuća, sakramentalno uprisutnjene pri svakom euharistijskom slavlju, i mi smo spašeni od zla te se možemo priznati braćom, ponad svake razlike jezične, nacionalne, kulturnalne. Jednom riječju, snagom dioništva na istom Kruhu i na istom Kaležu možemo se osjetiti "obitelju Božjom" te skupa dati sasvim poseban i djelotvoran doprinos izgradnji svijeta utemeljenog na vrijednostima pravde, slobode i mira.

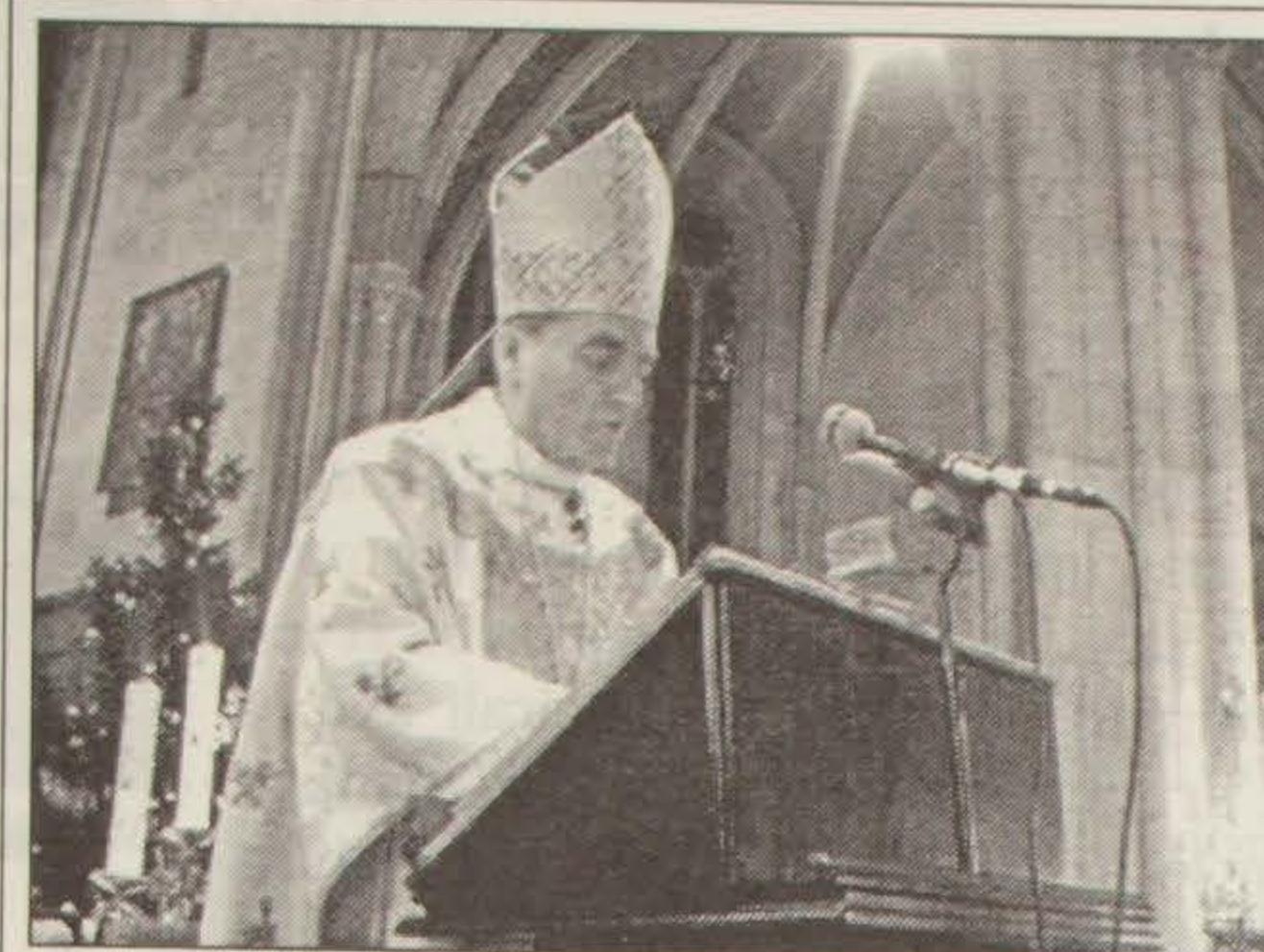

Foto: IKA

laziti kroz život, jer usred svijeta živi otvoreno Božje srce", ali da to ne znači ići neodgovorna koraka. Upravo nas ta sveta noć potiče na odgovornost.

Nadalje, govoreći o otajstvu Božića on ističe kako su u njemu vjernici upoznali Božju ljubav, koja je temelj čovjekova dostojanstva jer "svi smo mi stvoreni na sliku Božju" te stoga nitko od nas ne smije podcjenjivati tu sliku Božju u čovjeku. U svojoj je poruci kardinal Josip istaknuo i potrebu solidarnosti koja je "neotuđiva dimenzija ljudske osobe" te stoga "reći da je čovjek središte solidarnosti znači prepoznati da je on konkretna osoba, a ne neka virtualna ili zamišljena, poput lica koja susrećemo u filmovima, koja prividno žive i prividno umiru, prividno plaču i prividno se raduju". Stoga je potrebno tom čovjeku "pružiti dio svoje 'odjeće', darovati mu dio sebe", poručuje kardinal Bozanić.

Govoreći pak o solidarnosti kao društvenoj kreposti zagrebački nadbiskup ističe kako se ona ne sastoji samo u pomoći jačega slabijemu, nego i u omogućavanju suživota među svim članovima društva. On ističe kako je "za oživljavanje solidarnosti potrebno odlučno i svestrano zalaganje u odgajanju savjesti, a polazišna točka može biti jedino pravo, obnovljeno poimanje ljudske osobe. Oni koji su na vlasti imaju posebnu odgovornost za uspostavljanje veza uzajamnosti u društvu jer su pozvani su štititi najslabije i omogućavati da solidarnost postane navikom i stilom života cijelog društva", piše kardinal Bozanić.

Osim solidarnosti kardinal Bozanić piše i o individualizmu za kojega kaže kako "ne postoji samo individualizam pojedinaca, već ništa manje opasan i žalostan grupni individualizam." On nadalje upućuje na društvene nepravde (posebice na problem korupcije) zbog kojih neke vrijednosti dobrome dijelu ljudi ostaju trajno nedostupne pri čemu moć, imetak i novac postaju temeljni kriteriji djelovanja. No, "na kršćanima je zadaća i odgovornost da se odupru tim pojavnama te pomognu u liječenju 'te teške bolesti društva'" - napominje kardinal Bozanić.

Zaključujući svoju Božićnu poruku, kardinal Josip Bozanić uputio je svim katolicima i kršćanima, kao i svim ljudima dobre volje čestitke s ponovljenom željom "da nam Božić bude novi poticaj da budemo ljudi za druge".

Božićna poruka zagrebačkog nadbiskupa kardinala Josipa Bozanića

Kršćanska solidarnost

Zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić u božićnoj poruci istaknuo je potrebu zahvalnosti za iskustvo "neizrecive nježnosti" koja se događa po slavljenju božićnog otajstva, ali je također upozorio i na "bolnu tjeskobu" koja je s tim otajstvom povezana. Polazeći od božićnog otajstva kardinal Bozanić upozorava kako vjernici od toga događaja ipak mogu "mirna koraka pro-

Božićna poruka vrhbosanskog nadbiskupa kardinala Vinka Puljića

Betlehem - kuća kruha

Vrhbosanski nadbiskup kardinal **Vinko Puljić** uputio je svojim vjernicima božićnu čestitku u kojoj je pozvao ljudе da dignu glas "protiv svake mržnje, protiv svake nepravde i obespravljenoosti, protiv logike prava jačega, protiv zakona koji ozakonjuju civilizaciju smrti" te nadodao kako moramo postati ljudi koji se

zalažu za mir, za dobrobit zgažene i obespravljene braće. Govoreći o današnjemu svijetu istaknuo je kako je svijet opsjetnut posjedovanjem materijalnih dobara i lažnim vrijednostima, pa čovjek bježeći od Božje ljubavi "ograđuje svoje srce indiferentnošću, relativizmom, debelim zidom materijalizma, hedonizma, konzumizma, sekularizma i svim ništavnim stvarima, koje u njemu ostavljaju osjećaj praznine, frustriranosti i beznada". No, s druge strane ako je "čovjek spremjan napustiti lažne utvrde svoje sigurnosti i izvore sreće", kardinal ističe kako će naći će

mir u svojoj nutrini i "doživjeti radost koja ispunja srce i zrači u sredini u kojoj čovjek živi" jer je to radost susreta koja pokreće, koja čovjeku mijenja, koja osmišljava patnju i bol, rad i trud, čovjekov sveukupni životni put.

"Slaveći otajstvo rođenja Kristova u Betlehemu, mi želimo doživjeti sebe u njegovoј blizini" - rekao je kardinal Puljić. Napominjući da je slavljenje Božića velika zadaća svakog vjernika, vrhbosanski nadbiskup ističe da je ljudima potrebna "vedrija srca i duha, svjetlo Božićne noći koje je pastire pokrenulo da pođu ususret Kristu i poklone mu se, te zvijezda vodilja koja je mudrace s istoka dovela do Betlehema da daruju Isusa i poklone mu se". On nadalje ističe kako su nam potrebni božićni znaci jer prolazimo kroz vremena gubeći svijest da se Isus rodio i da nam je donio spasenje te da nas opterećuju promašaji i neostvarena nadanja, da nas bole rane koje je nanijela mržnja, te da nas "pričiju svagdanja poniženja i ponovna vrijedanja".

Čestitajući svima Božić, poželio je da se Isus trajno rađa u njihovim srcima i obiteljima te da "izgrađuje zajednicu ljubavi koja će svjedočiti pokazivati Isusa svojom vjerom i vjernošću", ističe na kraju svoje poruke vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić.

Nikolinje

Naša sjemenišna zajednica je 5. prosinca, u predvečerje blagdana sv. Nikole biskupa, proslavila tradicionalno "Nikolinje".

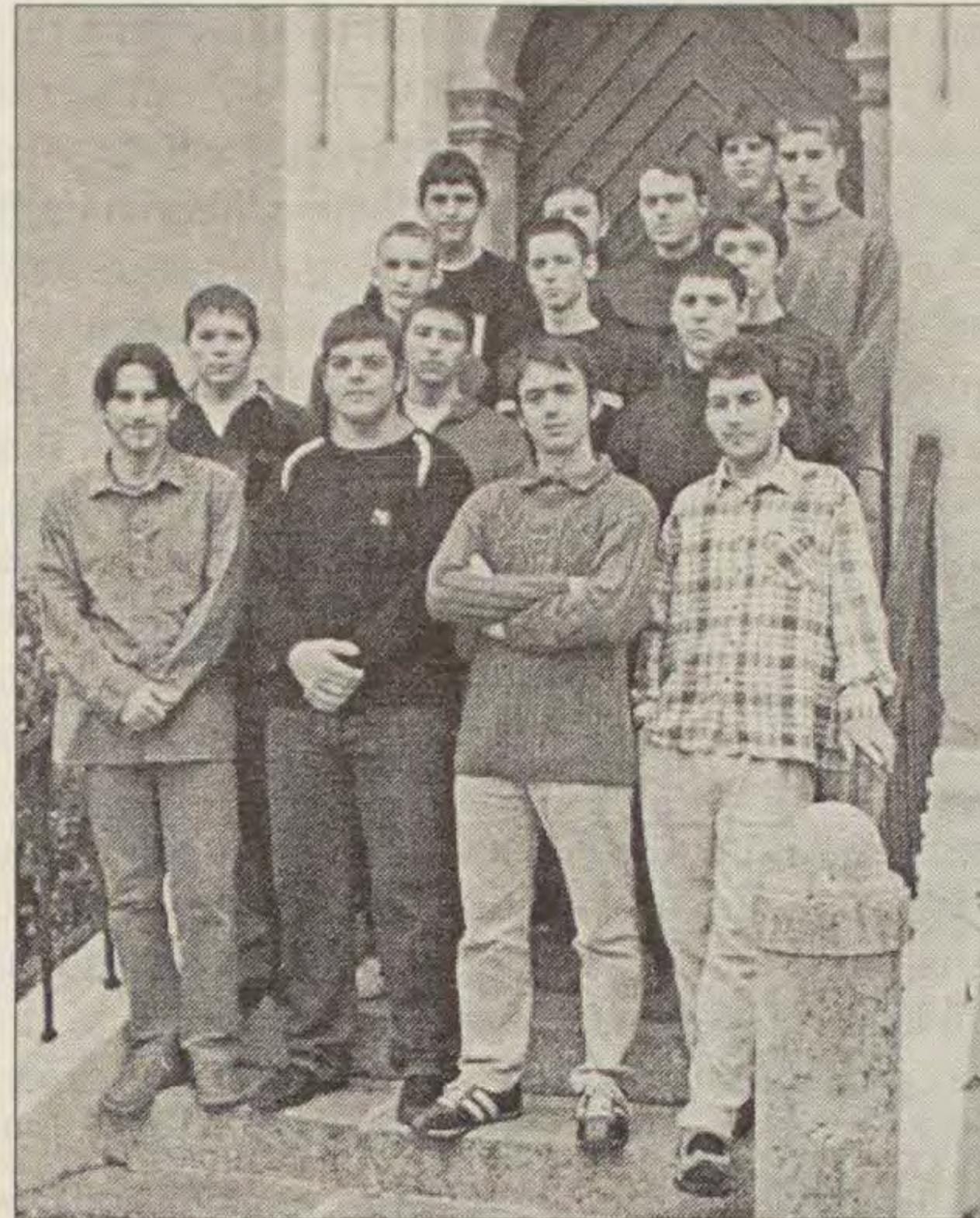
Proslava je počela oko 20 sati u sjemenišnoj blagovaonici i trajala sve do kasno navečer. Nakon rektorova uvoda maturanti su nas upoznali sa životom ovog omiljenog sveca i s legendama vezanim za njegov život. Zatim je svaki razred izveo kraći program (pjesmu ili nešto drugo). Maturanti su zatim organizirali kviz u kojem je pobijedio Georgi Georgiev, učenik drugog razreda. Slatko i zanimljivo bilo je natjecanje u jedenu šampita, u kojem je pobjednik bio maturant Zoltán Dimovity. Na koncu ove prekrasne večeri došao je i sam sv. Nikola podijeliti darove marljivim i poslušnim sjemeništarcima. Nakon toga malog čašćenja napravili smo i nekoliko zajedničkih fotografija. A onda je uslijedio mali vatromet u dvorištu, a zatim smo, pospani ali puni dojmova otišli na počinak.

Gabrijel Lukač

Adventska večer s biskupom

U subotu, 18. prosinca 2004., u predvečerje četvrte nedjelje došašća, mjesni biskup, mons. dr. Ivan Pénzes održao je, već prema tradiciji našeg zavoda, posljednu adventsku večer u sjemenišnoj kapelici. On je u svojoj propovijedi iznio primjer Levija, evanđeliste Mateja, koji je nakon Gospodinova poziva ustrajno ga slijedio u svim nedačama života. Zatim se biskup osvrnuo na naš skori odlazak kućama, na zimske ferije na kojima uvijek moramo biti svjesni da smo sjemeništari, te u toj svijesti usmjeriti sve naše misli i djelovanje, cijelokupni duhovni život tijekom ovih ferija. Na koncu svojega govora čestitao je božićne i novogodišnje blagdane nama, našim ukućanima, župnicima i svima koje budemo susretali u ovom blagdanskom razdoblju.

Robert Mađarić

Sretan Božić
i blagoslovljenu
novu 2005. godinu
žele Vam
franjevački sjemeništari
s odgojiteljima

Radujte se!

Radujte se, jer Bog je s nama! Rodio nam se Spasitelj! Radujte se!

Radujte se, jer nas je pohodilo mlado Sunce s visine. Onaj koga navještahu silnim glasom proroci, Onaj za kojim uzdisahu oci naši u tami i isčekivanju! Kličite i radujte se, jer došao nam je Učitelj, da nam udijeli mudrost Očevu, da izlije na nas milosti Duha Svetoga, da nam rasvjetli tmine pameti i srca! Došao je naš Izbavitelj, koji oduzima grijehu cijelog svijeta, koji dragovoljno podnijevši žrtvu podari spasenje i život svima nama!

Radujte se, jer Bog je s nama! Rodio nam se Spasitelj! Radujte se!

Robert Mađarić

BOŽIĆNA IZLOŽBA NA PALIĆU

Pred zadnju nedjelju došašća upriličena je izložba božićnih slika i malih grafikona u dvorani paličkog ogranka Gradske knjižnice. Za tu izložbu i za program otvorenja bili su pozvani i učenici Paulinuma sa svojim direktorom. Sjemeništari su recitirali nekoliko božićnih recitacija, a gosp. rektor je tumačio prisutnima božićnu poruku.

R. M.

POZIV NA Dan Paulinuma

Sjemenište i gimnazija 25. siječnja slave dan Paulinuma. To je dan proštenja sjemenišne kapelice i dan škole. Pošto će se upravo tih dana održati Biskupska konferencija biskupa Srbije i Crne Gore, na naš dan gosti će nam biti biskupi na čelu s apostolskim nuncijem.

Dragi čitatelji i naši podupiratelji, dođite na svečanu svetu misu

25. siječnja u 10 sati
u sjemenište
gdje će s nama biti biskupi
i sjemenišni poglavari!

TURNIR U STOLNOM TENISU

Prema tradiciji, sredinom mjeseca studenog sjemeništari organiziraju turnir u stolnom tenisu. Najprije je dobrotom i trudom naših najboljih crtača urađena tabela, a zatim su sjemeništari ždrijebom raspoređeni u četiri skupine od kojih su prve dvije imale deset, a preostale dvije devet natjecatelja. Svaki sjemeništarac je igrao sa svakim u svojoj skupini, a u dalje natjecanje su prošla četvorica najboljih iz svake skupine. Nakon natjecanja po skupinama, treće mjesto je zauzeo Mihailo Jakim, a na samo Nikolinje, 5. prosinca održano je finale u kojem je Mato Berišić, drugoškolac, svladao Andreja Prihodu, učenika trećeg razreda. Iste večeri, sveti Nikola je trojici prvoplasiranih uručio nagrade.

Turniri nam omogućuju da se raznovidimo i razvijamo svoje talente, a naročito turnir u stolnom tenisu koji nam omogućava da sei tijekom zimskog razdoblja bavimo sportom.

Vinko Cvijin

Uređuje: s. Blaženka Rudić

ISUSOV POZIV ILI "DOLAZIM, GOSPODINE, VRŠITI VOLJU TVOJU!"

*Budemo i prođemo, a ne saznamo
što smo sve mogli biti i učiniti.*

I. Andrić

Ponekad se pitamo: je li to sve? Je li to sav život? Je li to najveći domet našeg postojanja? Možemo li i trebamo li BITI više od ovoga? I tko od nas traži više, čezne za višim?

Život nam je darovan. Neizmjerno sretni Bog daje nam udio u svojoj sreći. Ovozemaljsko trajanje našeg postojanja dano nam je kao mogućnost prihvati Ljubav i odgovoriti na nju. A odgovoriti se može samo u životnoj povezanosti s tom Ljubavlju. Odgovoriti u punini i postići Ljubav moguće je samo ako smo trajno okrenuti, trajno zagledani u Boga kako bismo znali što nam je činiti. To nije ropska ovisnost u kojoj nemamo slobode i ne znamo ni koraka sami. To je tajanstveni dijalog ljubavi između Stvoritelja koji se zove Otac i njegova stvorenja koje se zove dijete. Dijete je zagledano u Oca jer želi čuti njegovu riječ, njegovu volju, Očevo ohrabrenje, odobravanje ili ozbiljnost koja upozorava. Kad se tako gleda u Očevo lice, s vremenom prestaju i riječi. Onaj tko motri Očevo lice počinje odsjevati istim sijem.

Samo je Jedan odgovorio

Isus je uzor savršena čovjeka. Sav njegov život sažet je u ispunjavanju očeve volje. Prihvativši Očev naum spasenja čovjeka prihvatio je Očev naum s njim kao s čovjekom. Trajno zagledan u nebeskog Oca bio je spreman slijediti njegovu volju. Tu Isusovu spremnost najavljuje psalmista:

*Tada rekoh: "Evo dolazim!
U svitku knjige piše za mene:
Milje mi je, Bože moj, vršiti volju tvoju,
Zakon tvoj duboko u srcu ja nosim."*

(Ps 40,8-9)

Pisac poslanice Hebrejima u ovim riječima prepoznaje najdalji domet Isusova poslanja: žrtvu koja nadmašuje sve starozavjetne žrtve i time uspostavlja Novi Savez.

*Zato On ulazeći u svijet veli:
Žrtva i prinos ne mile ti se,
nego si mi tijelo pripravio;
paljenice i okajnice ne sviđaju ti se.
Tada rekoh: "Evo dolazim!"
U svitku knjige piše za mene:
"Vršiti, Bože, volju tvoju!"*

*Po što gore reče: Žrtve i prinosi, pa-
ljenice i okajnice - koje se po Zakonu
prinose - ne mile ti se i ne sviđaju, veli
zatim: Evo dolazim vršiti volju tvoju...
(Heb 10,5-9)*

Isusov unutarnji stav predanja Ocu vredniji je od svih žrtava. A sam Isus će potvrditi da je ispunjenje Očeve volje za njega život, hrana.

Zato je Isus potpuni čovjek, sretan čovjek. U njegovu životu ima trpljenja koje je preuzeo na sebe za nas, odnosno preuzimajući našu narav koja je trpna. Zato "Crkva vjeruje da Krist, koji je za sve umro i uskrsnuo, po svojem Duhu pruža čovjeku svjetlo i snagu da može odgovoriti svom vrhovnom pozivu" (GS 10).*

Poziv na nasljedovanje

Koji je to vrhovni čovjekov poziv?

Čovjek je pozvan u zajedništvo s Bogom. Osnovni čovjekov poziv jest: biti čovjek na sliku Božju.

"Ta sličnost jasno pokazuje da čovjek, koji je na zemlji jedino stvorenje što ga je Bog htio radi njega samoga, ne može potpuno naći sebe osim po iskrenom darivanju samoga sebe." (GS 24)

Isus nam je pokazao primjerom kako se daruje sve, pa i život. Čovjek se

daruje Bogu ako je spreman slijediti njegovu volju, njegov plan. U tom planu on otkriva kako se i kada može i treba darivati čovjeku.

Da ne bismo pomislili kako je to neizvedivo, Crkva nas ovako poučava:

"Misterij čovjeka postaje doista jasan jedino u misteriju utjelovljene Riječi... Isus, koji je 'slika nevidljivoga Boga' (Kol 1,15) jest i savršeni Čovjek koji je Adamovim sinovima vratio sličnost s Bogom, koja je već prvim grijehom izobličena. Budući da je u njemu ljudska narav bila uzeta, a ne uništena, time je ona i u nama uzdignuta na veoma visoko dostojanstvo. Utjelovljenjem se, naime, Sin Božji na neki način sjedinio sa svakim čovjekom. Radio je ljudskim rukama, razmišljaо ljudskim umom, odlučivao ljudskom voljom, ljubio ljudskim srcem. Rođen od Marije Djevice, postao je uistinu jedan od nas, u svemu nama sličan osim u grijehu." (GS 22)

Samo srce koje ljubi može reći sa psalmistom: Evo, dolazim, Gospodine, vršiti volju tvoju. Svaki život, svaki čovjek koji dolazi na svijet trebao bi biti eho ovog odgovora kojega je dao Isus u najpotpunijem smislu. Svaki čovjek dolazi iz Ljubavi i k njoj je usmjerен. Ali Ljubav se ne daje tek sama od sebe. Dariva se onomu tko joj otvara srce, tko za njom čezne i moli.

*S nebeskih visina svojega Božanstva
sišao si u niskost našeg čovještva,
jer sa svojim ograničenim umom
nisam mogla niti shvatiti tvoju visinu,
niti uopće pogledati je.
Da bih u svojoj malenosti
mogla vidjeti tvoju veličinu,
postao si Djetetom,
veličinu svojeg Božanstva
uključio si u malenost našeg čovještva.
I tako si nam se objavio u Riječi,
svom jedinorođenom Sinu
i tako sam te prepoznala, neizmjerna Ljubavi!
Neprocjenjiva Ljubavi,
što da ti odgovori duša moja?
Zovem te, vječni Oče,
prekljinjem te, dobrostivi Bože,
nas i sve svoje sluge rasplamsaj
ognjem svoje ljubavi.*

Katarina Sijenska

*GS - Gaudium et spes (Radost i nada), dokument Drugoga vatikanskog sabora

ESHATOLOŠKI ZNAČAJ PUTUJUĆE CRKVE (3)

Krist je, naime, podignut od zemlje, sve privukao k sebi (usp. Iv 12,32); uskrsnuvši pak od mrtvih (usp. Rim 6,9), poslao je na učenike svoga Duha koji oživljuje i po njemu je ustanovio svoje Tijelo, Crkvu, kao opći sakrament spasenja. Sjedeći s desna Ocu, neprekidno djeluje u svijetu da bi ljudi priveo Crkvi i po njoj ih uže povezao sa sobom te hraneći ih svojim tijelom i krvlju učinio ih dionicima svoga proslavljenoga života (LG 48,2).

1. Uvijek djelotvoran prošli događaj

"Vazmeno otajstvo" Kristove muke, smrti i uskrnuća, te dar Duha Svetoga, koji odatle pridolazi i neprestano se daria Crkvi, prošli je događaj koji je u Crkvi i po Crkvi uvijek djelotvoran, a ne neka puka prošlost koja bi se samo ponekad spominjala. To je središnji i odlučni događaj povijesti spasenja čija se moć neprekidno ostvaruje. To je temelj eshatološkog značaja Crkve: "Već su, dakle, k nama došla posljednja vremena (LG 48,3).

a. Kristovo uzdignuće

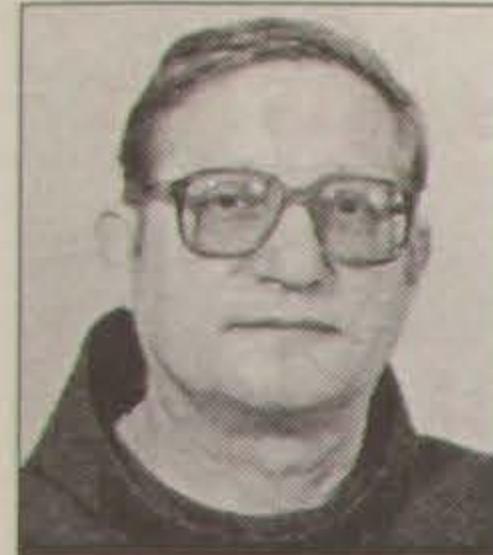
Krist, utjelovljeni Sin Božji, bio je "uzdignut" na križ u potpunom značenju te riječi. U svjetlu vjere, to je bilo takvo uzdignuće koje Kristu omogućuje da sve ljudi privuče k sebi (usp. Iv 12,32). Apostoli svjedoče da je uskrsnuo od mrtvih i spremni su za tu istinu i činjenice žrtvovati i sam svoj život. Smrt nad Isusom više ne gospoduje (usp. Rim 6,9). Isus nije uskrsnuo tako da bi se ponovno vratio u zemaljski život, nego tako da je prešao u nebeski, odnosno Božji život. To je sasvim drukčije uskrsnuće od onoga kojim je bio uskrišen Lazar, mladić iz Naina ili Jairova kći, koji su kasnije ponovno morali umrijeti. Kristovo je dakle uskrsnuće čin kojim je božanska moć onu ljudsku narav, koju je sa sobom sjedinila, izvukla ispod vlasti smrti i preobrazilila je djelovanjem Duha Svetoga. Taj novi način Isusova postojanja takav je da pripada novom stvorenju (usp. Dj 2,32-36). To je bilo Isusovo uzvišenje

"na Božju" ili "Očevu desnici", što znači Isusovo dioništvo u vladarskoj vlasti i veličanstvu Boga Oca (usp. Mt 22,44; Rim 1,4; 1 Kor 5,4; 2 Kor 12,9; Fil 2,9). Riječ "sjediti" uzima se u prenesenom značenju. Ne radi se o tjelesnom sjedenju, nego o tome da On čvrsto i stalno posjeduje proslavljenou stanje, kao i o tome da je Kristova vlast nad cijelim čovječanstvom i svemirom nepokolebitiva i neprolazna. Sličan je i izraz "s desne". Ne radi se o tome da bi Isus sjedio s lijeve ili desne strane. Kada se kaže da Isus sjedi "s desne Očeve" onda to znači da od uskrsnuća i uzašašća i dalje Isusovoj ljudskoj naravi pripada božanska čast i vlast. To će sv. Augustin ovako reći: "Onu desnicu morate razumjeti kao vlast koju je dobio od Boga uzeti čovjek, da će doći suditi onaj koji je prije došao, da bi bio suđen. U vječnom blaženstvu je desnica jer тамо nema nikakve bijede". Slično tumači i sv. Ivan Damašćanski: "Sjediti s desne strane - to znači da je Isus privučen u božansku moć koja obuhvaća cijeli svemir". Uzdignuće na mjesto "s desne strane Boga Oca" i ujedno primanje imena "Kyrios-Gospodin", koje pripada isključivo Bogu, kao vrhunski događaj Kristove proslave, kao i slični izrazi, pokazuju nam da je prva kršćanska zajednica Isusovo božanstvo shvaćala kao dioništvo u Božjim pridjevima sveopće vlasti i suda, ali kao dioništvo Božjeg imena (biti) zajedno s Ocem. Krist je ušao u Božju onostranstvo da bi i nas privukao u transcendentalnu tajnu Boga, da bi nas pobožanstvenio, a da nas pri tome ne bi utopio u Bogu, odnosno oduzeo nam osobnu bit i našu osobnu svijest. U Kristovoj ljudskoj naravi već smo spašeni. Čas otkupljenja je već bitno tu, premda će se njegov sjaj tek pojaviti. Otkupljenje nije više samo obećano, nego je već ovdje. A svatko je od nas pozvan da slobodno dadne svoj odgovor na odlučujući i posljednji Božji nagovor, izrečen kroz Kristovo uskrsnuće i da stupi u dinamični djelokrug najsudbonosnijeg otkupiteljskog djela.

b. Dar Duha Svetoga

Krist je u takvom stanju proslave da ima sposobnost poslati čovječanstvu

Duha Svetoga. (usp. Rim 1,4, Iv 7,39). Po proslavi Krist je za cijelo čovječanstvo postao izvor života, što ga je na svijet donio u izobilju. Takav izvor nadnaravnoga života proslavljeni Krist ima po tome što neprestano dariva Duha Svetoga, koji je ujedno Očev i Kristov Duh (usp. Rim 8,9). Prema nauci sv. Pavla Krist je svojim uskrsnućem postao "duh životvorni" (1 Kor 15,45). Proslavljeni Krist je vrelo iz kojega ključa voda Duha Svetoga, koja oživljava i čisti, iz nove stijene, koja je Krist (usp 1 Kor 10,4, Iv 7,37-39). Proslavljeni Krist može svojim Duhom djelovati u čovjekovoj unutarnjosti i stvarati sinovski odnos čovjeka u odnosu prema Bogu (Rim 8,14-17; Gal 4,4-6; 3,8). Kao što Krist prima život iz Oca, tako Crkva prima život iz Krista po njegovu Duhu. Krist se daje Crkvi i na unutarnji način djeluje u njoj po Duhu Svetom. Vanjsko crkveno uređenje i ustavne, koliko god bile dobre, bez tog unutarnjeg počela bile bi nešto posve jalovo i neplodno. Djelovanje proslavljenog Krista i njegova Duha u Crkvi, to se dvoje ne može rastaviti. Krist djeluje time što šalje Duha Svetoga. A Duh Sveti oživljuje Crkvu kao onaj koji je poslan od Gospodina (usp. UR 2,2; LG 8). Podjeljivanjem Duha Svetoga. Krist nas već sada "uklici" stvarno čini dionicima njegove slave. Duh Sveti je "kapara", naplata svega onoga što nas čeka na koncu vremena (usp. 2 Kor 1,22; Ef 1,14, Kol 3,4). Zato Sabor s punim pravom kaže da je "obnova koja nam je obećana i koju čekamo, već počela u Kristu i napreduje u slanju Duha Svetoga" (LG 48,2). Posljednja stvarnost otkupljenja i spasenja već je ovdje i svaki čovjek koji se odluči za Krista već pripada novom svijetu. Jedino još mora uzeti u obzir napetost između "već" i "još ne", koja je svojstvena povijesti. Kristova pobeda nad neuspjehom i slomom Križa, pobjeda je o kojoj svjedoči Kristovo uskrsnuće kao i slanje Duha Svetoga. To je neopozivo obećanje da će se Bog zauzeti i za svu ljudsku povijest te učiniti da postigne svoju svrhu, spasenje i otkupljenje.

Piše: dr. Tadej Vojnović, OFM

Jakov se ne može lako riješiti Labana

Laban je bio na striženju svojih ovaca. Jakov je iskoristio tu priliku za svoj bijeg. Prije toga ničim u svojem poнаšanju nije dao nasluti Labanu što smjera. Bio je svjestan da bi svaki dogovor o mirnom odlasku bio nemoguć. A bio je i slabiji, uvijek tuđinac u stranoj zemlji. Uz Labana bi pristali svi mještani (što se vidjelo kod svadbe s Leom) pa je Jakov bio svjestan da je u slabijem položaju. Jedino rješenje će biti bijeg. Pokupio je sve svoje stvari, naprtio deve, uzeo svoje žene i djecu te se žurno dao na put. Znao je: Laban će ubrzo čuti što se dogodilo. Nije bilo vremena za gubljenje.

Potjera

Bila su potrebna tri dana da Laban sazna što se dogodilo. Bio je kod svojih ovaca kad je čuo za događaj. Striženje ovaca uvijek je bilo povezano i s gozbom. Odmah je sve prekinuo, skupio svoje rođake i dao se u potjeru. Znao je kuda mora usmjeriti svoje traganje: prema Kanaanu. Jakov bježi u svoju domovinu.

Za to je vrijeme Jakov već daleko poodmakao. Prešao je rijeku Eufrat i uputio se prema Gileadu. Trebalо je sedam dana da Laban sa svojim ljudima sustigne Jakova. Bilo je to na brdu Gileadu. Zastali su i utaborili se na uzvisinama poput dviju vojski: Jakov na Glavici a Laban na Gileadu. Ali do borbe nije došlo. Borili su se samo riječima.

Laban je protiv Jakova iznio dvije tužbe. Prva se odnosila na njegov potajni bijeg od njega. Laban predbacuje: "Što si to htio zavaravajući me i odvodeći mi kćeri kao zarobljenice na maču? Zašto si potajno pobjegao, u bludnju me zaveo i nisi me obavijestio? Otpratio bih te s veseljem i pjesmom, uz bubnje i lire..." (Post 31,26-27). Ali to je samo optužba. Znamo da je stvarnost drukčija. Jakov je bio iskorištavan a potkraj je došlo i do neprijateljskog držanja kako Labana tako i njegovih sinova (usp. Post 31,1-2). Bijeg je ustvari bio jedini izlaz.

Druga se optužba odnosila na krađu kućnih idola (hebr. 'elohaj = bogovi, dok se u r. 19. zovu terafim = idoli). Još bi nekako mogao opravdati bijeg silnom čežnjom za očinskim domom, ali krađa kumira?! Je li Laban mislio samo na krađu idola ili je smatrao

da ga je Jakov pokrao iznijevši toliko blago a idoli su, kao kućna svetinja, bili samo izraz najdrskije krađe? Vjerojatno je u pitanju ovo posljednje. No znademo da Jakov nije imao pojma o idolima, to je bilo djelo Rahele koja je to potajno učinila.

Premda do fizičkog sukoba nije došlo, Laban je svjestan da je on u ovom slučaju nadmoćniji. To on sasvim jasno ističe: "U mojoj je ruci da loše s tobom postupim!" A zašto to on ipak ne čini? Kad je stigao na Gilead imao je čudan san. Ukazao mu se Bog i naredio mu: "Pazi da protiv Jakova ne poduzimlješ ništa ni dobro ni zlo!" To je ono što Labana sada drži u suzdržanosti. Osim toga Laban jasno prepoznaje da je to "Bog tvoga oca" tj. Izakov i Jakovljev Bog!

Jakovljev odgovor

Jakov odgovara Labanu na obje optužbe. On iznosi pravo stanje stvari. Pobjegao je jer se bojao moćnog Labana. Naročito se bojao da mu ne oduzme svoje kćeri koje su njegove žene. S time je povezano i oduzimanje djece. A što se tiče kumira (za koje Laban ne zna da ih je Rahela uzela svojemu ocu!) Jakov sigurno tvrdi da nisu kod njega i spremjan je kazniti smrtnom kaznom onoga kod koga ih Laban nađe. Ovaj se dao u potanko pretraživanje. Bilo mu je veoma stalo do ovih kućnih idola. Po mnogobožačkom vjerovanju oni su kući donosili sreću, blagoslov i uspjeh. Ostati bez njih značilo bi navući na sebe i kuću nesreću. Stoga tako bjesomučno Labanova pretraživanje svih Jakovljevih stvari i šatora. A gdje su idoli? Oni su ispod sjedala deve na kojoj Rahela sjedi. Kad je Laban došao do nje ona nije htjela sići izgovorivši se na svoju mjesecnicu što je bio dovoljan razlog da nijedan muškarac pa ni otac dalje ne inzistira.

Jakovljev bijes

Zašto mu Laban ne vjeruje da idoli nisu kod njega? Ražestio se i iz njega je provalilo sve što je u sebi potiskivao ne samo sada već i duge godine. A puno se toga nakupilo. Dvadeset godina služenja donijelo je Labanu veliki imetak. Jakov mu je nadoknađivao štetu koju su zvijeri

prouzročile u stadu. Pazio je da se stado množi i raste. U žedi i gladi, u studeni (na istoku su noći veoma studene!) i po vrućini, često bez sna i sve je to podnosi bez prigovora. Četrnaest je godina služio za kćeri i još šest godina za stoku koju je dobio. Osim toga Laban se nije držao dogovora. Kroz to vrijeme deset puta mu je smanjivao plaću. Što je onda Jakova držalo? On to sam ističe: "Da sa mnom nije bio Bog moga oca..." (Post 31,42).

Pomirenje i ugovor

Premda se Laban ponaša kao da je sve njegovo (i kćeri i djeca i blago) on ipak predlaže ugovor između njega i Jakova. Zašto? Vjerojatno se boji Jakovljevog Boga. Ugovor ima posve religiozni karakter. Jakov je uspravio kamen (ista gesta kao u 28,18) što je žrtvena gesta i rekne svojim ljudima neka skupe kamenje i nabace gomilu da tu blaguju (što je također spadalo kako u čin žrtvanja tako i u sklapanje ugovora). Laban gomilu nazva jegar sahaduta' tj. gomila svjedočenja a Jakov je prozva gal'ed u istom značenju. Nazvana je i Mispa tj. osmatračica (od hebr. capah = osmatrati). Predmet ugovora je: Laban pušta Jakova sa svim što je iznio iz njegove zemlje a on obećaje da će dobro postupati s njegovim kćerima i da neće užimati drugih žena uz njegove kćeri. Za sve to on zaziva Boga kao svjedoka kako sam kaže: "... sve da nitko drugi ne bude s nama, znaj da će Bog biti svjedok između mene i tebe" (32,50).

Ugovor je u sebi sadržavao potpuno primirje između Labana i Jakova, prekid svih neprijateljstava. Ugovor je potvrđen zakletvom. Vrlo je lijepa formulacija pisca: "Jakov se zakune Bogom - Strahom svoga oca Izaka". Nakon toga Jakov je na Glavici prinio žrtvu. Poslije je slijedilo blagovanje. Sada je mir, više se nitko nikoga ne treba bojati. Stoga je Jakov sasvim mirno proveo noć na Glavici.

Što je jedino moglo pomiriti ova dva suprotstavljeni čovjeka i uspostaviti među njima mir? Samo Bog! I jedan i drugi imaju čvrstu točku i oslonac na koji se mogu osloniti, na nekoga tko je izvan njih, tko ih stalno motri i gleda njihove postupke. On, Bog jedini može biti garancija pravog i istinskog mira među ljudima.

Rastali su se rano ujutro. Laban je poranio, izljubio svoje sinove i kćeri te ih blagoslovio. Pravi rastanak u miru i slozi. Mir i blagoslov koji je nad njima lebdio bio je - blagoslov Božji.

(U sljedećem broju:
Kako se susresti s bratom Ezavom?)

Uređuje: Katarina Čeliković

BOŽIĆNI TSUNAMI

O, da, dragi moji Zvončići, u prošlom sam Zvoniku poželjela radost za svu djecu svijeta a svi smo gledali svakoga dana tamo negdje daleko kako se djeca i odrasli bore s posljedicama razornog zemljotresa i tsunamija. Tsunami, za kojeg sada zna cijeli svijet, oduzeo je nezamislivo puno života. A oni koji su preživjeli suočavaju se sa strahotama bolesti, gladi, straha, bez najbližih dragih osoba.

Na internetu sam nedavno dobila molbu da pošaljem sliku dječaka koji je nađen sam i nitko nije znao gdje su mu roditelji. Gledajući njegovu sliku prva mi je misao bila da je i naš Bog došao među nas a nitko mu nije dao topli kutak. Srećom, on je uza se imao brižne roditelje. Ovaj je dječak samo jedan od stradalih i to od onih koji sebi ne mogu pomoći. Pogledajte njegovo lice. Njegove oči. Ne zna gdje je i tko će ga zagrliti. Pohitila sam poslati ovu poruku mojim prijateljima preko interneta i već drugoga dana dobila odgovor da je nađen dječakov otac. Za mene je to znak da je božićni Isus potražio ovom dječaku zagrljaj i sigurnost. Hvala mu za to! Slavimo Gospodina jer jedino On može riješiti naše nevolje.

Tsunami ruši, razara i uzima živote. Ali, tsunami i opominje. Kako često zaboravljamo da je ŽIVOT najveći i najljepši Božji DAR. Zato, dragi Zvončići, tijekom cijelog dana zahvaljujte Bogu za život, za roditelje koji su vas donijeli na svijet i za njihovu ljubav. Zahvaljujte Bogu i što ste zdravi, što imate svoj topli krevet i toplo jelo. Ne zaboravite da treba moliti dragoga Boga za onu djecu koja umiru od gladi, a njih je jako, jako puno. Molite za njih!

Zvončica

Pismo iz vrtića "Marija Petković"

I djeca u starijoj grupi u vrtiću "Marija Petković" (to su djeca koja "ne spavaju") razmišljala su o Božiću. O Božiću su slušali kod kuće, ali i u vrtiću. **Teta Kata**, naša kuharica, pokazala im je kako se pravi "božićnjak". I oni su sudjelovali u tome i žao nam je što tada nismo imali fotoaparat i zabilježili nezaboravne prizore.

Posebno je zanimljiva njihova priča o Isusovu rođenju koje su oni opisali iskrenim i jednostavnim riječima. Evo njihove priče koju namjerno nismo htjeli ispraviti kako bi ostala baš njihova.

Emina, odgajateljica

BOŽIĆ

Na Badnje veče i Badnji dan.

Kad se rodi Isus.

Tio je Bog poslati Isusa, zato što su ljudi bili rđavi i svađali su se. Onda je Bog odlučio da pošalje Isusa da ih nauči da budu dobri. Da se lipo igraju, da se vole, da se ne gađaju piskom, da se ne svađaju.

Anđeo Gabrijel je obavijestio Mariju da će ona roditi Isusa.

Djeca iz vrtića sa s. Silvanom i odgojiteljicama posjetili su bake i djede u Gerontološkom centru i čestitali im Božić

UZ GODINU EUHARISTIJE

Euharistija je izvor i vrhunac svega kršćanskog života. Ostali sakramenti, kao i sve crkvene službe i djela apostolata, tjesno su povezani s Euharistijom i prema njoj su usmjereni.

Kada je ustanovljena Euharistija?

Na ovo pitanje najbolji odgovor možemo naći u Katekizmu Katoličke Crkve.

"Naš je Spasitelj na Posljednjoj večeri, one noći kad bijaše izdan, ustanovio euharistijsku žrtvu svoga Tijela i Krvi, da ovjekovječi kroz stoljeća žrtvu križa..." /br. 1323/

Maški vitez

Što je Pasha?

- a. židovski kućedomačin
- b. židovski blagdan
- c. židovski naziv za zakon

Kao poseban oblik bogoslužja razvila se u Pracrvi Večera. U Novom se zavjetu još naziva:

----- VEČERA

----- A ----- A

L ----- U -----

**RIJEČ BOŽJA
I EUHARISTIJA
NAŠI SU
PUTOKAZI
NA PUTU.**

Bl. Ivan Merz

MALO SE SALIMO

SVE O RAJU

1. IZ ŠKOLE

Vjeroučitelj: Kada je za Adama prestao raji?

Ivica: Kad mu je dragi Bog doveo Evu.

2. DOKLE SU BILI RAJU

Učitelj: Dokle su Adam i Eva bili u raju?
Učenik: Dok nisu sazrele jabuke.

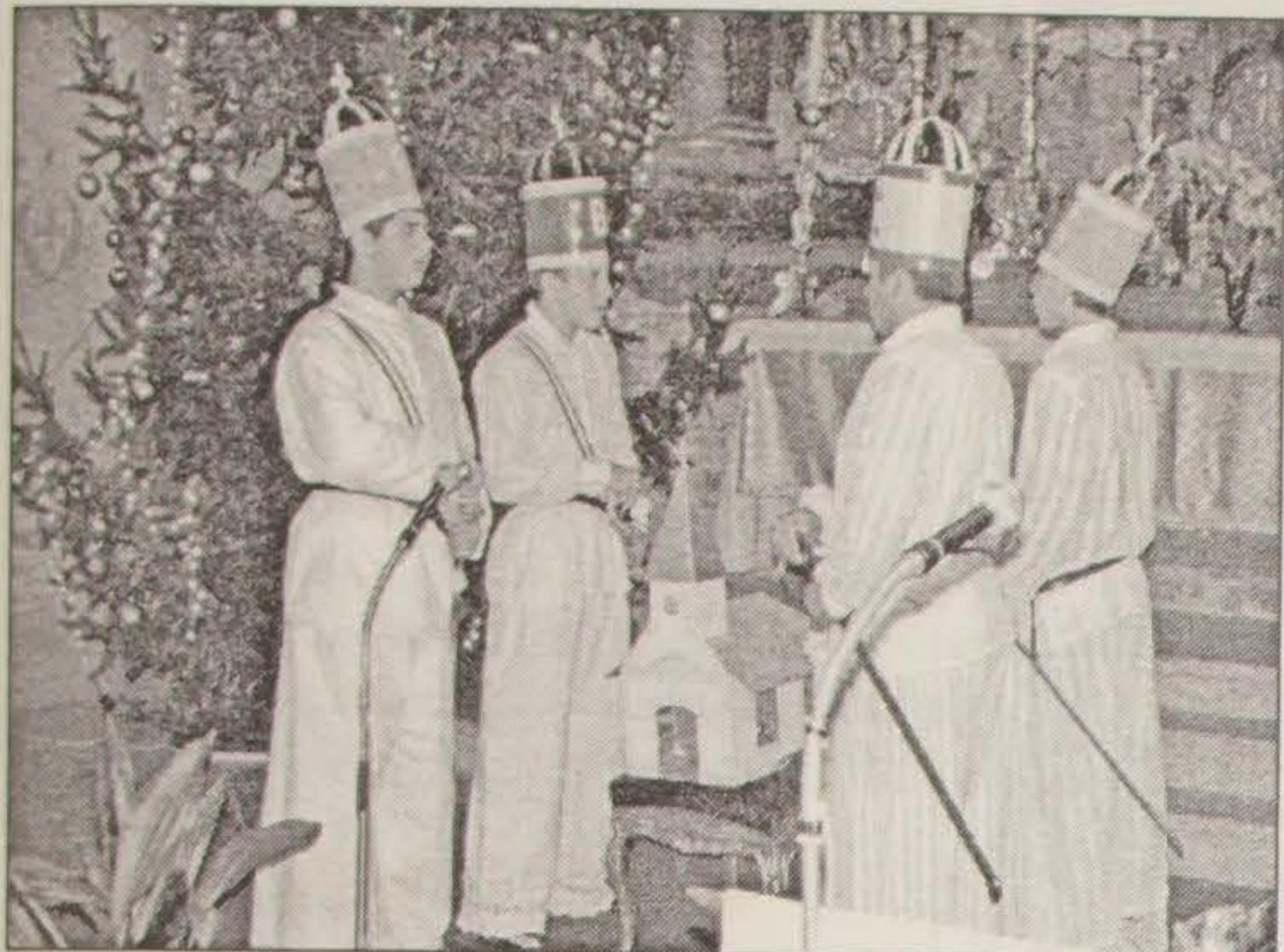
3. PRAVI RAJ

Jedan gospodin radosno reče svome prijatelju da je njegova kuća baš pravi raj.

- Kako to, zapita u čudu njegov prijatelj.
- Tako, moje ime je Adam, žena mi se zove Eva, a moja je punica prava zmija i eto kod mene je raj.

DOČEKALI BOŽIĆ AKTIVNO

"Betlemaši" iz Novog Slankamena na božićnoj priredbi u crkvi sv. Jurja u Petrovaradinu

U crkvi sv. Roka najustrajniji na zornicama popunili su adventske kalendarne

Sa svih strana stižu vijesti kako su djeca u došašću bila vrlo aktivna. Hvale se u župi sv. Jurja da su djeca posjećivala najstarije župljane u Karitasovom klubu, ustrajno su lijepili sličice u adventski kalendar, donosili svoje igračke za one koji ih nemaju... I u župi sv. Roka djeca su vjerno dolazila na zornice, pomagala u programima za Materice i Oce, u božićnoj pastirskoj igri, također su pravili adventske kalendare... U Vajskoj su djeca izvela božićni igrokaz.

A onda stižu vijesti i Srijema. Iz svih dijelova djeca i mlađi sudjeluju u božićnom koncertu svojim recitacijama, pjevanjem, scenskim prikazima. Pogledajte anđela iz Iriga i "Betlemaše"...

I u Novom Sadu prekrasan božićni koncert okupio je nevjerljatan broj izvođača od onih najmlađih do najstarijih...

Evo slikom priče o doživljaju Božića naših Zvončića i Zvončica koji su dočekali Božić veselo i radosno!

Kaka divan anđeo iz Iriga!

Stigli su "kerski" pastira u crkvu sv. Roka u Subotici

Pastirska igra u crkvi sv. Jurja u Subotici

U somborskoj crkvi Pr. Trojstva djeca su izvela lijep program

PLEMENITO BOŽIĆNO SRCE U ŽEDNIKU

Isusov rođendan i mi djeca u Žedniku lijepo smo proslavili. Već odavno znamo da nema čarobnih vila i saonica koje u naše kuće dopremaju darove i paketiće. Znamo da tu ulogu vrše plemenite osobe. Za ovaj Božić plemenito srce imala je jedna djevojka, članica našeg pjevačkog zbora. Na zadnjoj probi zbora rekla je: "Želim biti anonimni darovatelj i obradovati neku djecu.

Molim vas da to budu isključivo dječa, za odrasle u ovome nema mjesata." Iz svog elegantnog novčanika izvadila je 10.000 dinara! Svi smo bili šokirani jer su svi prilozi, s kojima smo već "riješili" paketiće, ukupno iznosili 10.000 dinara. Gledali smo se u čudu. Što još s tolikim novcem? Onda smo se snašli i sadržaj paketića proširili na 13 artikala. Veselje na polnočki bilo je veliko. Lijep program, trojezično pjevanje

(mađarski, hrvatski i latinski) a nakon sv. mise podjela slatkih darova.

Naši stariji kažu kako su svojedobno skupljali za Misije. Danas pokreću akcije za Aziju zbog posljedica tsunamija. A mi kažemo: "Treba sigurno i tamo pomoći, ali ne morate ići tako daleko. Prepoznajte Isusa u siromahu iz vašeg mesta kao što je to učinila ova djevojka kojoj je dragi Bog za ovaj čin ubilježio peticu s tri zvijezdice.

Kata i mali Žedničani

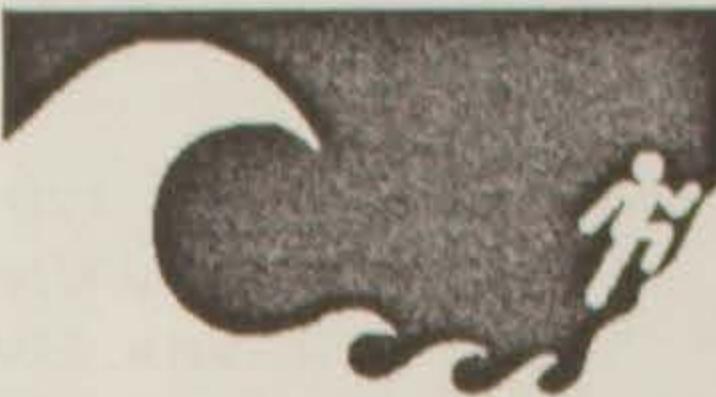
Uredio: Igor

NOVI POČETAK

U ovoj godini ostavi vidljive tragove svoje vjere u svojoj okolini, jer jako je malo onih koji to danas čine. Osmijehni se onda kad ti dan ne može biti teži jer znaš da će sve to za koji sat proći. Drži otrovni jezik za zubima. Učini ljudi oko sebe sretnim, jer to je uvjet da i sebe učiniš sretnim. Raširi svoje ruke i zagrli svaki dan što je pred tobom i zapamti: SVE JE PROLAZNO NA ZEMLJI. Na žalost, to smo osjetili na jedan težak način na samom početku godine u tsunamiju koji je samo jedan od načina na koji Bog govori da je sve prolazno... ali nemojmo se uplašiti nego se još bolje pokażimo u svojoj vjeri. Krupnim koracima hodaj u novoj godini i nemoj se ničega bojati, jer je Gospodin uvijek s tobom:)

TSUNAMI INFORMATION

IN CASE OF EARTHQUAKE, GO TO HIGH GROUND OR INLAND

PeTaR

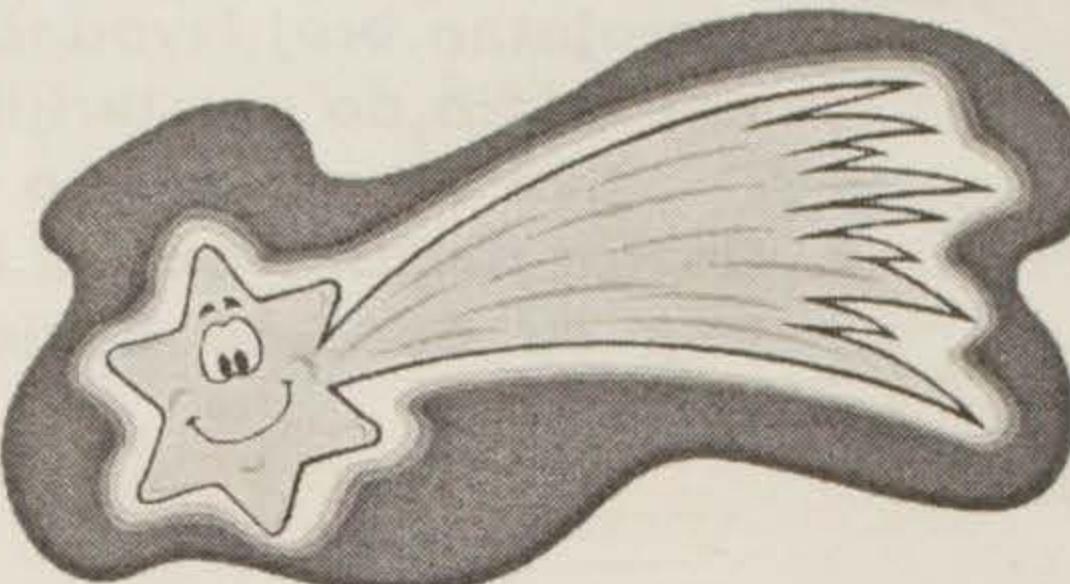
TRIBINA MLADIH

Predbožićna Tribina mladih održana je 19. prosinca u Katoličkom krugu. Predavačica Matilda Morvai, katehistica iz Ade, govorila je o povijesti Božića, točnije o mjestu Isusovog rođenja u vremenu i ljudskoj povijesti.

Istina je da se točna godina Isusovog rođenja ne zna, ali postoje izvjesne činjenice i događaji, zabilježeni kako u Bibliji tako i u povijesnim knjigama, koji se spominju uz blaženi porod. Tu su Herodova vladavina i popis stanovništva kojeg je izdao August. Astronomi drevne Babilonije zabilježili su početkom Nove ere konjukciju Jupitera i Saturna, što je zapravo Betlehemska zvijezda. Postoji još činjenica na osnovu kojih se može približno odrediti prva godina Božića.

Zaključak je ovaj: datum rođenja se ne može točno potvrditi niti iz Biblije, niti astronomije, niti iz povijesti. To što je važno je svijest s kojom se dočekuje Božić, istinska radost srca i duše u iščekivanju godišnjice silaska Boga na zemlju koji je preko Marije Djevice postao dijete slično nama.

Ivana

HVALA - ta divna riječ

*Hvala...
Thanks...
Grazie...
Merci...*

Tek smo stupili u novu godinu i dok činimo prve korake još uvijek "ocjenjujemo" prošlu godinu - da li je ona bila više sretna nego tužna, uspješna, zabavna. Kakva god bila, zahvalili smo se Bogu za sve te krenuli dalje! No, riječ "Hvala" ne smijemo vezati samo za kraj godine. To je divna riječ koju moramo češće koristiti u obitelji, među prijateljima i suradnicima te kada se obraćamo Bogu...

Sada vam preporučujem da uzmete mali odmor, bar na 5 minuta odvojite se od svega, sjednite negdje u tišini i obratite se svom Ocu - možete početi sa "Hvala Ti za...". Dalje će vam sigurno biti lako!

:)

Mirjana H.

U susret događanjima

MISA MLADIH ZA MIR

4. 02. 2005.

u 20 sati

crkva sv. Jurja u Subotici

PRELO MLADIH

5. 02. 2005

u 19,30 sati

HKC "Bunjevačko kolo"

DUHOVNA OBNOVA ZA DJEVOJKU

Mlade osobe vrlo često se pita-ju "Što dalje? Što će biti u dalnjem životu?" Vjerujem da je svaka pomoć pri traženju ovih odgovora dobrodošla. S ciljem da nam pomognu u traženju našeg puta, s. Vianeia i s. Martina iz Družbe sestara Naše Gospe iz Zagreba organizirale su duhovnu obnovu za djevojke pod nazivom "Kojim putem krenuti?" na kojoj se okupilo šesnaest djevojaka. One su se okupljale na župi Isusova Uskrsnuća te u samostanu sestara Naše Gospe od 6. do 8. siječnja ove godine te kroz korisna predavanja sestara, grupni rad i druženje bolje upoznavale sebe. Tijekom susreta misna slavlja je predvodio vlč. Oskar Čizmar a u svojim propovijedima govorio o obiteljskom te redovničkom životu.

Da bismo pronašli naš put, prvo moramo dobro poznavati sebe - tj. naše IDEALNO "JA", OČEKIVANO "JA" i STVARNO "JA"!

Kada upoznamo sebe već smo blizu pravog puta. Dopustimo da Bog bude uz nas - ako nas on vodi, sigurni smo!

Za kraj vam preporučam malu molitvu:

**Bože, daj mi snage da promijenim ono što kod sebe mogu promijeniti
da prihvatom ono što ne mogu promijeniti
i da razlikujem ovo dvoje!**

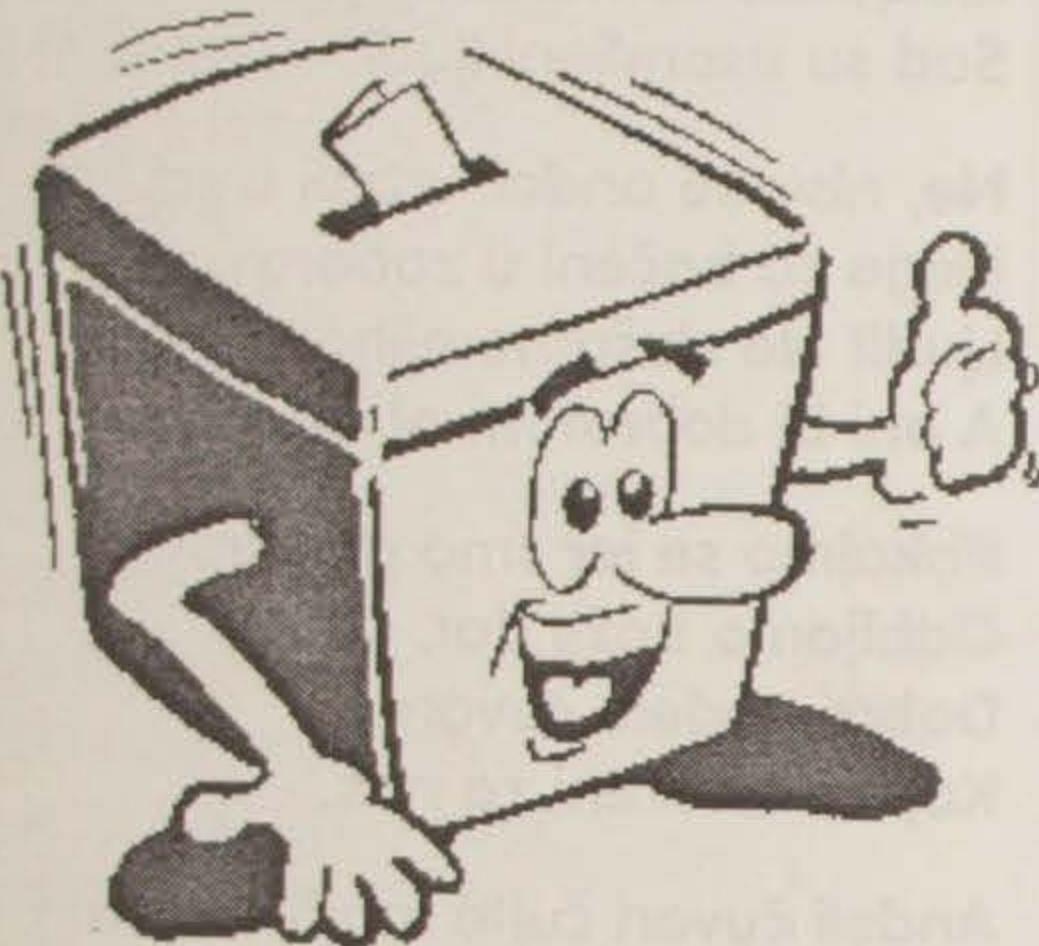
Mirjana H.

IZBORI

politički i oni drugi

Postoje mnogi izbori u našim životima. Od izbora životnog zvanja, škole, fakulteta, prijatelja, pa sve do glazbe koja se sluša; sve su to naravno stvari za koje se moramo odlučiti. No, o jednoj vrsti izbora sam osobito razmišljao a to su POLITIČKI IZBORI.

Na ovo razmišljanje potaknuli su me predsjednički izbori u Hrvatskoj. U prvom krugu 13 kandidata za predsjednika Republike i puno različitih mišljenja oko svih mogućih društvenih tema. Kao kršćanin-katolik bio sam zaprepašten kada sam video kakva su stajališta tih ljudi oko vrlo osjetljivih tema poput pobačaja ili homoseksualnih brakova (zajednica). U zemlji s 85 posto katolika samo jedan od kandidata je uzeo jasan stav protiv pobačaja, dok je bilo mnogo onih koji su vodili baš politiku pro-abortion. I onda se ja pitam, da li je moguće da deklarirani katolici mogu glasovati za takve kandidate? Koje su te vrijednosti koje mi vidimo u kandidatima kad glasujemo za njih? Samo one koje će nam donijeti materijalnu korist?

Katekizam Katoličke Crkve je vrlo jasan po ovom pitanju. "Kad se nađe pred moralnim izborom, savjest može donijeti ili ispravan sud u skladu s razumom i božanskim zakonom ili, naprotiv, pogrešan sud koji se od njih udaljuje." (KKC 1786)

Dakle, i pri odabiru političara koji će nas zastupati itekako su bitna njihova mišljenja oko pobačaja, umjetne oplodnje itd. Jer, tko će štititi pravo te nerođene djece ako ne mi kršćani? Ljudi bi se nezabranjivanjem abortusa htjeli igrati Boga. Ne smijemo takvo što dopustiti! Ako mi ne kažemo jasno i glasno svoje mišljenje protiv abortusa (i sličnih stvari), onda će doista taj statistički podatak od 85% katolika u Hrvatskoj i ostati samo mrlja na papiru.

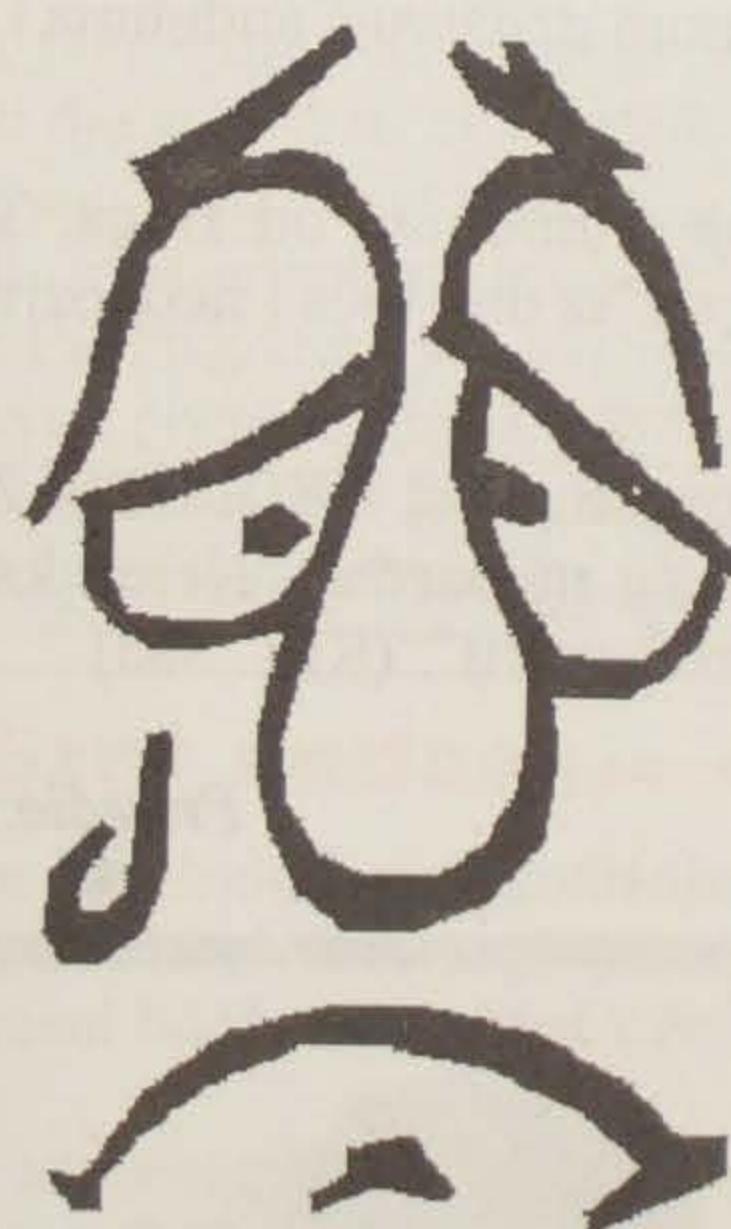
Igor

Ako si nesretan

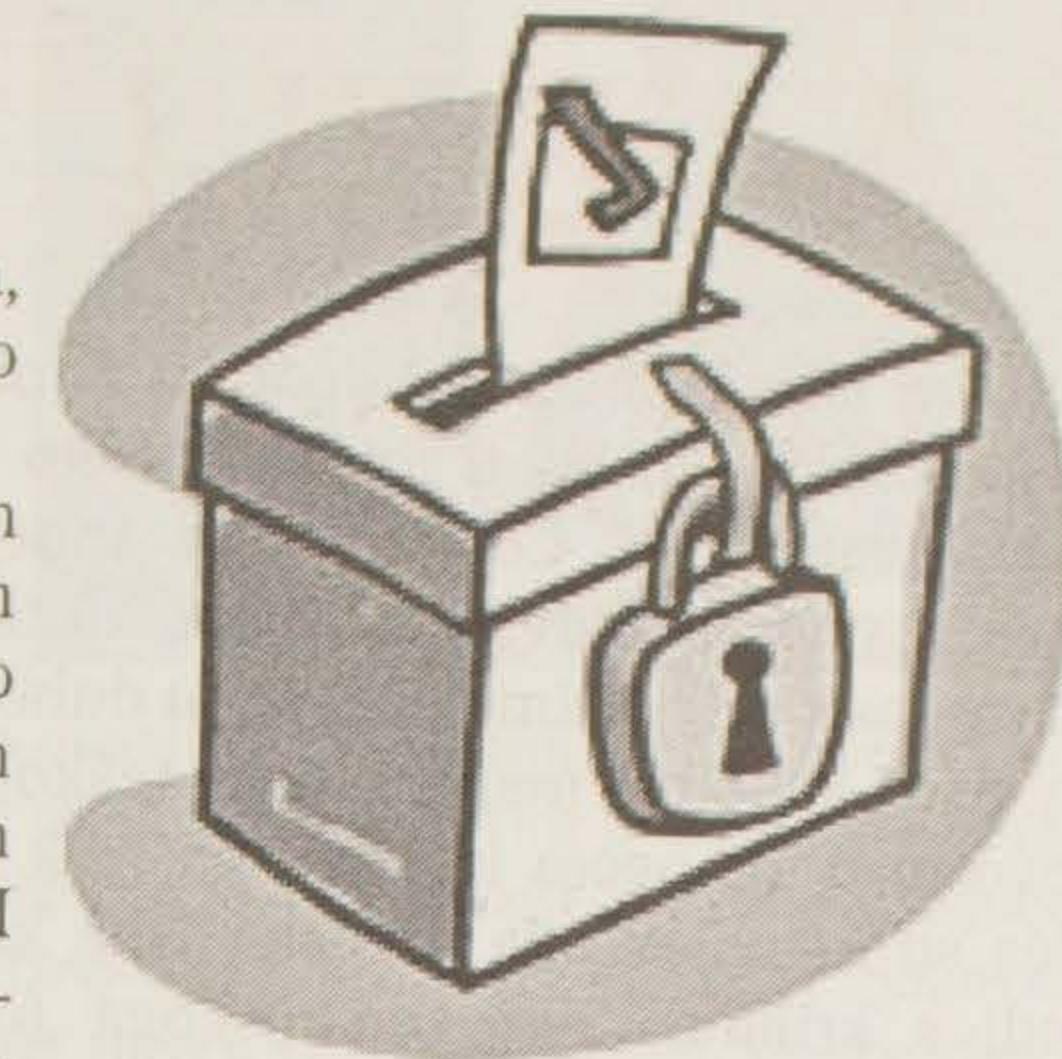
Mnogi se ljudi stalno žale na svoj život: obasuti su problemima, okruženi nevoljama, tište ih razne brige. Kada se pogledaju u zrcalo prvo zapaze svoje tjelesne nedostatke i toliko se zaokupe svojim manama da ništa drugo ne primjećuju. Razmisli, da nisi možda i ti jedan od takvih ljudi? Kad si posljednji put rekao: "Ipak je život lijep!"?

Zašto da budeš nesretan kada si stvoren za nešto mnogo, mnogo uzvišenije - za sreću?! Potrebno je samo da otvorиш svoje oči. Ne poričem, u životu postoje i bol i tuga i jad ali nemoj misliti da oni i gospodare životom. Zašto samo na njih obračaš pažnju i samo njima pridaješ važnost? Pogledaj malo bolje i vidjet ćeš da se sunce ipak probilo kroz oblake, da ti je danas upućen osmijeh, da ti je vjetar milovao kosu i da ti je prijatelj rekao koliko mu značiš. Zašto si toliko uznemiren zbog problema? Oni postoje ali ne zaboravi da ti nisi sam. Bog je uvijek tu za tebe. Ti ga olako primaš i guraš Ga na stranu. Vjeruj i uzdaj se u Njega! On ti nikada ne bi dao križ koji ne možeš nositi - uz Njegovu pomoć.

Zašto je dijete radosno i nasmiješeno kad god se pogleda u zrcalo? Zato što u njemu vidi svog anđela čuvara koji ga uvijek prati i čuva, potvrđuje mu njegovu posebnost, ohrabruje ga i usmjerava. Ono je sigurno u Božju prisutnost, Njegovu neizostavnu pomoći i obilje darova. Zašto si pritvorio oči i sad gledaš samo nevolje i probleme? Otvori svoje oči i vidjet ćeš koliko su oni ustvari majušni naspram životnih ljepota koje ti Bog daruje. Čim otvorиш Bogu srce, radost će ući u tvoj život. Nemoj se bojati jer nemaš što izgubiti osim bola i tuge, a dobit ćeš istinski mir i sreću.

Nevena

TAIZÉOVSKI DOČEK NOVE GODINE

SUBOTIČANI U LISABONU

Tradicionalno "Hodočašće povjerenja" koje organizira ekumenska zajednica Taizé održano je za doček Nove Godine u Lisabonu. Susret je trajao od 28. prosinca 2004. do 1. siječnja ove godine. Na susretu je bilo oko 50.000 mladih hodočasnika, a među njima su bili i mladi iz Subotice i Tavankuta. Iz Srbije i Crne Gore bilo je oko 2000 mladih.

Svaki dan je započinjao zajedničkom molitvom u župama, a onda je uslijedio rad u grupama. U radu u grupama mladi su razmjenjivali iskustva, mišljenja i stavove na razne teme koje se tiču vjere, kulture i ostalih karakteristika jednog naroda. Dva puta dnevno bile su priređivane zajedničke molitve za sve mlade na velesajmu Oriente.

Novu Godinu je svatko dočekao u svojoj župi na molitvenom bdjenju za mir i povjerenje među ljudima koje je počelo u 23 sata. Poslije ponoći, nakon molitvenog bdjenja, svaka župa je trebala organizirati Festival naroda, druženje na kojem bi se svatko predstavio nekom pjesmom ili plesom iz zemlje odakle dolaze.

Žao nam je da nitko od naših hodočasnika nije napisao izvješće o ovom putu i podsjećamo na Papine riječi:

"Postanite, po povratku kući, sve više tvorcima mira i jedinstva."

/Zv/

ANĐELI

Svi smo se barem jednom u životu zapitali: "Pa tko su ti anđeli i kako li samo izgledaju?" Čuli smo za anđele čuvare, pa i za anđela Gabrijela, ali tko su zapravo oni? Naime, anđeli su duhovna bića i kako oni nemaju tijelo, teško je govoriti o njihovom izgledu, no ipak ta bića su oduvijek bila predstavljana kao ljudi s krilima. Spoj zemaljskoga (čovjekolikost) i nebeskoga (krila)!

Evo što o anđelima kaže Katekizam Katoličke Crkve:

"Postojanje duhovnih, netjelesnih bića koje Sveti pismo obično naziva anđelima, vjerska je istina." (KKC 328)

"Sveti Augustin u vezi s njima kaže: 'Riječ anđeo označuje službu a ne narav. Pitaš kako se zove ta narav? - Duh. Pitaš za službu? - Anđeo. Duh je po onome što jest, anđeo po onome što čini.' U cijelom svome biću anđeli su sluge i vjesnici Božji. Budući da 'neprestano gledaju lice Oca mojega koji je na nebesima' (Mt 18,10), oni su moćni 'izvršitelji njegovih naredaba, poslušni riječi njegovoj' (Ps 103,20)." (KKC 329)

"Kao čisto duhovni stvorovi anđeli imaju razum i volju: oni su osobna i besmrtna stvorenja. Po savršenstvu nadilaze sva vidljiva stvorenja. O tome svjedoči sjaj njihove slave." (KKC 330)

"Od djetinjstva do smrti ljudski je život okružen njihovom zaštitom i zagovorom. 'Svaki vjernik ima uza se anđela kao čuvara i pastira da ga vodi u život.' Već na zemlji kršćanski život po vjeri sudjeluje u blaženom društvu s anđelima i ljudima koji su sjedinjeni u Bogu." (KKC 336)

I Sotona je isto bio dobar anđeo dok se nije odmetnuo od Boga. Taj "pad anđela" sastoji se u slobodnom izboru anđela koji su "iz dna bića i neopozivo otklonili od Boga i njegovo kraljevstvo" (KKC 392).

"Ono što čini da grijeh anđela ne može biti oprošten jest NEOPOZIV ZNAČAJ anđeoskog izbora, a ne manjak beskonačnog Božjeg milosrđa. - Nema kajanja za njih nakon pada kao što nema kajanja za ljude nakon smrti". (KKC 393)

Priredio: Igor

DODIR

- Dok idem putovima koje moja duša prepoznaće kao svoje, moje se srce sve češće lomi i kida. Sve češće se osjećam samotan i slab. Ne znam dokle će moći tako - potuži se čovjek svojem anđelu.

- Razumijem te - reče anđeo sućutnim glasom.

- Čovjeku katkada treba mnogo vremena da nove blizine nauči razlikovati od samoće. I kada se prestane oslanjati o privid, može mu se učiniti da je izgubio oslonac, premda je tek tada stao na čvrsto tlo. A za svoje srce ne brini. Ono se ne lomi. Ne kida. Vjeruj, ti u njega sve

dublje ulaziš. I što si dublje u njemu ono biva sve prostranije. Svaku riječ, sve što ti se zbiva, svakoga na koga pomisliš, ono tada bez napora umije udomiti.

- Ali shvati - primakne se čovjek svojem anđelu.

- Čovjek sam i neizmjerno mi mnogo znači dodir onih koje čutim u svojoj duši.

- Doći će vrijeme - toplo će anđeo. - kada će ti biti dovoljno što netko, do koga ti je svom dušom stalo, negdje diše, bilo to ma tko zna gdje, bilo to u ovome vremenu ili onkraj njega. Svojim dahom vazda ćete se međusobno doticati. To je obilje od kojega veće čovjeku nije moguće ponijeti.

(Stjepan Lice, Anđeoske priče)

Anđeli čuvari

Mala, nevidljiva bića
Brojna kao i mi,
Došla su iz raja,
S krilima velikim.

Stare majke pričale su mnogo
O dobrim dušama tim,
Kako su uvijek sa nama
I da im se treba moliti.

Prolazilo je vrijeme brzo,
Nošeno vjetrom ludim,
Izblijedile su nanine riječi
Sad su usamljeni ljudi.

Ne, nisu se anđeli vratili u raj
Nego su bačeni u zaborav.
Ljudi! Ne slušamo njihov glas
A oni bi dobrotom obasipali nas.

Pokajmo se jer smo griješni-
Odbijamo Božji dar,
Dobre anđele čuvarne
Koji su stvoreni za nas.

Anđeli čuvari čuјte molbu našu:
Ne ostavljajte nas same ni u jednom
času!

Čak i kada zaboravimo na vas
Nasmijte se i smilujte na nas!

Nevena

Uređuju:
Vesna i
Ladislav
Huska

Dijete nam se rodilo!

Ležao je u bolničkom krevetiću.
Zapravo, spavao.
S rukama na prsima,
s palcem preko palca.
Doimao se vrlo bezbrižnim,
i ujedno je suvereno vladao situacijom.
Sve je bilo tu.
Malo kosice.
Nosić i usta.
Male šakice,
prstići i nokti.
Novi.
Čisti.
Savršeno!
Najsavršenije!
Ostala sam bez daha.
Bio je to moj prvi susret
s novim životom
ovako odmah,
uživo i izbliza.
I dok sam ga gledala zaneseno
činilo se kako razmišlja:
Eto, ja sam tu.
Možete me primiti kao dar.
To će biti najbolje, mislim.
I znate, ja vas trebam.
Ne zanima me kakvi ste.
Ne zanima me što mislite jedni o drugima.
I što drugi misle o vama.
Ja trebam ruke koje će me nositi,
hraniti, presvlačiti, zaštiti, i naravno, milovati.
Ja imam beskrajno povjerenje u vas,
kakvi god vi bili.
Oprostite što spavam
i što morate pogadati moje misli.
Treba mi san.
Treba mi dobar odmor
od ovoga što mi se upravo dogodilo - rođenje.
Ali ne budite zabrinuti.
Svladat ću ja to.
Mislim da počinje nešto predivno
za mene - i za vas.

B. R.

OBITELJSKI RAZGOVORI

"Osoba ne može biti netko ako se obitelj ne doživljava kao osobe dostoje poštovanja, kao ljubljene osobe", rekao je Stjepan Lice, osvrnuvši se na problem kako često ljudi nisu uopće svjesni u čemu se sastoje obiteljski razgovori, o čemu se najčešće govoriti. "Danas su najčešće u obiteljima teme razgovora one koje ne izgrađuju ljudi i ne obogaćuju ljudske duše i odnose, one koje ne stvaraju ugodno i životno poticajno ozračje. Ljudi su odgovorni za svaku riječ i pred svakim čovjekom osobito u odnosima prema onima koje se voli, pred djecom i njihovom bezazlenošću, pred mladima u njihovim traženjima i odrastanju, te pred sobom samima. Riječi i govor često mogu postati zid koji nije moguće preskočiti. Jedna riječ može nepopravljivo nauditi čovjekovo krvljanje, krvljanje njegovih odnosa. Jedna ružna riječ može nadjačati nebrojene dobre riječi. Međutim, dobre riječi mogu biti lijek čovjekovu tijelu i duši, ponekad im treba duže vremena i obilje strpljivosti; ali život pripada njima" - Iz predavanja bračnog para Ružice i Stjepana Lice na temu "Živjeti brak danas - komunikacija u obitelji" na susretu bračnih parova u Malom Lošinju, R. Hrvatska (prema: IKA)

- 24. siječnja ... Sv. Franjo Saleški - zaštitnik novinara
- 30. siječnja ... Svjetski dan gubavaca
- 1. veljače ... Dan života
- 2. veljače ... Dan posvećenog života
- 11. veljače ... Svjetski dan bolesnika
- 14. veljače ... Sv. Valentin - Dan zaljubljenih

Papine riječi uz molitvu Andeo Gospodnji na Bogojavljenje 6. siječnja 2005.

Bogojavljenje je i Dan djece misionara. Djeca su sadašnjost i budućnost Crkve i imaju aktivnu ulogu u evangelizaciji svijeta, te svojim molitvama doprinose njegovu spasenju i poboljšanju.

Dok ponovno izričem svoju molitvu za malene žrtve tsunamija u Aziji, ne mogu zaboraviti djecu koja su žrtve gladi i bolesti, rata i terorizma, kao i onu otetu, nestalu i iskorištavanu u nečasnoj trgovini.

Moji izrazi priznanja upućeni su svima onima koji se brinu oko zaštite najmanjih, a osobito Papinskoj djelu svetoga djetinjstva.

"Tko ne primi kraljevstva Božjega kao dijete, ne, u nj neće ući" (Mk 10,15). Neka nam pomogne Blažena Djevica Marija, koja danas Krista pokazuje svim narodima, da mu se i mi djetinjim osjećajima klanjam.

Srebrni andeo (postblagdanski dijalog)

Vrijeme božićnog i novogodišnjeg slavlja za nama je. Pokloni su podijeljeni, po neki ukrasni papir još viri ispod dvosjeda, sa bora su pojeni svi ukrasni bonbončići. Muž i žena vraćaju ukrase u kutije i razgovaraju:

- Ovog srebrnog anđela sljedeće godine moramo staviti na vidno mjesto. Cijelog Božića stajao je iza ovog četvrtastog ukrasa u kutiji i nitko ga nije ni primijetio, zašto ga nismo stavili na bor?

- Od stajanja je dobio neke flekice po sebi pa smo ga ostavili u kutiji da ga kasnije ulaštimo, ali na žalost od svega kuhanja i spremanja mi je promaklo; zaboravila sam to uraditi.

Muževi, ne dozvolite da se vaši srebrni anđeli (čitaj: supruge) cijeli sljedeći Božić (i u drugim prilikama, dodaje moja draga supruga koja ovo čita preko mog ramena!) kriju iza četvrtastog ukrasa (čitaj: štednjaka) i dobiju flekice po sebi, a da se od svega posla i umora ne stignu ulaštiti i zablistati svojim punim sjajem. Potaknite ih (ako treba i nekoliko puta) na posjet frizeru, kozmetičarki, koji odlažu zbog obveza ili nikad dovoljno novca. Priuštite im čak i sat ili dva kućnog dotjerivanja, bar u posebnim prilikama. Ovi "anđeli" nisu za kačenje na bor, nisu ukras, ali samo vi znate koliko ste sretni kad su oni lijepi i blistaju.

Suprug

Uređuje: Jakob Pfeifer

KRIST JE JEDINI TEMELJ

(1 Kor 3,1-23)

Evo nas na početku još jedne građanske godine kada smo opet pozvani na Svjetsku molitvenu osminu za JEDINSTVO kršćana da još snažnije, ozbiljnije, pobožnije molimo i sudjelujemo u ovoj Isusovoj nakani. Siguran sam da mnogi ne prestajemo misliti, moliti i činiti u ovom smjeru cijele godine ili godina, no ova OSMINA nas hoće opet ohrabriti, ojačati saznanjem da se mnogi u svijetu na poseban način upravo u ovoj OSMINI sabiru, mole, zajedno slave Bogorodjika Isusa Krista.

Primjer nam pruža naš Sveti Otac papa svojim molitvama, nastojanjima i djelovanjima na putu ka jedinstvu kršćana, čiji smo svjedoci. Svi bismo, a napose crkveni službenici i dostojanstvenici trebali više slijediti primjer pape Ivana Pavla II.

Osnovni tekst ovogodišnje Svjetske molitvene osmine za jedinstvo kršćana je iz prve Pavlove poslanice Korinćanima. Čitajmo ga, usvojimo ga i živimo.

"I ja, braćo, nisam mogao govoriti vama kao duhovnima, nego kao tjelesnima, kao nejačadi u Kristu. Mlijekom vas napojih, ne jelom: još ne mogoste, a ni sada još ne možete jer još ste tjelesni. Doista, dok je među vama zavist i prepiranje, zar niste tjelesni, zar po ljudsku ne postupate? Jer kad jedan govori: "Ja sam Pavlov", a drugi: "Ja Apolonov", niste li odveć ljudi?

Ta što je Apolon? Što je Pavao? Poslužitelji po kojima povjerovaste - kako već komu Gospodin dade. Ja zasadih, Apolon zali, ali Bog dade rasti. Tako niti je što onaj tko sadi ni onaj tko zalijeva, nego Bog koji daje rasti. Tko sadi i tko zalijeva, jedno su; a svaki će po svome trudu primiti plaću. Jer Božji smo suradnici: Božja ste njiva, Božja građevina.

Po milosti Božjoj koja mi je dana ja kao mudri graditelj postavih temelj, a drugi naziđuje; ali svaki neka pazi kako naziđuje. Jer nitko ne može postaviti drugoga temelja osim onoga koji je postavljen, a taj je Isus Krist.

Naziđuje li tko na ovom temelju zlatom, srebrom, dragim kamenjem, drvom, sijenom, slamom - svačije će djelo izići na svjetlo. Onaj će Dan pokazati jer će se u ognju očitovati. I kakvo je čije djelo, oganj će iskušati. Ostane li djelo, primit će plaću onaj tko ga je nazidao. Izgori li čije djelo, taj će štetovati; ipak, on će se sam spasiti, ali kao kroz oganj.

Ne znate li? Hram ste Božji i Duh Božji prebiva u vama. Ako tko upropašćuje hram Božji, upropastit će njega Bog. Jer hram je Božji svet, a to ste vi. Nitko neka se ne vara. Ako tko misli da je mudar među vama na ovome svijetu, neka bude lud da bude mudar. Jer mudrost ovoga svijeta ludost je pred Bogom. Ta pisano je: On hvata mudre u njihovu lukavstvu. I opet: Gospodin poznaje namisli mudrih, one su isprazne. Zato neka se nitko ne hvasta ljudima jer sve je vaše. Bio Pavao, ili Apolon, ili Kefa, bio svijet, ili život, ili smrt, ili sadašnje, ili buduće: sve je vaše, vi Kristovi, a Krist Božji."

PROSINAC U CARITASU SUBOTIČKE BISKUPIJE

Prosinac u Caritasu bio je pun rada i slavlja. Nekoliko tisuća paketića bilo je sakupljeno i poslano u sve krajeve naše zemlje. Paketiće su dobijali stari, bolesni, siromašni i oni koji su osjećali da im je pomoć potrebna, a takvih je mnogo.

Volonteri Caritasa ponekad su vodili stare, koji su mogli ići na zornice, ili su išli na svetu ispunjavajući i od Boga tražili pomirenje i praštanje.

U klubu Caritasa slavio se Sveti Nikola (Mikulaš). Djeca iz župe Svetog Jurja i po koja djevojčica iz škole "10. oktobra" organizirali su program za korisnike Caritasa. Bili su to stari koje su donosili djelatnici i volonteri sa svojim i službenim automobilima. Program je bio lijep i radostan u očekivanju dolaska sv. Nikole. Najzad je došao ali ne sam. Za njim je išao i Krampus. Svi, pa i sama djeca, bili su iznenadeni da je i Krampus došao (on je već izašao iz mode). Znamo da Krampus spriječava dobročinstvo, ljubav i slogan, ovoga puta Svetog Nikolu. Sveti Nikola je mirno, ne obazirući se na Krampusa, dijelio skromne darove prisutnima. Stari su drhtavom rukom i po kojom suzom primili dar Svecu.

Slavile su se i Materice i Božić. Uvijek su program izvodila djeca, sada već sigurnija, pa se tako među njima našla i djevojčica u bunjevačkoj nošnji i djevojčica iz škole za posebne potrebe koja je pjevala. Djeca su dijelila bakama i djedovima jabuke za Materice. Jedna starica je rekla: "Nisam mislila da će doživjeti da mi tolika unučad čestita Materice."

U tom trenutku sva ta djeca bila su njena unučad, jer "moja su daleko", posvjedočila je baka.

Božićno slavlje uveličala su opet naša djeca pjevajući božićne pjesme uz pratnju časne Blaženke Rudić i Marike Lađak. Svi su skupa zapjevali božićne pjesme među kojima se najglasnije pjevala "Djetešće nam se rodilo". Bilo je suza, suza radosnica, mnogo želja i najviše zdravlja, ljubavi i sloga za narednu 2005. godinu. Sve su to poželjeli korisnici Caritasa svojim djelatnicima, volonterima kao i vozačima. Poželjeli su nam strpljivost i razumijevanje za njihovu bolest i nemoć a mi njima puno zdravlja i puno, puno Božjeg blagoslova.

*Roza Mikulić
volonter Caritasa*

Piše: Alojzije Stantić

Božićne čestitke

Cestit Božić! - starovinsko je čestitanje ovog blagdana.

Još ne tako davno, do devedeseti godina prošlog vika tušta virnika su na pregršt slali božićne i druge čestitke da s rođacima i prijateljima podile radosnu vist. U posliratnom društvenom zaokretu, ove vridnosti su nestale i zaminjene novim kripostima. Sad se čestita mobilom el telefonom ako se siti...

Dok osiromašen narod donekle mož razumit, to ne važi za firme koje posluju s njim. Niki od nji nam već godinama ne čestitaju Božić, al njim zato dobro pada hasna iz posla s virnicima, primerice "Mlekari".

Žalosno je što su se njima pridružili i niki privatnici, recimo pekar i dućunadžije iz našeg frtalja, u kojem ji Senčanska i Kerska crkva sićaju da jji naši stari nisu saždali da potroše ciglu, već da budu mesto ispovidanja vire.

Pekar iz našeg komšiluka se opravdo da katolicima nije čestito Božić jel nije tio uvredit pravoslavce, al ga nije čestito ni pravoslavcima, valjda da ne uvridi katolike... Istina, da nam se ne zamiri, za Božić je peko kolače, i jednima i drugima, "ekumenski". Naši bi stari na ovako svačanje kazali, da prostite, "mudra luda".

Usput, njemu su ko pripadniku nacionalne manjine u vrime nasilja razlupali izlog, a onda su mu najveću podršku dala okolna čeljad, med njima i toliki katolici.

Možda će naš pekar, i njegovi istomišljenici, imat vrímena da svate da nije sve u zgrćanju novaca, ako ne prija onda kad ubardaju da bogatstvo nisu zgrčali sebi, već drugom. Al onda će već biti kasno za zaokret u svačanju.

TV Subotica i Badnji dan

Na Badnji dan sam odgledo emisiju na TV Subotica posvećenu proslavi ovog blagdana. Nakana je fale vridna. Početak: čestitanje biskupa, purgermajstora (gradonačelnika) i ekumenske čestitke pridvodnika katolički i drugi vira, virnicima koji sad slave Božićne blagdane. Lip početak.

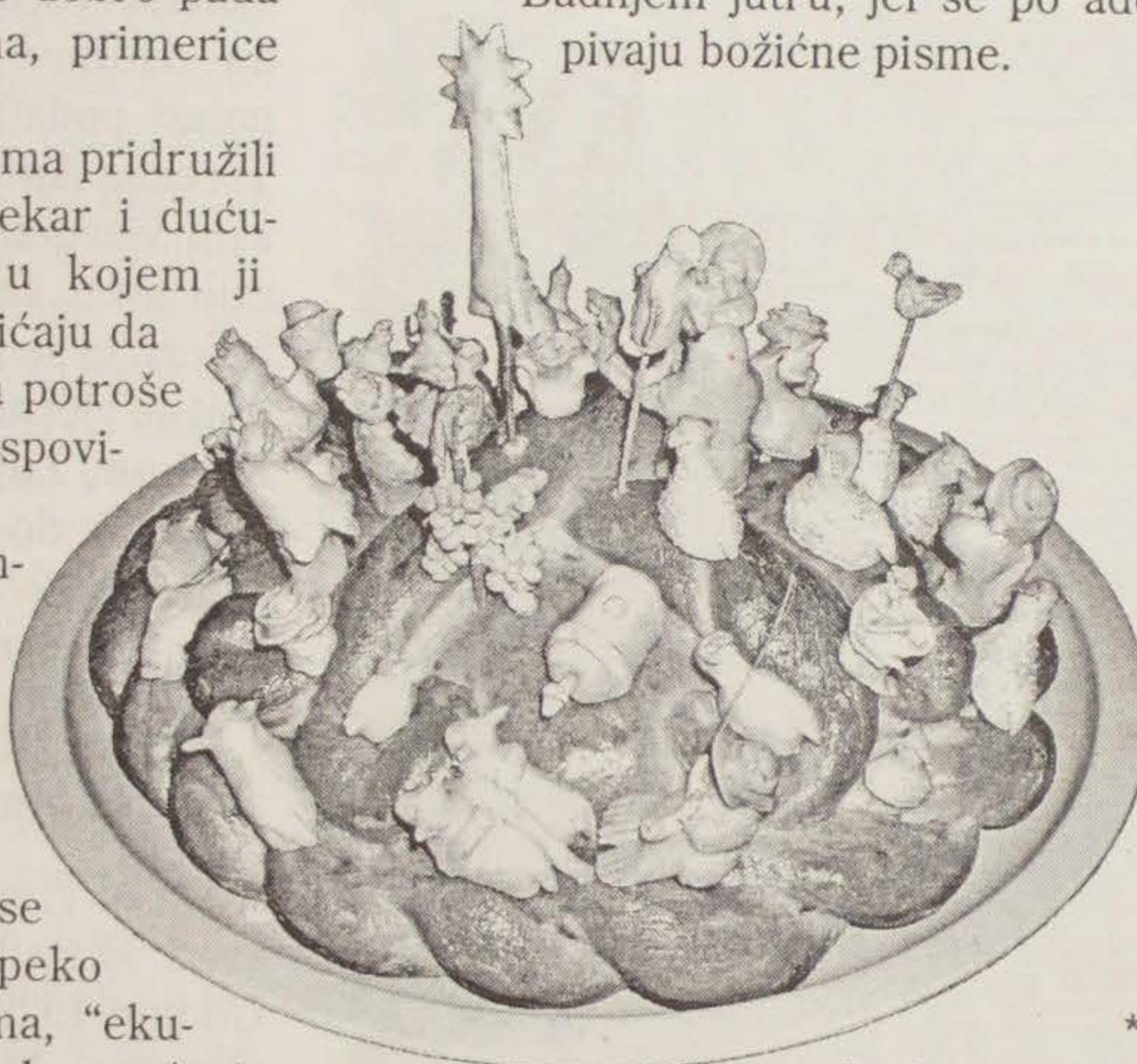
U emisiji se ostila nakana da gledaćima pridstave katolički Badnji dan.

Oni koji su vodili ovu emisiju znanjem nisu stasali da gledaćima protumače narodnu i virsku bit tog blagdana. To nisu morali znati, al kad su se već nakanili da o tom pripovidaju, najpre su se tribali uputiti u to šta će nam pripovidat.

Osim pripovidaanja etnologa Judite Rafai i intervjuja s patrom Marijanom Kovačevićem, malo je bilo tog šta priliči Badnjem danu:

* Početak Badnjeg jutra su nam navistili zabavnom svirkom s izazovnom parnom igrom dvoje mladi. To ne priliči

Badnjem jtru, jel se po adetu pivaju božićne pisme.

O običajima okoila tog dana pripovido je majstor kuvar (Dezső Szankó, profesor u nikoj škuli). Rastumačio je gledaćima da se tog dana ide i pogača, kuvan krumpir(!) i sve šta nije masno... a mi znamo da većina zdravi virnika tog dana suše a odrasli poste. Toga dana nema ila, a osobito ne pogače i krumpira.

* Pokazali su reportažu "kako pekari prave pogaču i gubu", a fala Bogu, pekar je makar i šporovanim ričima, ispripovido kako peče kolač (a ne pogaču), za to ima i "tajnu", nije nam je odo, zabavavam vrebo očel je izustit. Brez riči smo gledali nimo pekare dok nisu prikuvali jedan, dva... šezdesetak kolača. U dosadi toliko sam ji izbrojo.

* Reduše, koje pečete kolače, čujte tvrdnju maestra kuvara: u pečenju kolača naspram pekara "domaćice nisu tako spretne!"

* Opet su se vratili "trpezi" di nas je taj naš maestro kuvar uputio da se na Badnji dan večera "poređa na stol i nije pristojno ustati dok se sve ne pojede, jer

se posti ceo dan", a naši Bunjveci znaju da sve ima svoj red te večeri. A nije ni istina da je kod svake obitelji drugačije jel se te večeri sve ide po adetu! "Jede se pasulj s maslacem"... njemu su maslo i maslac isto. A kazo je da se digod ide riblja čorba, "kolačići" el "pecivo s medom", a "desert" je guba el "testo s makom". Sad sam u zabuni: el se na Badnji dan posti, el se ide do gege, jel znam da većina zdravi virnika tog dana suši.

Majstor kuvar je neuke domaćice uputio i kako tribo spremit gubu - zdravo "komplikovano" ilo: kupi se od pekara, iskomada, prilije vrilom vodom, posli tri sekunde ocidi i najpre pospe makom, pa šećerom i zasladi medom! Jeto novog nauka: i šećer tribo namedljat. Zdravo je komplikovano! Reduše, šta kažete na to?

* Opet o "Božićnoj trpezi". Izmed ostalog, kuvar nas uči da "na Božić nema dijete", ide se "supa i čorba (!?), salata, kompot, kolači, torta", a na astalu je i "sveća koja se upali" i glavno ilo za koje kaže: "Sad smo preuzeli sa zapada da jedemo čurku, a dotle smo jeli pečenu piletinu." A mi znamo da naši stari nisu od zapada talovali pečenu pućku.

* A onda su najavili jednu "božićnu pesmicu" u izvođenju pivačica HKC "Bunjevačko kolo", a mi smo pripoznali pivačice društva "Lado" u našoj katedrali!

* Nismo čuli ni jednu ode rado pivanu božićnu pismu.

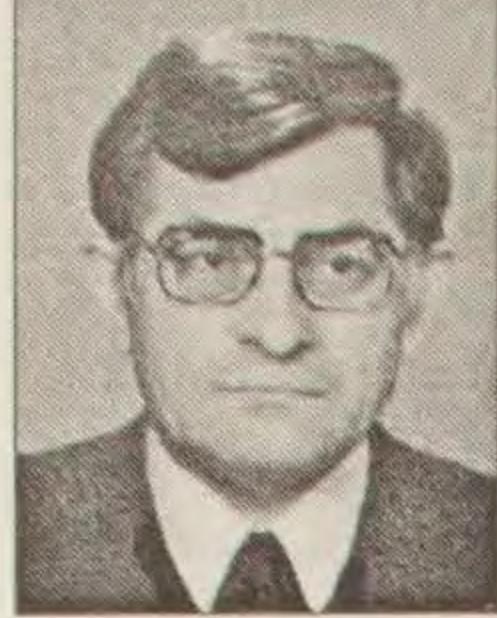
* Voditelji su od toliko božićni simbola izabrali jabuku jel je "jabuka na prvom mestu". Tribali su ipak gledaćima štograd kazat, ko na priliku, o etnološkom, teološkom i sociološkom značaju božićnjaka; o kićenju grane; o slami; o badnjači; o zajedničkoj zafalnoj molitvi prija ila; o simbolima na i oko božićnjaka; o betlemarima; o ponoćnici... Možda su od ovog štograd i znali, al njim je to teško bilo privalit priko usta.

Virovali el ne, al osim virski dostojanstvenika, sudionici programa nisu izustili rič Isus, osim "Kis Jézus (Mali Isus)", jedared ga spominila voditeljka, al smo se zato naslušali, hmm, šta? pa... blago kazano - koještarija. Al lukulizam (krkanluk) i Malog Isusa ne možete sjednat. Da ovo nisam gledo na Badnje jutro, Božem prosti, nacereko bi se.

Tio bi kazat autorima da su nas virnike ovom sprdnjom i raskošnim neznanjem ipak uvridili...

P.s. Da ne bi osto dužan, podsićam da je o božićnim adetima tušta pisano u Katoličkom misečniku "Zvonik"; Hrvatskoj riječi, Subotičkim novinama, Subotičkoj Danici i drugim pismenima.

Piše: Stjepan Beretić

Bratovština svetog škapulara u Subotici

Što je škapular?

Na latinskom se jeziku kaže Scapulare, a znači naplećak ili kapuljača. Škapular je uzak i duguljast komad tkanine koji se prebacuje preko ramena i prsa te seže do ruba redovničke odjeće (habita) sprjeda i otraga. On je sastavni dio mnogih monaških habita. Vjerljivo se razvio od neke vrste pregače koja se nosila da zaštititi odjeću. Škapular označava jaram Kristov. Nose ga karmeličani, ali i dominikanci i još neki drugi redovnici.

Bratovština karmelskog škapulara

Kao što postoji Franjevački svjetovni red, Svjetovni red karmeličana, tako postoji i Bratovština svetog škapulara. Dok se članovi svjetovnoga reda obvezuju zavjetima, članovi bratovštine žive nešto ublaženiji oblik redovničkog života. U srednjem vijeku želja mnogih kršćana bila je pridružiti se redovničkim zajednicama koje su se u ono doba osnivale: franjevcima, dominikancima, augustijancima, karmeličanima. Tako je nikao laikat pridružen tim zajednicama u bratovštinama. Svaka je redovnička zajednica željela sa svoje strane dati laicima kakav znak pridruženosti i sudioništva u istome duhu i u istome apostolatu. Uobičajeno je bilo da taj znak bude dio redovničkog odijela: plašt, pojas, škapular. Među karmeličanima to je postao škapular, u prilagođenom obliku, kao znak pripadnosti redu i izraz njegove duhovnosti. Bratovština karmelskog škapulara je udruženje vjernika koji teže savršenstvu ljubavi u ovom svijetu u duhu karmelskog reda te sudjeluju u njegovom životu i duhovnim milostima, u prisnom zajedništvu misli, idealu i djela s Marijom. Bratovština se može osnovati jedino uz biskupovo dopuštenje. Primanje u bratovštinu vrši se po obredu odobrenom od Svetе Stolice: stavljanjem škapulara koji je sastavljen od dvaju komadića smeđeg ili tamnog platna, spojenih u jedno dvjema vrpca. Svjedočanstvo o pristupu u bratovštinu mora se izvršiti upisom imena vjernika i dana primanja u knjigu uzetu

u tu svrhu. Može se izdati i potvrda s oznakom bratovštine ili crkve. Nakon što je primio škapular, vjernik ga može slobodno zamijeniti medaljicom koja s jedne strane prikazuje Presveto Srce Isusovo, a s druge strane Blaženu Djericu Mariju koja u jednoj ruci nosi dijete Isusa, a u drugoj škapular. Članovi bratovštine uvijek i pobožno nose škapular ili medaljicu, kao vidljivi znak njihove pripadnosti Mariji i bratstvu Karmela.

Blagdan Karmelske Gospe u Subotici

Na 56. stranici običajnika subotičke stolne bazilike čitamo kako je Hrvatska bratovština škapulara Blažene Djevice Marije na dan Karmelske Gospe imala zakladnu svetu misu. Ta je sveta misa bila s hrvatskim pjevanjem, a poslije svete mise se propovijedalo hrvatski i mađarski. Onda bi ovlašteni svećenik blagoslovio i podijelio vjernicima škapulare. Imena vjernika koji su primili sveti škapular vođena su u posebnoj bilježnici. U subotičkoj stolnici se i danas čuva slika Karmelske Gospe koja je do obnove stolnice bila stalno izložena vjernicima na štovanje, a od tada se izlaže samo za devetnicu uoči blagdana Karmelske Gospe.

Biskup i svećenici među članovima bratovštine

U arhivu župnog ureda stolne bazilike svete Terezije u Subotici nalazi se jedna mala bilježnica u koju su se od 6. rujna 1914. do 2. kolovoza 1959. godine bilježila imena vjernika koji su primili Gospin škapular. Evo prvih deset imena: Margit Galambos, Nikola Budinčević, Šime Stantić, Mijo Merković, Luka Skenderović, József Ilka, Cecilia Vojnić Purčar, Šime Stantić, Ivan Tumbas Loketić i Tome Brajko. Bez naznake godine do 17. srpnja 1916. u bilježnici se nalazi 123 imena. Gotovo svake godine bratovština se obnavljala novim članovima. Sveti škapular je 21. veljače 1919. godine primila samo Marija Vojnić Hajduk. U bilježnici se na datumu 24. veljače 1920. godine nalazi podatak da je župni vikar svete Terezije Anton Dobler dostavio popise svih vjernika koji su do toga dana primili sveti škapular. Od 1922. godine u bilježnici se pojavljuju i imena svećenika koji su vjernicima davali škapular: Josip Zvekan, Lajos Nacs, Anton Dobler. Od 1914. do 1926. godine sveti škapular primilo je 275 vjernika, odnosno, u prosjeku 22 vjernika godišnje.

Bratovštine nema, ali je ostala devetnica Karmelskoj Gospi

Od 7. siječnja do 7. prosinca 1927. sveti škapular su primila 44 vjernika. Godine 1929. škapular je primilo još 14 vjernika. Među njima su bili Franjo Vujković, kasniji katedralni župnik, i tri godine mlađi budući svećenik i glazbenik, Albe Vidaković. Oni su 12. kolovoza 1929. godine primili sveti škapular. Među 20 novih članova u 1931. godini se nalazi i vjerni radnik biskupa Budanovića i kasnije Zvekanovića: Tamás Márton. Među 5 vjernika u 1932. godini se nalazi i ime dugogodišnjeg sakristana subotičke stolnice Blaška Kopilovića, koga je svetim škapularom zaodjenuo župni vikar Halmajer. Ordinarij Bačke apostolske administrature, biskup Lajčo Budanović je sveti škapular primio 17. prosinca 1945. Posljednja je primila škapular iz biskupove ruke 2. kolovoza 1959. Monika Matković. Od 1927. do 1959. škapular je primilo 179 osoba. Tih je godina jako opalo zanimanje za sveti škapular budući da je godišnje od 1927. do 1959. godine u prosjeku tek po jedna osoba primila škapular. Premda se Bratovština ugasila, u katedrali je do danas ostala devetnica Karmelskoj Gospi.

Piše: dr. Andrija Kopilović

ZAŠTO JE BOG DOPUSTIO TRAGEDIJU U JUŽNOJ AZIJI

Gledamo na televiziji i čitamo u novinama svaki dan o velikoj tragediji koja je odnijela preko 150.000 ljudskih života. Prirodna katastrofa tsunami nas je zaprepastila. Zar Bog može dopustiti da toliko nevinih ljudi strada za samo jedan dan? Što Crkva naučava o takvima tragedijama?

M. V., iz Sombora

Pitanje koje ste postavili jedno je od najtežih pitanja koje čovjek uopće može postaviti. To je pitanje o stradanju nevinih. Unaprijed se ograđujem od cjevoljoga odgovora jer cjevoliti odgovor na ovo pitanje ne postoji. Barem ne takav kako bismo to mi ljudi očekivali. Oko tog pitanja su se mučili veliki mislioci, sjetimo se samo Dostojevskoga; to pitanje je potremilo mnoge umove, sjetimo se Nietzschea. Dakle, odgovorit ću na pitanje iz jednostavnog razloga, jer se i kao čovjek, i kao vjernik, jednako tjeskobno susrećem s tim pitanjem. Čovjek je biće stvoreno u vremenu, ali stvoreno za besmrtnost. Biće stvoreno na sliku samoga Stvoritelja. Biće pozvano u blaženo zajedništvo života s Bogom. Dakle, naša domovina nije ova zemlja, ona je više "predvorje" jednoga drugog i drugačijeg ali apsolutno blaženoga života koji ne poznaje granice smrti i granice vremena. Tako vjerujemo, tako isповijedamo. Jednako tako vjerujemo u Boga koji je apsolutno biće. On kao Stvoritelj svojom božanskom providnošću bdije nad svakim cvjetom, "poljskim ljiljanom", nad svakom ptičicom i, kako Isus kaže, "svakom dlakom na našoj glavi". Providnost je dakle Božja briga za ovaj svijet i napose za čovjeka kojega je on stvorio. Iz Božje ruke u činu stvaranja stvoren je, ljudskim jezikom govoreći, savršen svijet. Zakoni koji vladaju kozmosom, čiji je dio i naša zemlja, su savršeni. Ti zakoni kod kojih nema "odstupanja" začuđuju, zadivljaju i bacaju na koljena svakog učenjaka koji ih barem donekle razumije. Isto tako moramo priznati da su nam zakoni prirode u velikom postotku još uvijek velika nepoznanica. Dakle, unatoč našega uma i naše spoznajne moći u odnosu na zakone koji ravnaju svemiru, pa i našom zemljom, mi smo veliki neznanice. Tek naslućujemo i tek "pipamo" u tami neke od postojećih zakonitosti.

Ovim problemom se napose bavi u Starome zavjetu jedna od najljepših knji-

ga, a to je Knjiga o Jobu. Ne bih je htio vama sada prepričavati, ali svakako preporučam da je u danima dok doživljavamo ovu tragediju, uzmemu u ruku. Ne radi toga što je tamo opisana kušnja i patnja nevinog čovjeka, nego napose zato što je u toj knjizi i sadržan i konačni odgovor na ovo pitanje. Job u poniznosti spoznaje i priznaje da "ne razumije" Boga u svim njegovim planovima i ustvrđuje: Ta ti si Bog, a ja samo čovjek. No, na mjestu je Vaše pitanje, jer kao vjernici ne možemo jednostavno pobjeći od pitanja, žalosti, tjeskobe i napose sučuti u ovoj tragediji.

Pitanje koje nas osobito tišti jest pitanje stradanja nevinih ljudi. Način na koji su stradali, s jedne strane je uistinu tragičan. Ali kada se dublje zamislimo, koliko tisuća ljudi dnevno umire od gladi i koliko ljudi umire u svakoj minuti, a da to baš nikoga ne pogađa iako su podaci o milijunima ljudi koji umiru od gladi dostupni svima i do njih mogu doći za nekoliko sekundi preko Internet tražilice. Nameće su tu i pitanje smrti kao takve. Sjetimo se dakle naglih smrti, prisilnih smrti, smrti od gladi i za čas imamo dnevno otprilike sličan broj naše braće i sestara koliko ih je stradalo i u ovoj prirodnoj katastrofi. Dakle, ova katastrofa samo je zaoštala inače trajno prisutno pitanje besmisli ili smisla smrti. Način na koji se umire ovaj puta nam ostaje tužna tajna. Tajna zato što ne poznajemo dovoljno prirodne zakone, napose zakonitosti koje su nepredvidive za naš razum, ali koje su ugrađene u zakonitost samoga života - sjetimo se ponašanja životinja u ovoj tragediji - dakle, i u njih je utkana zakonitost. Možda je nama ljudima ponestalo komunikacije s prirodom do te mjere da više ne slušamo sebe "iznutra" i više nismo djeca u prirodi i djeca prirode pa signale koji se javljaju kao predznaci "ne čujemo" i "ne primjećujemo". Bilo kako bilo, jedno je sigurno, odgovora konačnoga nema. Ali, bilo bi vjernički jako opasno i nepravedno prozivati i optuživati Boga. Bog koji je Otac svih ljudi i koji upravo kroz vrata smrti poziva u konačni i vječni život sve ljude, poziva onda i na način koji On u svojoj providnosti gleda kao jedini spasiteljski. Dakle, Bog je i po ovoj tragediji sigurno otvorio vrata spasenja i tom ogromnom broju stradalih ljudi. Podsjećam vas na broj smrtnosti dnevno na cijeloj kugli zemaljskoj i stoga smrt kao ulazak u vječnost ne možemo smatrati kaznom. Ni ovo

nije kazna. Kada su Isusa o tom problemu zapitali, On je vrlo jasno progovorio spominjući stradale u ribnjaku Siloam ili ubijene u Hramskom trijemu jasno tumaći da to stradanje nevinih u tada vrlo burnomm Jeruzalemu nije nikakva kazna za postradale ali jest upozorenje i poziv nama na obraćenje. Tako je to tada rekao Isus.

Ova tragedija je i Božji glas koji je vrlo jasno progovorio našoj ljudskoj svjeti pozivajući je na solidarnost. Sada smo, dakle, unatoč tragičnosti događaja, pozvani na pomoć, solidarnost ili suošćećaj. Nije li to mentalitetu današnjega razmaženoga i sebičnoga čovjeka jak poziv da razmisli o svojoj rasipnosti i nepravednom bogatstvu?! Prilika je dakle ovo da se dobro zamislimo što bi bilo kada bi mi ljudi ne samo u ovoj tragediji nego u tragediji smrtnosti od gladi ovako solidarno razmišljali kao o ovoj tragediji. Na taj način bio bi riješen vrlo jednostavno problem tragedije umiranja od gladi. Sad smo puni suošćećajnosti i to je pravilno. Ali ako ovaj događaj brzo padne u zaborav, i dalje ostaje problem strahovite nepravde što ga bogati dio čovječanstva čini prema ogromnoj većini siromašnih i prepušta ih tragedijama čije je ishodište ne samo smrt kao oslobođenje, nego prije toga dugotrajna i strahovita patnja. Nemojte me krivo razumjeti, ali moram vidjeti kao vjernik i svećenik u ovoj tragediji i u solidarnoj odgovornosti čovječanstva i poruku providnosti da bismo kao čovječanstvo trebali mnogo, mnogo puta biti solidarni u ublaživanju ljudske patnje, boli i smrti.

Znam, nisam odgovorio na vaše pitanje cjevolito, jer mi to ne dopušta ni prostor niti narav našega lista jer nema u njemu mesta za duge teološke i znanstvene rasprave. No, dovoljno je naglasiti da u ovoj situaciji ostajemo vjernici koji s jedne strane isповijedamo dobrega Boga i ne sumnjamo da je on priustio ovu tragediju te je on našao put spasenja za život vječni nastrandalima a nama jasno poručio da je zajedništvo i suodgovornost u ljubavi i solidarnosti na životni put ublažavanja svake boli. S druge strane neka nam taj događaj bude poticaj na budnost, jer "ne znamo ni dana ni časa" kada će i nas smrt zadesiti. A isto tako neka ovaj događaj bude i nama poziv na obraćenje, poticaj na djelotvornu ljubav, žarku molitvu, ali i "vraćanje" čovjeka njegovoj nutrini da više priznaje, i više prihvjeta glas Božji koji progovara i takvim "znakovima vremena" suvremenom čovječanstvu. Stoga s Jobom zaključimo ponizno: Ne razumijem, ne shvaćam, ali jedno govorim: "Ti si Bog a ja samo čovjek! Gospod dao, Gospod oduzeo. Blagoslovljeno bilo ime njegovo."

Zahvaljujemo našim darovateljima

Kafana - "Đukač"

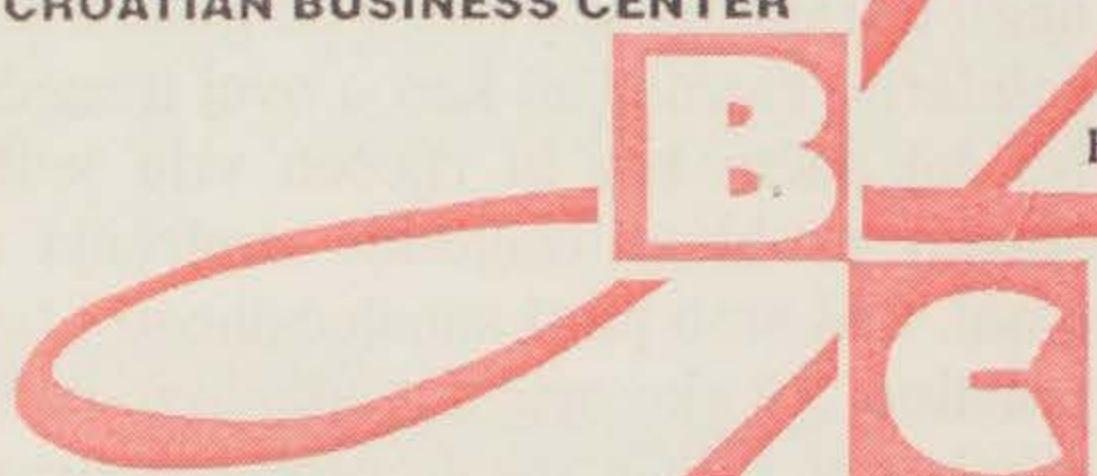
Subotica,
Preradovićeva 4
(u Bunjevačkom kolu)
Tel: (024) 555-738
Organizira:
- svadbe,
- rođendanska slavlja,
- bankete i dr.

Svakog dana: MENI RUČKOVI
Posebno se preporučamo za
organiziranje "Poduša"

Radno vrijeme: od 12 - 22
nedjeljom zatvoreno

Vremena su teška. Svaka pomoć nam je dobro došla.
Unaprijed hvala svakom darovatelju.

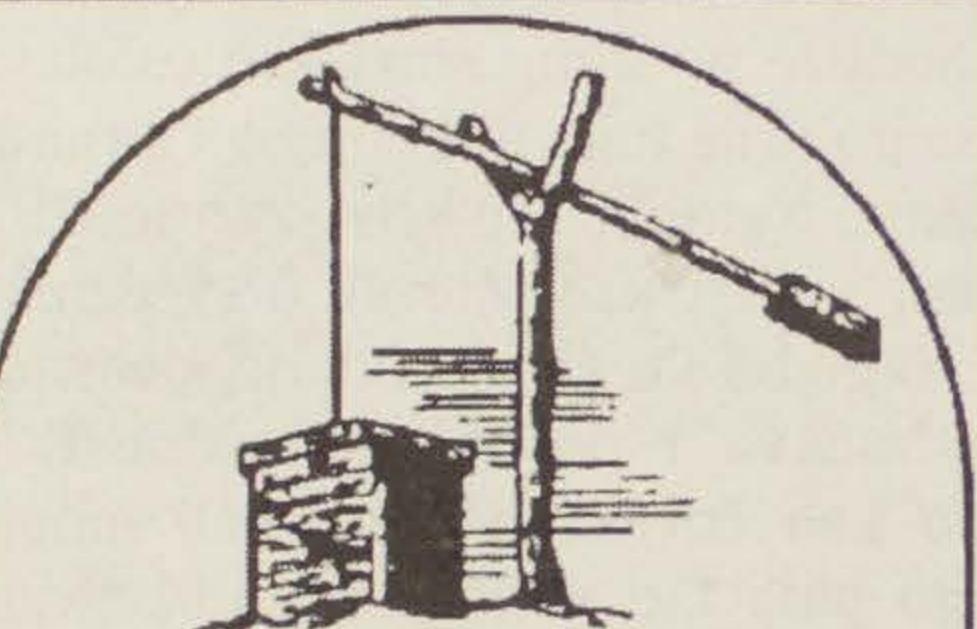
HORVÁT BUSINESS CENTER
HRVATSKI POSLOVNI CENTAR
CROATIAN BUSINESS CENTER

Nagymező u. 49.
H. 1065 Budapest P.f. 468

Tel: (36-1) 269-1301
311-9200, 353-1501
Tel/fax: (36-1) 269-1300

Svake treće nedjelje u mjesecu novi broj "Zvonika"

SALAS
ZEMLJORADNIČKA ZADRUGA

Tel: (024) 566 - 577

Millennium
GSM Centar
Prodaja i Servis

Pentium IV od 24990 din
Novo i polovno !

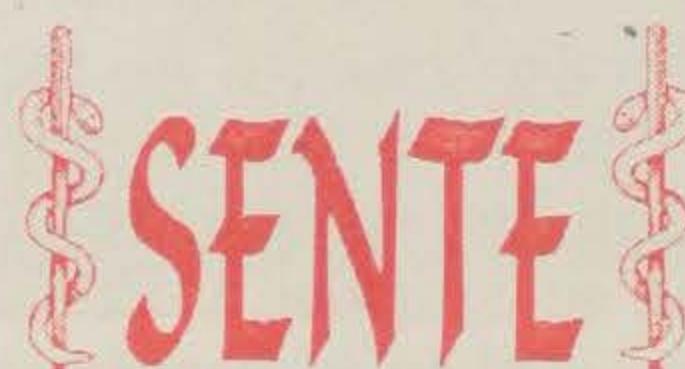
Sve na 7 rata
www.millenniumgsm.co.yu
Tel 024/551-353 Prvomajska 6.

Neka Bog
blagoslovi
sve koji
radom služe
braći
Ijudima!

agria

AGRIA D.O.O. SUBOTICA
PROIZVODNJA SIJAČICA I
REZERVNIH DIJELOVA
SUBOTICA, BARANJSKA 23
tel. i fax: 024-561-553
e-mail: agria@suonline.net

POLIKLINIKA

24000 Subotica
Jo Lajoša 4a
tel: 024 / 520-698

Radno vrijeme
radnim danom: od 9 do 19 sati
subotom: od 9 do 12 sati

Obavljamo:

- dermatovenerološke,
- otorinolaringološke,
- internističke, kardiološke,
- neurološke,
- ginekološke,
- kirurške,
- pedijatrijske i pregledi infektologa,
- lasersku terapiju,
- pregled mladeža dermoskopom,
- uklanjanje kožnih promjena
- ispitivanje slуха, timpanometriju,
- ultrazvučni pregled trbušnih organa,
- štitne žlijede, dojke, testisa i kukova djece,
- krvnih sudova i trudnica
- kućne pregledi i liječenje

TippNet

Internet provajding
Prodaja računara
Instalacija i održavanje računarskih mreža
Pojedinačni i grupni kursevi
(Windows, Word, Excel, Internet)
Tel: (024) 555-765 Karađorđev put br. 2. Subotica
e-mail: support@tippnet.co.yu

NAMA JE DOVOLJNO
DA ZNATE ZA NAS...

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karadordev put 2
Telefon (danonoćno): 024 / 55-44-33
- HORGOS, Borisa Kidriča 7
Telefon (danonoćno): 792-202

RASPORED SAHRANA NA INTERNETU
www.funero.co.yu

E-mail: funero@funero.co.yu

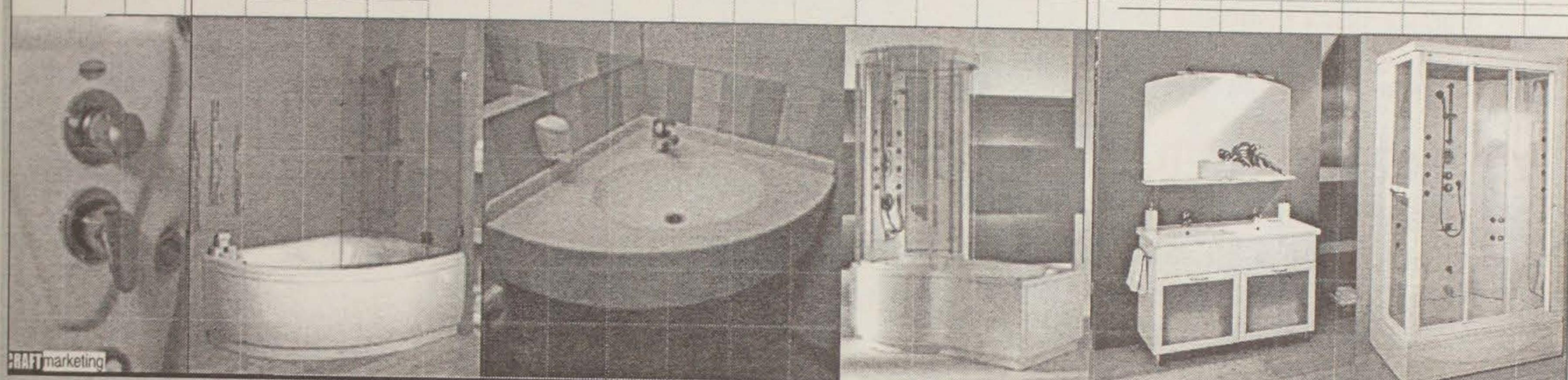
Zahvaljujemo našim darovateljima

NOVI SAD - Rumenački put 11; tel: 021/518-093; BEOGRAD - Lješka 4; tel: 011/354-8063

kolpa·san® KUPATILA

za vaš ponos

sanitarija i pločice, kade, tuš kade, tuš kabine, saune, masažni sistemi-vodeni i vazdušni, bazeni za masažu, nameštaj za kupatila, ugradni vodokotlići i kupatilska galerterija

Prvi privatni i registrirani
dom za stara i nemoćna lica

"Sv. Katarina"

PALIĆ, Sutjeska 47

Tel. 024/753-374

754-680

U ugodnoj paličkoj prirodi i zelenilu, u privatnoj kući s lijepim dvorištem, pružamo usluge, stručno i odgovorno:

Čuvanje i njegu starih i nemoćnih lica; usluge medicinskih sestara; liječničke i specijalističke usluge; njegu starih i nemoćnih lica na terenu (i u vašoj kući).

CSALÁDI MAGAZIN

Hitélet

Cara Dušana 4, 21000 Novi Sad

Tel: (024) 469-474

Email: agape@eunet.yu

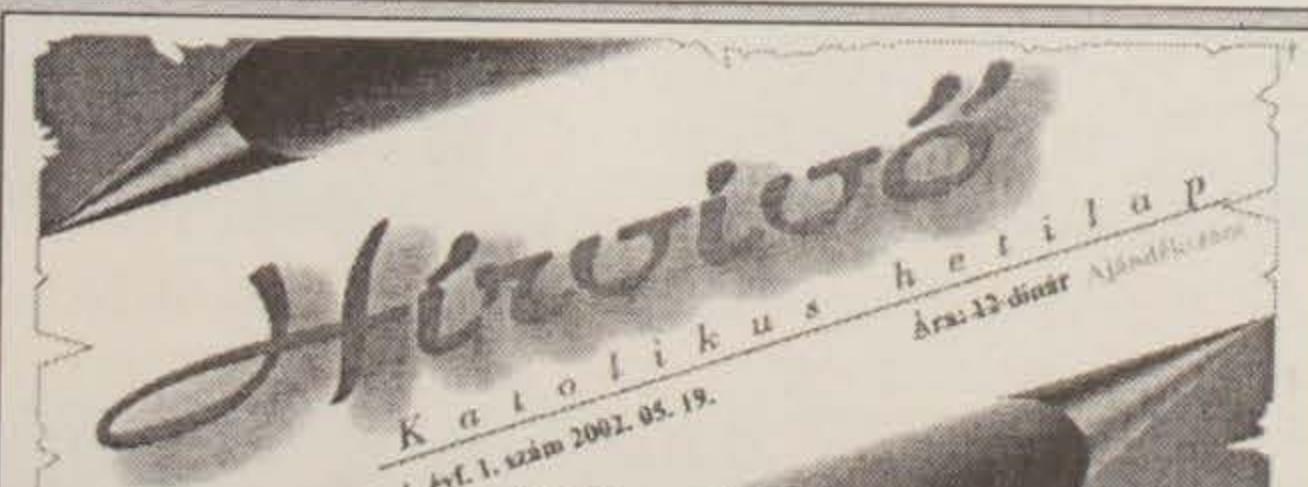
www.suboticka-biskupija.info

MONOLIT
GRADNJA
GRADBINSKO I
GRADBINSKO-ZANATSKO
PREDUZEĆE p.o.

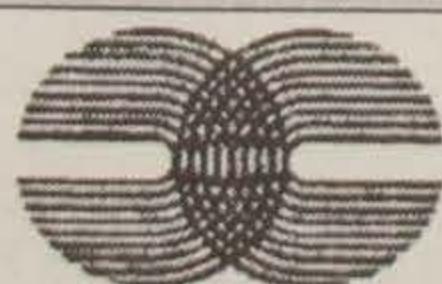
Adresa: Subotica, Lenjinov park 13
Tel: 024/ 551-685, 553-111
e-mail: monolit@tippnet.co.yu

Računi:

220-3229-08 Mycro Finance banka
110-401601301333-38 Zepter banka

Zlatiborska 4, 24427 Totovo Selo - Tel: (024) 883-040
Email: hirvivo@tothfalu.co.yu

Slušajte
Radio Suboticu

program na hrvatskom jeziku
svaku večer od 19-21 sat
na frekvenciji 91,5 Mhz

Put Jovana Mikića 12

Tel: 024 55 22 00

Fax: 551-902

U obiteljskoj kući pružamo
usluge čuvanja i stručne njega
starih i nemoćnih osoba.

Informacije na telefon:

024/561-950

mobitel: 064 - 143 3932

U susret događanjima

SUBOTIČKA DANICA (NOVA)
za 2005. (još 400 neprodanih)
ovaj kalendar još možete kupiti
i naručiti po cijeni od 250 dinara
u Uredništvu "Zvonika"

SVETO KORIZMENO VRIJEME U STOLJETNICI KARMELA U SOMBORU I GODINI EUHARISTIJE

Svake korizmene nedjelje
u karmeličanskoj crkvi u Somboru u 15 sati
Križni put, sv. misa i korizmena propovijed

Svakog ponedjeljka
u prostorijama Hrvatskog doma
u Somboru u 19,30 sati
korizmena duhovna TRIBINA

I. KORIZMENA NEDJELJA

Križni put, sv. misa i korizmenu
propovijed u 15 sati
predvodi dr. o. Jure Zečević,
karmeličanin iz Zagreba.

PONEDJELJAK, 14. veljače 2005.

Hrvatski dom u 19,30 sati
TRIBINA na temu
"Iskustvo prisutnosti Božje: br. Lovro
od Uskrsnuća"

Predavač:
dr. o. Jure Zečević, karmeličanin

VELIKO PRELO 2005.

29. siječnja s početkom
u 19,30 sati
u velikoj dvorani Centra

**MEDITACIJA U
ŽUPI ISUSOVOG USKRSNUĆA**
11. 02. 2004. u 19,30 sati

KATEDRALA SV. TEREZIJE OTVORENA SVAKI DAN DO 12 SATI

Posjetite našu knjižaru u kojoj možete
kupiti
krsne svijeće, molitvenike,
Novi zavjet, Biblije i
čeka vas i široki izbor duhovnih knjiga.

STUDENTSKI VJERONAUČNI SUSRET U NOVOM SADU

Katolička porta 3
vjeronomaučna dvorana
četvrtkom u 20 sati

ZAVRŠETAK MOLITVENE OSMINE ZA JEDINSTVO KRŠĆANA

25. 01. u 17 sati
Katedrala-bazilika sv. Terezije
u Subotici

Sudjeluju uz vjernike i svećenike i
biskupi katoličke, pravoslavne, evan-
geličke i reformirane Crkve

POZIV NA SURADNJU

Molimo sve čitatelje Zvonika da nam budu
i dopisnici. Naime, svećenici su prezauzeti i
vrlo rijetko nam šalju vijesti o događanjima u
svojim župama, pa se tako čini da se sva
događanja zbivaju u svega nekoliko župa.
Stoga nam vi pošaljite izvješća o značajnijim
događanjima u vašim župnim zajednicama.
Ne morate paziti na stil pisanja, dovoljno je
navesti osnovne informacije (tko, što, kada,
gdje...). Ako imate i fotografiju, pošaljite i nju.
Vijesti poslane do 5. u mjesecu bit će
objavljene toga mjeseca.

Materijale slati na adresu Uredništva
Zahvaljujemo

Fotografije
u ovom broju:
Nada Sudarević, Zvonik,
IKA i Photonino.com

ZVONIK

Katolički list (mjesečnik)

Izdaje:

Rimokatolički župni ured
sv. Roka, 24000 SUBOTICA
Beogradski put 52

Telefon: 024/554-896;

Fax: 024/551-036;

E-mail:

zvonik@tippnet.co.yu

Web: www.ZVONIK.org.yu

Uredničko vijeće:

Andrija Anišić,
Stjepan Beretić,
mr. Ervin Čeliković,
Katarina Čeliković,
Marko Forgić,
Ladislav Huska,
Vesna Huska,
Franjo Ivanković,
dr. Andrija Kopilović,
mr. Mato Miloš,
Lazar Novaković,
Jakob Pfeifer,
s. Blaženka Rudić,
Alojzije Stantić,
Mirko Štefković,
dr. Tadej Vojnović

Andrija Anišić
glavni i odgovorni urednik

Franjo Ivanković
zamjenik glavnog
i odgovornog urednika

mr. Ervin Čeliković
tehnički urednik

Katarina Čeliković
lektorica

Tisk:

Stamparija "PRINTEX",
Stipe Grgića 58, Subotica,
Tel.: 024/554-435

ISSN 1451-2149

Godišnja preplata za "ZVONIK"

- SCG 840 dinara (od nove godine),
- inozemstvo - 20 EURA
ili 160 kuna; avionom 50 USD
Preplatnici iz inozemstva i
R. Hrvatske uplate mogu poslati
pošt. uputnicom ili čekom
na adresu:

Gabrijela Skenderović,
Kneza Trpimira 1/3, 44320
Kutina R. Hrvatska
- tel: +(00) 385 (0)44 681-272

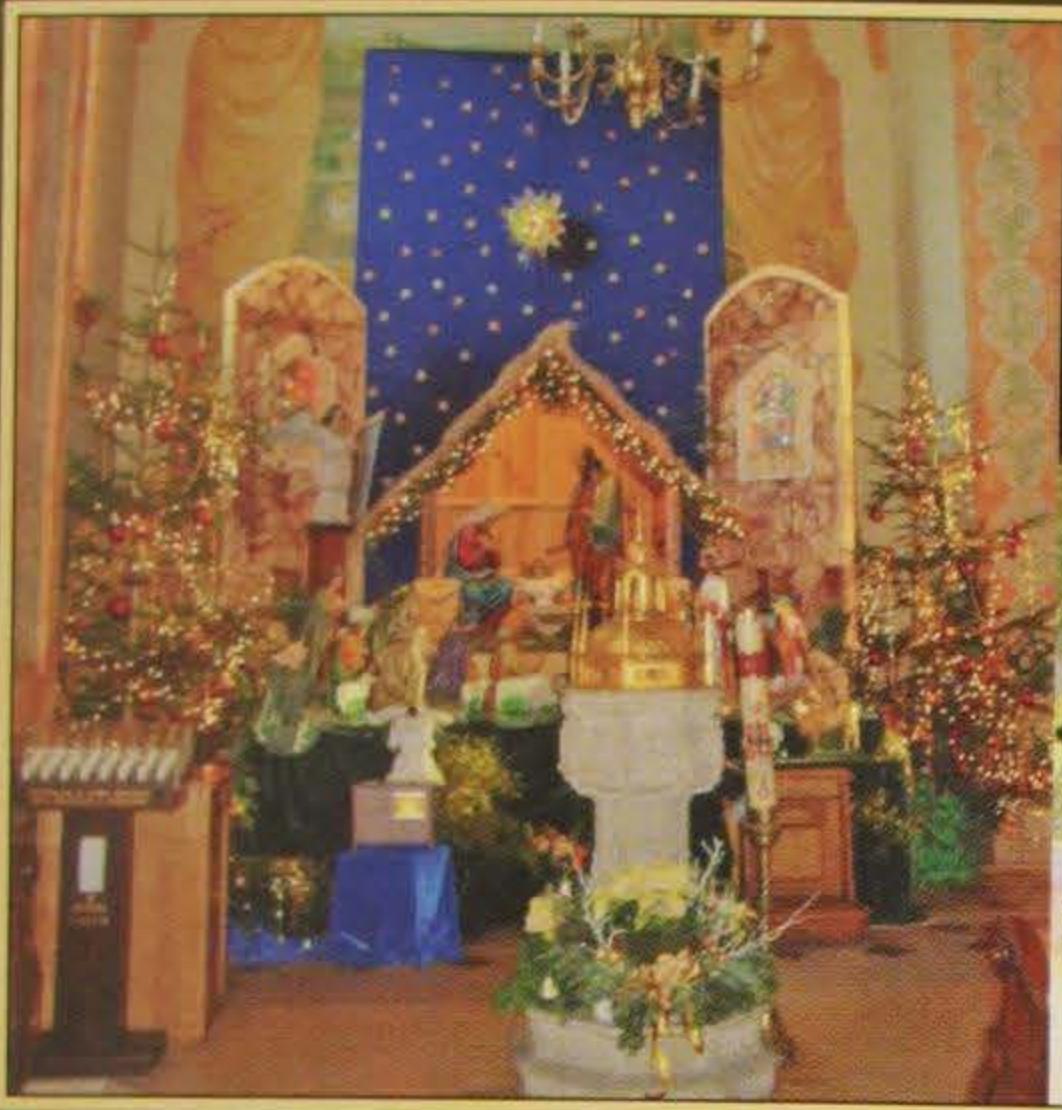
Hrvatska riječ
Informacijski portal o svjetskim jezicima
Subotica, 31. decembar 2003. Cijena 20 dinara

ČITAJTE "HRVATSKU RIJEĆ"
www.hrvatskarijec.co.yu
tel: (024) 55-33-55

URED HRVATSKOG
NACIONALNOG VIJEĆA
Subotica, Preradovićeva 4
tel: (024) 556-898 i 553-818

HRVATSKI KULTURNI CENTAR
"BUNJEVAČKO KOLO"
Subotica, Preradovićeva 4
tel: (024) 555-589

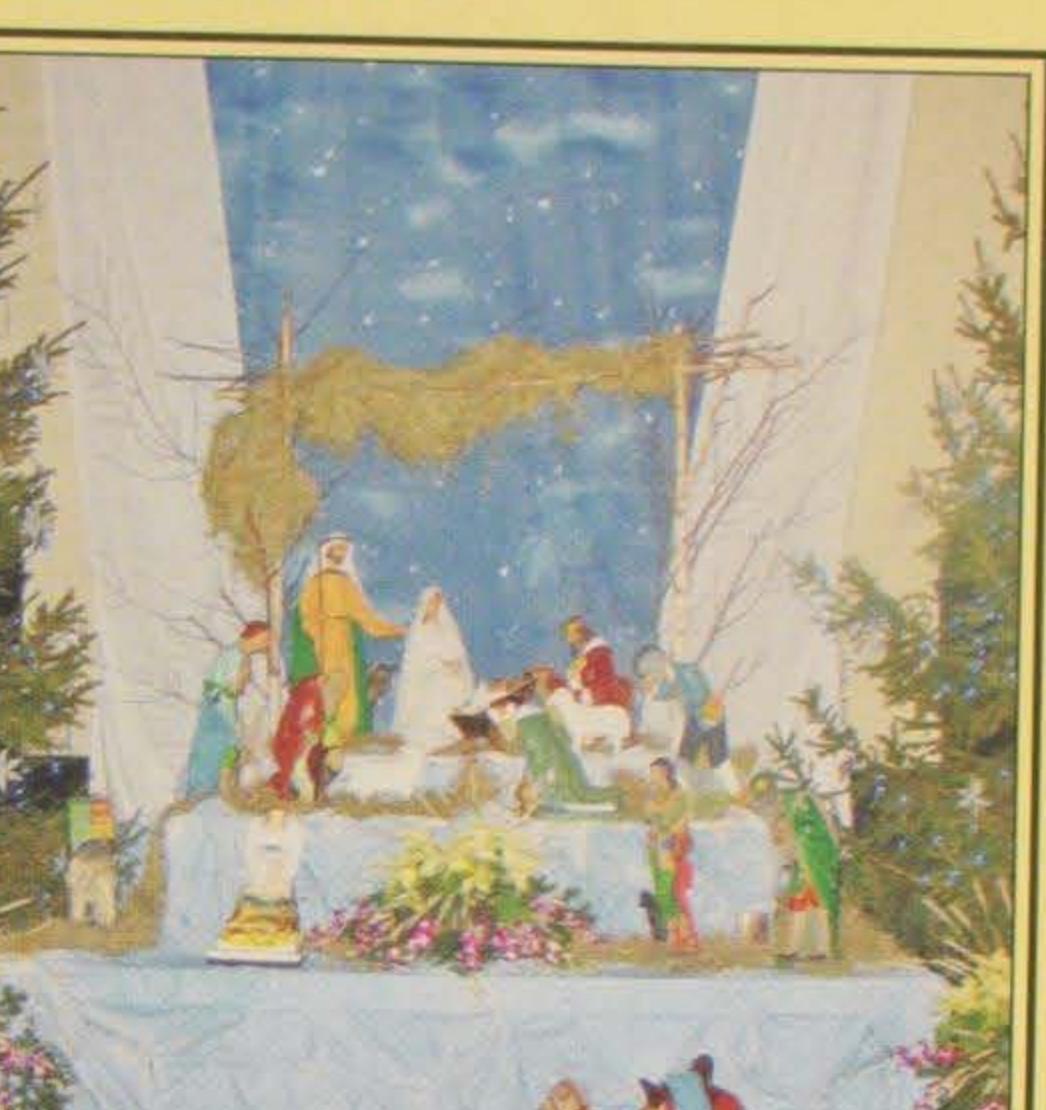
OD ZVONIKA DO ZVONIKA U BOJI

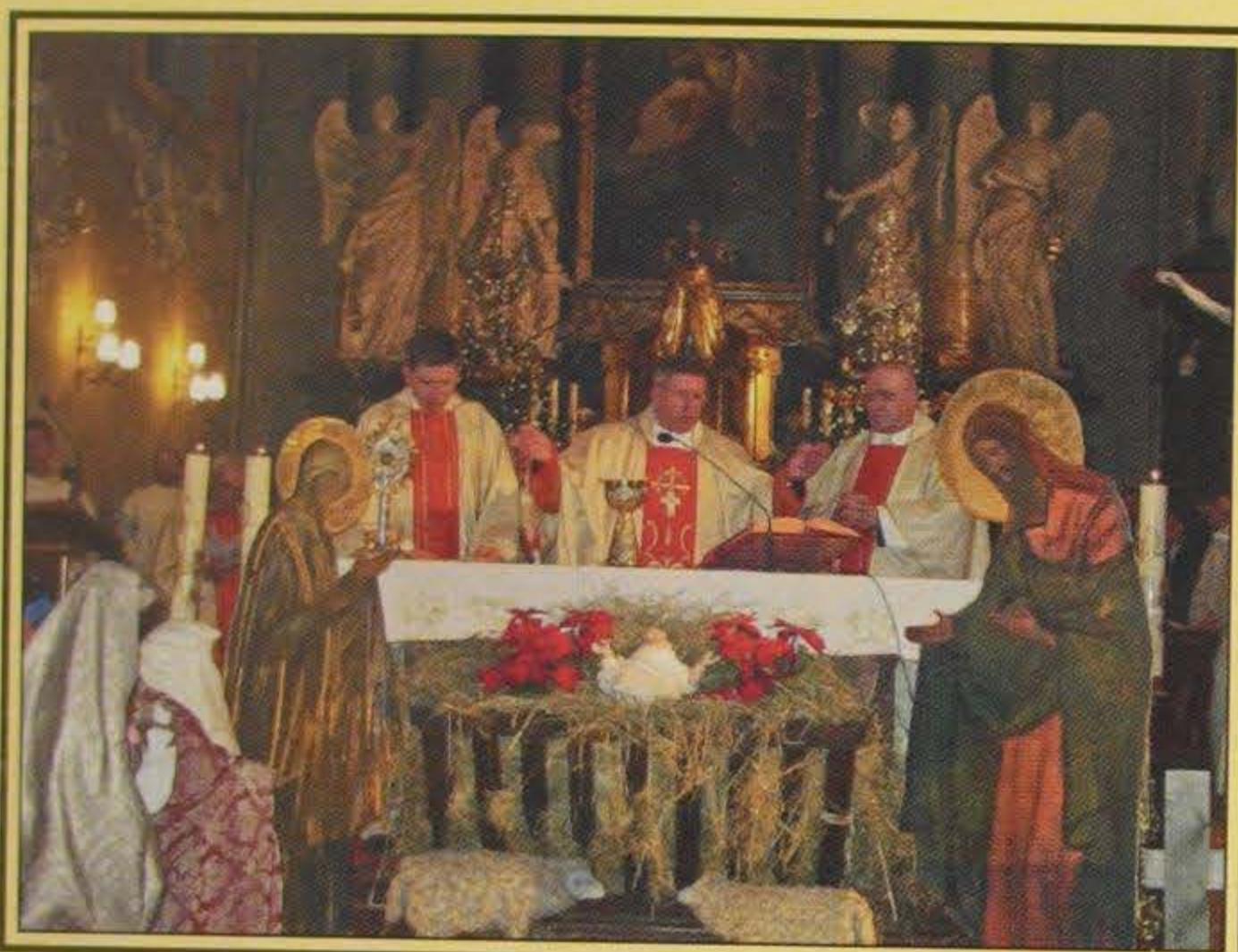
Jaslice u Wadowicama (Poljska)
s krstionicom u kojoj je kršten Papa

Žive jaslice u župi Sv. Nikole u Crnom

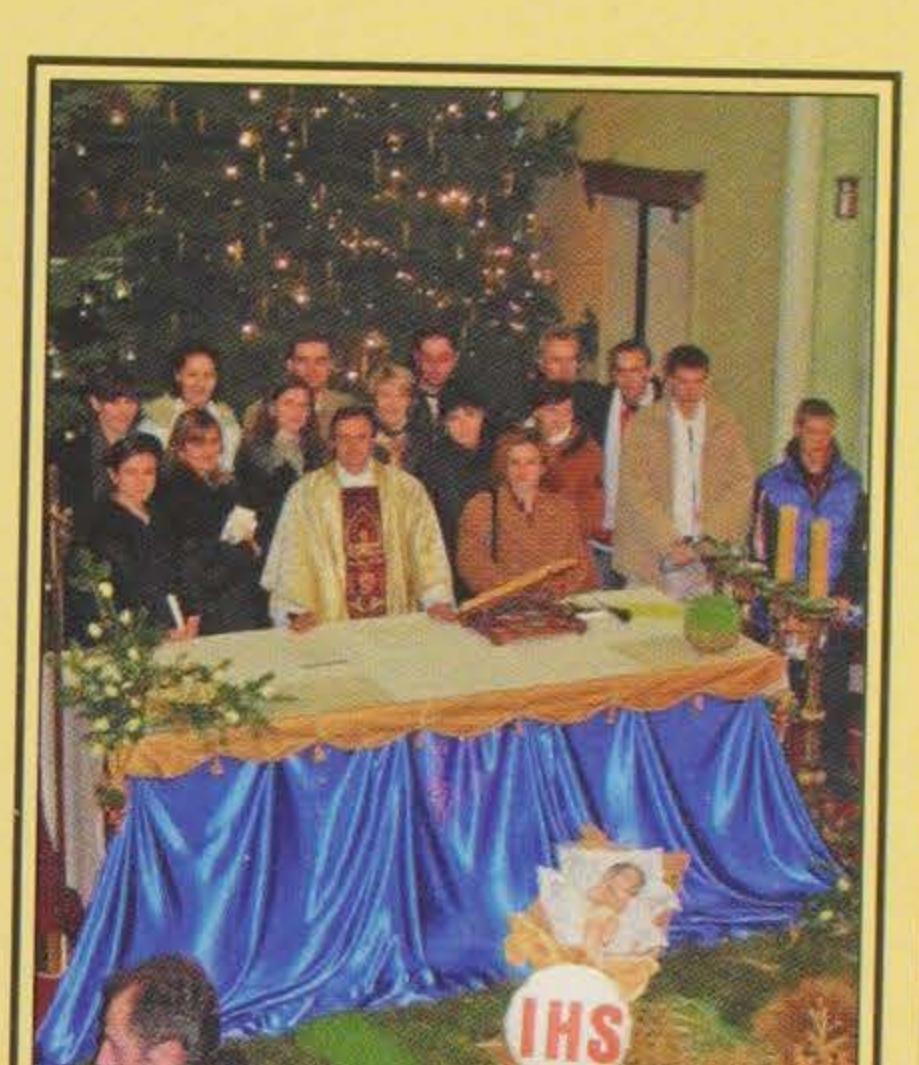
Jaslice u Czerni (Poljska)

Nadbiskup Hočević predvodio je misu u
krakovskoj pavlinskoj crkvi

Andrija Kopilović promoviran u
doktora teologije u krakovskoj katedrali

Odrasli pravopričesnici sa župnikom
u crkvi Sv. Roka u Subotici

Pastirske igre u Caritasovom klubu u Subotici (lijevo) i u crkvi Sv. Roka u Subotici (desno)

Akademija u Belom Blatu

Blagoslov doma Sv. Ambrožija u Pančevu

RASPJEVANI BOŽIĆ

"LADO" iz Zagreba u subotičkoj katedrali

Katedralni zbor "Albe Vidaković" i
Subotički tamburaški orkestar 15-ti put zajedno

Božićni koncert u somborskem Karmelu

Zbor i orkestar HKC "Bunjevačko kolo"
u subotičkoj katedrali

Svi sudionici ekumenskog Božićnog koncerta
u Novom Sadu zajedno su otpjevali "Tihu noć"

U Novom Sadu i ples za malog Isusa

Djeca iz vrtića "Marija Petković" pjevala su uz pratnju
odgojiteljice Marine u Gerontološkom centru u Subotici

Koncert zbora "Collegium Musicum Catholicum"
u franjevačkoj crkvi